VEACUL CĂLĂILOR

Ovidiu VASILESCU

Faptul politic nu are nimic cu realitatea de zi cu zi ori, realitatea obiectivă dacă vreţi. Una este mareea aceea a ideilor de mase populată cu evenimente şi eroii pe care faptul zilei i-ar dori şi cu totul altceva înseamnă fenomenul politic. Această analiză sintetică, această reflecţie rece, care urcată în epoca noastră până la perversiunea sofisticată în care nici un adevăr nu se poate justifica pe cale obiectivă şi în care orice paradox are valoare absolută demonstrată!!

Faptul politic nu este realitatea obiectivă, starea socială normală a unui stat sau a unui conglomerat de naţiuni. Arta politică este inima concretului, este calculul infinitismului, raţionamentul dezbrăcat de orice sentiment afectiv, amăgitoarea metaforă a universului obiectiv, intriga urcată în paroxism. Prin ea se urmăreşte dobândirea şi mai ales, menţinerea puterii de către o minoritate privilegiată, condusă de interese pur materiale, într'un stat, ori într'o comunitate statală.

Rare sunt momentele când această "artă dramatică" este ajutată de conjuncturi ori evenimente întâmplătoare. Ea, această acustică ce străbate în taină lumea dela un cap al altul cu viteza luminii, îşi creează momentele propice. Crează deci evenimentele acelea pe care cei mai mulţi dintre noi le cred întâmplătoare. Aici este unul din marile merite ale ocultei politice care, printr'o proiecţie seducătoare dă acelor evenimente aerul de întâmplător şi nevinovăţie, capcană în care va cade tot ce li s'ar fi putut interpune.

Două sunt obiectivele majore ale acestei ştiinţe dusă până la perversiunea introspecţiei şi a substituirii.

(1) Incorporarea "actorilor principali", viitoarele exemple publice, într'o cât mai perfectă coeziune unul faţă de celălalt (un fel de fraternitate rituală), după care treptat li se va inocula ideea că de fapt ei sunt mult mai mult decât cred ei înşişi şi decât par a fi. Această artă demonică, va lucra atât de insiduos, încât ei, modelele, cu toate că se văd jucând în oglindă, ajung să creadă că sunt ceea ce li s'a spus. Deci în mod voluntar o nouă imagine care mai târziu, va fi vândută marelui public.

(2) Crearea unei maşini de propagandă uriaşă, zgomotoasă, închizătoare şi ameninţătoare, aşa cum a fost cazul comunismului în România şi aiurea, ori o campanie "paşnică", subtilă şi nocivă, folosind cu dibăcie toate resursele din mass-media (cazul Occidentului) prin care noile imagini ale viitorilor conducători sunt amplificate şi prezentate publicului, tot ca singurele soluţii. Nu va fi prea greu ca ei să-şi apropie succesul având de-a face mai ales cu realitatea neconcludentă, ideală, în care faptele şi eroii ei sunt elaborări imaginare. Aceştia vor fi înlocuiţi pe nesimţite cu noile prototipuri de "virtuoşi" conducători. Mai sunt şi cazuri - foarte rare - când trucul nu reuşeşte 100%. În esenţă deci, realitatea naturală, spontană, va fi înlocuită cu o realitate subiectivă, concretul absolut, sinteza existenţei noastre telurice, materia solidificată prin intrigă, spontaneitate, obiectivitate oratorică şi o cât de câtă charismă.

Nu s'a întâmplat deloc altfel cu Ana Pauker, Gh. Gheorghiu-Dej, N. Ceauşescu şi Ion Iliescu, referindu-mă numai la cazul Românieі. Ei au fost imaginile create de fostul şi încă puternicul curent internaţionalist, - mecanism destabilizator de naţiuni - şi impuse prin forţă brutală unui popor care chiar dacă nu mai era în situaţia de a alege, continua să-i respingă, recunoscând în ei pe trădătorii puşi în slujba unei oculte străine, pe criminalii de drept comun, delicvenţii cărora li se crease o imagine nouă; ba chiar o identitate nouă.

Că naţiunea română a avut dreptate, nu este nevoie să mai consemnăm. Că toţi cei numiţi mai sus au comis crime de omor şi alte delicte de drept comun, înainte de a li se fi creat noile imagini publice, că după ce s'au instalat în fotolii de legiuitori au organizat acte de teroare în masă, genocid naţional şi spiritual împotriva naţiunii române, de asemenea nu mai este un secret.

Ceea ce este de o gravitate extraordinară, - şi acesta este adevăratul efect în lanţ al propagandei continue - este faptul că acum, sub conducerea noii imagini a D-lui Ion Ilici Iliescu, deci, o mare parte din exponenţii Opoziţiei româneşti, fie că ei înşişi s'au lăsat amăgiţi de o subtilă "prelucrare" cu privire la persoanele lor, şi cred că ei de fapt sunt mai altfel decât se credeau cu ani în urmă. Mai aproape deci

Continuare în pag.3

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 30$/50DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 20 Nr. 213 - FEBRUARIE 1994 | PUBLICATIE LUNARĂ | EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

CÂND VA FI MAI BINE?

Eugen BÂRSAN

Titlul de mai sus e o întrebare retorică la care e greu să dai un răspuns. Ea exprimă în fond o speranţă acută a schimbării. A sfârşitului agoniei care are loc în ţară şi care îngroaşe cascada dezamăgirilor pe zi ce trece.

Dacă o revoluţie şi două alegeri n'au schimbat mare lucru, s'ar părea că singura perspectivă de mai bine e cuprinsă în esenţa cuvintelor "cuiul cu cui se scoate afară" ori, dacă vreţi, răul cu rău se scoate". Aceasta înseamnă că pentru Român nu mai poate fi instructiv decât o trăire în şi mai aspre realităţi şi mai aspre dezamăgiri. Altfel spus, numai "umplerea paharului" mai poate duce la necesara stare de trezire, ca bază a unui orizont de mai bine. A unui orizont cu putere de transformare a ceea ce se petrece în sistemul politic, economic şi social românesc pe care nomenclatura vrea să-l ţină în vechile pârghii ale puterii ei.

Un lucru care nu-i de mirare când ne gândim că întreaga clasă nomenclaturistă are interesul să nu se schimbe nimic pentrucă ei îi merge foarte bine într'o ţară în care poporul îşi duce o viaţă chinuită şi umilită în chip şi fel. Umilită de minciună, de dezinformare, de speculă şi de corupţie. Într'o ţară în care lipsa de speranţă a devenit o problemă naţională, sub povara de sărăcie, de amărăciuni şi deznădejdii.

Din nefericire sistemul criptocomunist încă lucrează din plin. Ajutat şi de recoafarea lui, stil democraţie, care împreună cu un aparat coercitiv şi de fecundă propagandă diversionistă caută să-i asigure prelungirea existenţei. Dar nu toate decurg precum sunt voite şi socotite. Căci politica regimului nomenclaturist generează tot mai mult şi mai mult tensiuni economice şi politice. Stări de încordare care la rândul lor vor genera şi ele ceva. Vor genera efecte de opţiune pentru o deschidere de mai bine. Pentrucă pur şi simplu oamenii nu vor accepta să moară în linişte şi disperare.

Iar pe de altă parte nici jocul nomenclaturiştilor cu "alba-neagra" nu poate merge la infinit. Mai nou, contra celor ce sunt puşi să transforme ţara într'un pustiu în care să nu mai rodească nici buruienile, s'a ridicat ideea de luptă cu arma grevei. Muncitorii din sindicate dovedesc o tot mai mare maturizare politică

Continuare în pag.3

CÂND COMUNIŞTII "DECOMUNIZEAZĂ"

Valeriu C. NEŞTIAN

"Libertatea care-ţi vine dela "foştii" tirani este vecină cu robia", afirmase cândva un scriitor cu neaplecată coloană vertebrală. Mare adevăr rostea şi dreptate multă avea. Căci, dacă după teroarea comunismului se respiră încă greu aici în Ţară, nu e doar din pricina fricii difuze ce continuă să circule în celula socială, dar şi pentrucă înseşi noţiunile de adevăr, justiţie, libertate, sunt practic aproape absente ori sunt luate în derâdere. Omul e înconjurat de miasme, se înfundă în mocirle, este bolnav, or, adevărul poate triumfa nu mai acolo unde "slobozenia" e smulsă, nu "acordată"!

Cauza cauzelor? Îmbâcsitul proces al "decomunizării", însoţit de iritare, de insatisfacţie, de putrezeală interioară, este chiar el condus de "ex"-responsabilii bolşevismului.

Unul din exemplele cele mai clare (neînvăluit de ipocrizie, ca în viaţa social-economică, ci desfăşurat la lumina zilei) e, fără îndoială, acela al educaţiei şi al culturii. O repede-ochire în publicaţia "Panoramic radio TV", bunăoară, este mai mult decât semnificativă în acest sens. Pe cine programează mai-marii mass-mediei oficiale (centrale şi teritoriale) în acţiunea de informare, instruire şi educaţie a publicului larg? O rusine şi un scandal! Nu mai pridideşti să numeri numele gauchiştilor patentaţi - toţi "democraţi" astăzi! - care, chipurile, au făcut "marea cotitură", fără să binevoiască a o lămuri, a se lămuri pe ei înşişi, fără a se mai obosi să se dezică (şi să se căiască), sincer şi deschis, de activitatea lor anterioară lui Decembrie 1989, de carnetele de partid pe care tovărăşiile lor le păstrează - pentru orice eventualitate! - cu neslăbită grijă, la piept...

Stângiştii abominabili sunt acuma purtători de cuvânt, veseli, ai "democratizării" societăţii noastre. Şi ai reformelor! Lumea nu-i prea la în serios; ceea ce e liniştitor. Dar realmente, ei nu au suferit vreo conversiune; ceea-i profund neliniştitor. Pur şi simplu, parcă au uitat ce-au fost înainte. Le-a rămas, în schimb, reflexul feroce împotriva adevăraţilor anticomunişti, a căror existenţă le reaminteşte de propriul lor trecut. Devin duri, atunci când le conteşti monopolul "competenţei", monopolul "restituirilor" culturale cu dispoziţie dela Putere şi al înţelegerii pentru victimele stalinismului.

Scena vieţii educaţiei şi a culturii în anul de graţie 1994, continuă să fie ocupată şi dominată cu rare şi onorabile excepţii! - de activişti peceriştі cu gând de revanşă; de năpârliţii "industrializării" şi ai "colectivizării", ai educaţiei comuniste şi ai "culturii socialiste multilateral dezvoltate". Cum scria un gazetar dela "România Liberă", *fantome... vii pe scenă, fantome... moarte în acţiunile de ei instrumentate.*

Continuare în pag.4

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR articole semnate de următorii colaboratori din România

Prof. Valeriu C. NEŞTIAN	pagina 1
Prof. T. B. ŞUTEANU	pagina 5
Denami HAIDER	pagina 5
Adrian GRIGOROPOL	pagina 6
Gh. Ionescu OLBOJAN	pagina 7
Dan Emilian ROŞCA	pagina 7
Prof. Radu ŞERBAN	pagina 9
Prof. Mihai S. DERDENA	pagina 11
Dumitru FUNDA	pagina 12
Hristu CÂNDROVEANU	pagina 15
Vadim PIROGAN	pagina 16
Prof. Nicolae CIACHIR	pagina 17
Pr. Dr. Gh. I. DRĂGULIN	pagina 19
Diac. Dionisie BĂRĂGANU	pagina 20

EDITORIAL

DIFERENŢIERI ESENŢIALE: FASCISM, NAŢIONAL-SOCIALISM ŞI LEGIONARISM

- Partea a III-a -

Nimeni, niciodată, nu a putut aduce vreo probă care să dovedească, că structura Mişcării Legionare ar fi imitaţia unei ideologii străine de specificul neamului românesc. Corneliu Zelea Codreanu, în cartea sa Pentru Legionari, a explicat în termenii cei mai clari elementele constitutive ale acestei mişcări. Şi toţi cei care au scris de pe poziţii legionare au folosit textele lui, atunci când s'au dezbătut diferite aspecte ale ideologiei Mişcării Legionare. De aceea acuzaţiile celor care scriu din neinformare sau în mod deliberat sunt lipsite de orice temei, deoarece ele nu conţin nici măcar un singur text, o singură probă din care să reiasă influenţe de ideologie străină, din orice parte ar veni, asupra structurii sau scopurilor Mişcării Legionare.

Originalitatea românească a ideologiei legionare se poate stabili şi prin alte mijloace, pe care adversarii ei refuză sistematic să le considere. E vorba de afirmaţiile şi comentariile făcute de oameni politici, de istorici şi jurnalişti străini, care sunt, obiectiv, mai convingătoare decât oricare alt efort contrar. Vom cita câteva din ele.

Francisco Veiga, istoric spaniol, în cartea lui "Istoria Gărzii de Fier", pune pe primul plan această problemă: *"Mai mult decât orice, am vrut să pun în discuţie o imagine foarte rudimentară, exploatată la maximum în România pe vremea regimului ceauşist: Legiunea/Garda de Fier ca o a "cincea coloană", ca un cal troian al nazismului german. Cel puţin asupra acestui punct specialiştii occidentali sunt cu toţii de acord:* ***legionarismul a fost un fenomen politic sută la sută românesc".*** Istoricul austriac Walter Hagen, în cartea "Die geheime front", reia şi el tema imitaţiei şi a influenţei ideologice străine asupra Mişcării Legionare şi conclude în felul următor: *"Garda de Fier este adesea clasată pe aceeaşi linie ca fascismul şi naţional socialismul, dar ea nu a fost nicidecum o copie a acestor două mişcări politice, ci a crescut din propriile ei rădăcini.* ***Ea nu avea căutaşi de puţin de-a face cu numeroasele copii ale fascismului şi naţional socialismului ivite în alte ţări*** *şi nu poate fi, pur şi simplu, comparată cu ceea ce s'a produs, în vremea ei, în Germania şi Italia. Categoriile din Europa Centrală şi de Vest nu i se potrivesc. Ea nu era totalitară, ci autoritară, ceea ce este cu totul altceva, nu era agresiv naţionalistă, ci conservativ naţională, chiar şi pe tărâmul cultural... Mai mult decât orice,* ***ea se deosebea de mişcările care guvernau Italia şi Germania, printr'o religiozitate creştină, aproape de misticism".*** Cunoscutul politolog american Nicolas Nagy-Talavera susţine aceeaşi concluzie: *"Nu a existat nici o dovadă a unei legături cu o putere străină"* (The Green Shirts and the Others). Andreas Hillgruber, în cartea "Hitler, König Carol und Marschall Antonescu" ajunge la o concluzie identică: *"erau deosebiri fundamentale faţă de naţional-socialismul din Germania, cu care Mişcarea Legionară a fost adesea asemuită.* ***Diferit era în primul rând caracterul profund creştin al Mişcării româneşti".***

Am putea continua seria acestor citate şi comentarii, despre Mişcarea Legionară şi pretinsele influenţe străine asupra ei, dar vom încheia cu istoricul francez Paul Giraud care, în cartea sa "Codreanu et la Garde de Fer", afirmă: *"Garda de Fier nu e o ligă, şi nici mai puţin un partid. Ea nu se aseamănă intru nimic cu exemplele de organizaţii politice franceze sau străine pe care le oferă istoria contemporană:* ***este o mişcare absolut originală, ţelul ei primordial şi raţiunea ei de a exista fiind înălţarea spirituală şi morală a omului...*** *Este încercarea cea mai onestă şi mai potrivită de a scoate la iveală în fiecare ins eroul originar care doarme în el, sufocat de poleiala omului de rând, a omului banal, searbăd, ce suntem în general, adică antinomicul eroului care am putea fi".*

La toate acestea se adaugă mărturiile celor ce au fost prezenţi, în momentele importante din viaţa Legiunii, atunci când însuşi Corneliu Zelea Codreanu ţinea să precizeze poziţia Mişcării Legionare, în legătură cu anumite probleme contemporane româneşti sau ale istoriei europene. Astfel, un martor relatează cu n, într'un grup de legionari, Corneliu Codreanu a declarat că poziţia lui Hitler, în politica europeană, nu pleca dela valorile creştine şi că acesta nu avea nici o înţelegere faţă de mişcările naţionaliste din alt ţări, pe care le neglija complet. Europa, afirma Corneliu Codreanu, nu putea fi liberată de comunismul bolşevic decât printr'o ideologie creştină şi naţionalistă, cu respect pentru drepturile naţiunilor componente ale Europei. Pe Hitler il socotea arogant şi lipsit de înţelegere reală faţă de aceste lucruri. Şi credea că Hitler va falimenta, dacă nu-şi va schimba atitudinea de desconsiderare a sensului mişcărilor naţionaliste din ţările europene.

Asemănările, de ordin extern, între diferitele mişcări ideologice (uniforme, salut etc.) constituie doar expresia unei simţite necesităţi de identitate şi autodisciplină, ca şi la organizaţii de altă natură - religioase sau laice - care, şi ele, şi-au formulat şi îşi manifestă public identitatea lor. Doctrina oricărui fel de organizaţii are implicaţii mult mai adânci şi nu este necesar sau substanţial condiţionată de semnele exterioare şi ocazionale prin care se identifică în contextul societăţii în care activează. Au fost şi sunt legionari de prim ordin, în toate sectoarele de activitate publică românească, şi care n'au îmbrăcat niciodată cămaşa verde. Mulţi dintre aceştia au pătimit chinuri groaznice şi au murit în închisorile comuniste, fără să facă nici un compromis de ideologie. Pentrucă ideologia lor legionară se identifica cu preceptele creştine şi cu destinul neamului românesc.

Spunând aceste lucruri, nu înseamnă că se neagă caracterul festiv al uniformei şi al salutului. De altfel nimeni şi nicăieri nu obiectează împotriva uniformei militare, ori a preoţilor, ori a tinerilor cercetaşi. Este ridicol, aşadar, să se vorbească despre imitaţie a unei ideologii străine plecând dela, şi bazându-se numai, pe uzul uniformei.

George BĂLAŞU

BIOSERICA NAŢIONALĂ

Zahu PANĂ

Revoluţia Tineretului Român din Decembrie 1989 a surprins prin efectul ei, întreaga structură administrativă a României, dar cea mai nepregătită pentru acest eveniment a fost ierarhia ortodoxă din ţară. Deşi foarte mulţi preoţi, călugări şi mireni credincioşi activi au luptat după puterile lor împotriva cârmuirii ateiste, deşi mulţimile şi-au manifestat protestul lor - până la ciocniri cu Securitatea şi Miliţia - la dărâmarea bisericilor, în special la dărâmarea Bisericii Sfânta Vineri din Bucureşti, ierarhia superioară a Bisericii Ortodoxe Române a tăcut total, iar când un mitropolit ortodox a fost întrebat în străinătate despre aceste fapte, a răspuns candid, că în România nu s'a dărâmat nici o biserică, cu excepţia celor afectate de cutremur, care prezentau pericolul de a se dărâma peste credincioşi.

Sfătuit de sfetnici oportunişti sau din proprie iniţiativă, Patriarhul României a mai făcut imensa gafă, de a felicita pe Ceauşescu pentru represiunea dela Timişoara, iar din vicleniе sau inconştienţă, telegrama respectivă a apărut în *Telegraful Român* după ce tinerii înroşiseră străzile cu sângele lor curat şi nevinovat, iar cuplul ceauşist fusese lichidat de misteriosul personaj cu barbă, Voican-Voiculescu. Procesul cu cântec de atunci şi grăbita împuşcare au implicaţii mult mai profunde, iar prima gură care trebuia astupată a fost a nevinovatului colonel Gică Popa, care a fost "sinucis".

Grandioasa Revoluţie a Tineretului a afectat puternic clerul superior ortodox din România şi într'un suprem gest de remuşcare, Patriarhul Teoctist a pus deoparte cârja păstorească, după care urma retragerea pe viaţă la o mânăstire. Gestul măreţ şi creştinesc trebuia urmat de toţi cei care alături de el au dus politica de aservire a Bisericii, regimul ateist-comunist.

Argumentul de oportunitate al acestei aserviri, pentru salvarea Bisericii de furia distrugătoare a comunismului, este greu de a putea fi luat în consideraţie, atâta timp cât nu dispunem de probe care pot infirma sau întări acest argument. Este domeniul istoriei imparţiale care îl va lua în consideraţie sau îl va respinge. Noi, contemporanii, judecăm poate subiectiv, dar un fapt rămâne cert: *"cei ce au colaborat cu un regim ateu, slăvindu-l, nu pot rămâne în aceleaşi poziţii când masca se ridică de pe faţa hidoasă a comunismului".*

Care este valoarea morală, nu a unui ierarh superior, ci a unui simplu muritor care vine şi-ţi spune: *"Ştii că ce ţi-am spus ieri, să urmezi, era o minciună, dar acum ascultă şi urmează ceea ce îţi spun astăzi".*

Mai poate oare vorbi în numele Celui care a spus: **"Eu sunt Calea, ADEVĂRUL şi Viaţa?"**

Gândurile acestea m'au frământat din momentul când am aflat că Patriarhul Teoctist a revenit asupra retragerii şi a rămas în continuare Patriarhul României.

Ca mirean păcătos mi-am zis că Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române ştie mai bine decât mine ce are de făcut şi nu am comentat, deşi în sinea mea stăruie întrebarea: *"Mai poate oare Prea Fericitul Patriarh să îndrume cu seninătate şi curaj turma credincioşilor în aceste vremuri de crâncenă încleştare cu puterile satanice, sau este prizonierul unor rău sfătuitori care îl pot şantaja cu trecutul?"*

Îndelung credinciosul nostru popor românesc a avut după autocefalie prea puţină şansă de a avea buni cârmuitori spirituali. Primul Patriarh al României Mari a sfârşit în funcţie de Prim Ministru al celui mai odios şi criminal guvern, care a instaurat dictatura în ţară şi a introdus teroarea şi crima, ca metode de luptă politică, iar de circa 50 de ani, corabia credinţei a fost bătută de toate vânturile potrivnice şi va trebui timp îndelungat, după trecerea noastră din această lume, ca cei cu mintea limpede şi inima curată să poată discerne binele de rău. Ce putem constata noi, este faptul că Biserica a suferit, credincioşii au sângerat, preoţi, călugări şi mireni, necunoscuţi, s'au rugat adânc şi Dumnezeu s'a îndurat să ne scoată la liman.

Cum am primit însă noi harul lui Dumnezeu?

Ieşită din catacombe, Biserica Unită (prefer acest titlu acelui de Greco-catolică) s'a trezit la viaţă. Ortodocşi şi uniţi, s'au îmbrăţişat după primele zile ale Revoluţiei ca adevăraţi fraţi, despărţiţi de duşman. Urma să fie puse la punct - prin dragoste creştină - bunurile ce mai rămăseseră după cutremurul comunist şi inundaţia ateistă.

Ca şi când n'ar fi fost suficiente persecuţiile de aproape cincizeci de ani, discuţiile de redare a bunurilor s'au impotmolit, zăzania şi-a făcut loc, încurajată de regimul neo-comunist şi în loc de dragoste s'a născut ura, cu pasiuni ce nu aduc deloc a fi creştine.

Este adevărat că regimul comunist a interzis în 1948 Biserica Română Unită, pentru activitatea ei creştină şi anti-atee.

Este adevărat că episcopii şi preoţii Bisericii Unite care n'au urmat decretul comunist au fost arestaţi, chinuiţi, întemniţaţi şi unii au murit în închisori, cum au fost întemniţaţi şi preoţii ortodocşi.

Este adevărat că bisericile şi imobilele Bisericii Unite au fost confiscate, unele date bisericilor ortodoxe din localităţile respective, altele luate de partid pentru alte scopuri.

Nu avem încă informaţii cum s'a procedat cu celelalte bunuri care nu erau legate de cult: terenuri, imobile, seminarii etc. Au fost trecute la I.A.S. sau spaţii locative?

O comisie mixtă ortodoxă-unită ar fi trebuit să rezolve în mod practic - pe baza realităţilor existente - problema restituirii bunurilor Bisericii Unite.

Fraţii uniţi cer ortodocşilor "restitutio in integrum", adică toate cum erau în Decembrie 1948.

În baza aceluiaşi principiu de "restitutio in integrum", cine va da înapoi Ortodoxiei: Biserica Sfânta Vineri, Mânăstirea Văcăreşti, Biserica Enei, pentru a enumera doar o parte din bisericile ortodoxe distruse de comunişti pe lângă multe altele în întreaga ţară, alături de proprietăţile agricole şi alte bunuri ce aparţineau mânăstirilor ortodoxe.

Mai este însă ceva deosebit de important. Cine va da înapoi tinereţea celor care şi-au măcinat-o între zidurile închisorilor şi viaţa celor care au murit acolo?

Creştinismul este viu şi dinamic. Nu privind înapoi se crează, ci mergând înainte. Fraţii noştri români uniţi care, prin înaintaşii lor au creat Şcoala Ardeleană de trezire a conştiinţei latinităţii la ardeleni - şi împreună cu ortodocşii au fost alături în ridicarea lui Horea, Cloşca şi Crişan şi în oastea Craiului Avram Iancu, dar mai cu seamă în acea ecumenică Adunare de pe Câmpia Libertăţii - au posibilitatea să găsească împreună cu ortodocşii, o cale de împăciuire. Nu trebue uitat că România Mare a fost realizată întâi de Unirea Spirituală, iar la 21 Noembrie 1918, Episcopii ortodocşi Dr. E. Miron Cristea, Ioan I. Papp şi Episcopii greco-catolici Dr. Demetriu Radu, Dr. Iuliu Hossu şi Dr. Valeriu Traian Frenţiu, au semnat declaraţia de recunoaştere a marelui consiliu naţional român de a declara Unirea cu România. Aceasta era suprema împuternicire pe care nici o altă forţă nu o putea egala.

Am însăilat aceste scurte reflecţii în urma unei ştiri parvenite din ţară, că Biserica Ortodoxă Română a cerut Parlamentului să fie socotită Biserica Naţională şi nu-mi vine a crede.

Din nou subordonată politicului? Un parlament heteroclit şi un preşedinte ateu care trebue să sancţioneze respectiva lege, sunt stâlpii de reazem ai ortodoxiei româneşti?

Este adevărat că puzderia de secte face ravagii printre Români, dar acesta este un fenomen general şi în Apus şi nu aşa se poate stârpi.

Nu cu legi draconice, ci cu spirit de misionar creştin, de care trebue să fie animaţi toţi preoţii, se poate opri alunecarea spre sectarism. Iar dacă este vorba de Biserica Naţională, Biserica Română Unită trebue inclusă şi ea alături de Biserica Ortodoxă.

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că **Redacţia acestui ziar** nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$35 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

RUNDA DELA COTROCENI

Mihaela MOISIN

După dezbaterea în Parlament a moţiunii de cenzură a Opoziţiei împotriva Guvernului, din 17 Decembrie 1993, Preşedintele Iliescu a iniţiat consultări cu liderii partidelor parlamentare, al căror scop a fost o nouă formulă - "crearea unui pact politic". Nici un moment însă Preşedintele nu a intenţionat discutarea unor schimbări în ce priveşte formula de guvernare. Pentru a demonstra obiectivitatea şi tratamentul egal pe care-l aplică, el a avut discuţii atât cu reprezentanţii propriului partid, cât şi cu reprezentanţii partidelor din opoziţie.

Astfel că, în ziua de 11 Ianuarie a.c., reprezentanţii tuturor partidelor au trecut în vârful picioarelor prin faţa preşedintelui, care zâmbea gândurilor sale: o repetare a situaţiei dinaintea formării guvernului Văcăroiu.

Răbdătoarea plictiseală s'a întrerupt prin trezirea bruscă din somn a lui Ion Iliescu, care a fost pus în faţa unei oferte prezentate de Convenţia Democratică, ce reprezintă ieşirea din criza economică şi politică-socială prin care trece ţara.

Convenţia Democratică s'a declarat disponibilă de a participa într'un guvern alcătuit dintr'o majoritate parlamentară PDSR-CDR-PD(FSN).

Răspunsul Preşedintelui Iliescu a fost că această alianţă este nerealistă şi a cerut ca partidele politice să organizeze simpozioane privind situaţia economică şi social-politică a ţării. Pe scurt, a refuzat oferta CDR. Mai mult, este pentru încheierea unui "pact politic între toate forţele responsabile". Chiar la începutul acestor discuţii, Dl. Iliescu a arătat că "La aceste discuţii nu se fac şi nu se desfac guverne", pentru a tăia orice posibilitate de colaborare cu reprezentanţii Convenţiei Democratice.

Despre aceste consultări Dl. Traian Chelebeu, purtătorul de cuvânt prezidenţial, arată că "principalul lor merit este acela că au avut loc".

De altfel, Dl. Traian Chelebeu a avut şi un alt rol înainte de a avea loc aceste discuţii. La 7 Ianuarie, domnia-sa a declarat că Emil Constantinescu nu este un interlocutor, deoarece nu mai reprezintă pe nimeni, din punct de vedere politic, contestând de altfel şi reprezentativitatea CDR, care a fost doar o alianţă electorală.

Faţă de această declaraţie, Consiliul Convenţiei Democratice s'a întâlnit pe 8 Ianuarie a.c. şi a dat declaraţia sa, prin care, printre altele arată: "Declaraţia conform căreia "CDR a fost o alianţă electorală care la un an şi jumătate dela alegeri ... nu mai reprezintă pe nimeni" este un fals. Convenţia Democratică din România este o coaliţie de partide şi formaţiuni politice şi civice, fiinţând pe baza unui protocol semnat la data de 10 Iunie 1993 de către preşedinţii celor 18 formaţiuni ... partidele şi formaţiunile componente se angajează să colaboreeze... pe plan politic, parlamentar şi extra parlamentar, şi, dacă va fi cazul, să participe la o guvernare comună, în vederea scoaterii ţării din criză şi instaurării în România a unui regim democrat... " iar Dl. Emil Constantinescu ... reprezintă voinţa celor 4.7 milioane de alegători care i-au acordat încrederea lor în alegerile prezidenţiale din 1992".

Posturile străine au subliniat eşecul convorbirilor dela Cotroceni, ţinând responsabil pentru acest eşec pe Preşedintele Iliescu.

Realizând că începe să se clatine, Dl. Iliescu s'a grăbit să marşeze la o întâlnire a partidului său cu reprezentanţii celorlalte patru partide din coaliţia guvernamentală. Întâlnirea a avut loc pe 20 Ianuarie şi a durat cca. 10 ore. Reprezentanţii PSM au declarat că vor susţine "necondiţionat" guvernul cu condiţia ca să participe la guvernare.

Surse autorizate afirmă că în cadrul acestei întâlniri s'a hotărât ca până la 1 Februarie să se definitiveze o formulă nouă de guvernare care să cuprindă toate partidele care au sprijinit guvernul Văcăroiu; această dată fiind foarte apropiată şi zilele rămase până la această dată fiind insuficiente ca să se lămurească divergenţele inerente între poziţia acestor partide, probabil că vor avea loc o serie de alte întâlniri, iar până la data de 1 Februarie nu vor ajunge la o înţelegere.

Reprezentanţii PUNR au cerut să li se acorde patru ministere: Justiţie, Transporturi, Comunicaţii şi Agricultură. În ce priveşte ministerul Justiţiei, după discuţii, s'a convenit ca acesta să revină în continuare PDSR.

Reprezentanţii PDSR au explicat aliaţilor săi că nu doresc un "guvern bicolor", deoarece o astfel de guvernare ar dăuna imaginei României.

Această hotărâre de a forma un nou cabinet din reprezentanţii partidelor din coaliţia guvernamentală, ar reprezenta singura soluţie pentru Cotroceni.

Şi în timp ce Convenţia Democratică întinde o mână PDSR, Dl. Iliescu, scoate de pe mânecă un nou as: pune bazele unui nou guvern naţional comunist.

Aşteptăm runda următoare dela Cotroceni, precum şi demascarea trişorului.

BUCUREŞTI, STAŢIE DE TRAMVAI

Luna lui Gerar i-a găsit pe liderii pământului în forfotă, străbătând văzduhul în maşini zburătoare care pleacă din Londra azi şi ajung la San Francisco ieri.

S'au întâlnit vârfurile celor din vârf. Capitalele Europei au devenit popasuri de promisiuni, incriminări şi pălăvrăgeală despre pace, bombe atomice, drepturile omului, homosexualilor, lesbienelor şi alte creaturi de care ignorantul ţăran, când auzea de ele, îşi făcea cruce. Libertatea, dacă n'ai învăţat-o pe'ndelete, zăpăceşte omul crescut în rânduiala legilor naturii. Prea multe gusturi "extra" şi prea multe stupefiante ca să-ţi satisfacă gusturile. Pe drumul libertăţii, dacă n'ai busola dela Cel de Sus, te răstorni cu Mercedesul în şanţ.

Încercările Preşedintelui Clinton de a arunca sământa libertăţii pe ogoarele sterpe moştenite dela comunişti sunt nobile, dar sământa trebue udată, curăţită de buruienile ce vor s'o înăbuşe şi trebue să aştepţi să prindă rădăcini înainte de a o altoi cu mlădiţa "privatizării" şi alte binefaceri democratice. Dacă scapi hăţurile libertăţii atunci treci cu căruţa hodorogită pe sub Arcul de Triumf dela Sarajevo.

Subliniem că Preşedintele Clinton a stat de vorbă şi cu reprezentanţii a patru ţări foste satelite: Polonia, Ungaria, Cehia şi Slovacia, dar pe Dl. Iliescu nu l-a chemat nimeni la telefon, măcar să-l întrebe dacă s'a zbârcit de atâta zâmbăreală. Excluderea României de pe harta Europei ne duce cu gândul la timpurile de altă dată.

Bucureştiul şi Istambul (fostul Constantinopol) erau capitale unde Marile Puteri îşi antrenau ambasadorii ca să devină miniştri de externe; azi capitala României nu-i nici aeroport şi nici nod de cale ferată, e o staţie de tramvai din care nu coboară nici o celebritate internaţională. Preşedintele Clinton, în zig-zagurile prin văzduhul vechiului continent, nu şi-a aruncat privirea spre lanţul Carpaţilor, acolo unde Românii, cu ajutorul clandestin al Aliaţilor, ţineau piept prelingerii comunismului peste civilizaţia Apusului.

Sic transit gloria paraşutiştilor!

Istoria, înainte de a se repeta, se uită, iar amnezia este apanajul Marilor Puteri.

Astăzi Leul şi Vulturul cer Ursului să joace privatizarea, dar Ivan a rămas cu gândul la căzăcească, aşa că Dl. Elţin la ultimele alegeri a numărat mai multe voturi NU decât DA; în plus: au demisionat câţiva miniştri care susţineau reformele; Duma (Parlamentul) a ales un preşedinte din sânul opoziţiei, iar colac peste stupul cu miere, Vladimir Jirinovski - despre care Apusul credea că hibernează - a obţinut la alegeri 25% din voturi, mai mult decât partidul susţinător al Preşedintelui Elţin.

Jirinovski, un antisemit şi supranaţionalist - o ediţie de buzunar a tov.-ului Vadim Tudor - merge pe linia lui Attila: ce-a acaparat nu mai înapoiază. Noua stea polară a Pravoslavnicei vecine şi-a adus aminte că în 1867 preşedintele A. Johnson a cumpărat cu $ 2,7 milioane Alasca dela ţarul Alexandru al II-lea. Jirinovski probabil că vrea să împrumute $ 7,2 milioane dela Statele Unite ca să-şi recumpere Alasca.

Tatăl antisemitismului şi supra-Rusului naţionalist a fost Evreu; în baza acestui drept ereditar Vladimir a înaintat cerere să emigreze în Israel, dar mai târziu şi-a schimbat gândurile.

Ferice de Israel.

Stroe MOLDOVAN

CÂND VA FI MAI BINE?

Urmare din pag.1

şi cu asta îi crează Puterii unde de şoc, care pot fi în chip real luate ca un pas înainte pentru o mai bună zi de mâine.

Nu ştim ziua când va fi mai bine, dar ne dăm seama că într'o asemenea privinţă există o implacabilă scadenţă. Există o scadenţă a unei guvernări peticite de azi pe mâine pe o bază de reformă pe butuc. Există o scadenţă a relei credinţe cu care regimul nomenclaturist manipulează ţara, în ultimul timp şi cu catastrofa exploziei preţurilor. În sfârşit, există o scadenţă a întregii echilibristici de cosmetizare numită "tranziţie".

Mişcarea muncitorească poate fi luată ca un preludiu al acestei scadenţe. Căci odată cu ea, a început cântecul cucuvelei. Amploarea disperării milioanelor e greu de stăvilit şi pe mai departe cu politica de diversiune şi de "praf în ochi" care a aşezat ţara în ţiţele criptocomuniste. Că răbdarea poporului român are o limită, e un lucru care trebue avut în vedere. În funcţie de ea, trebue să intuim ziua când va fi mai bine. Din suferinţa de care poporul a avut şi are încă parte, trebue să renască puterea care să-l ducă la ziua mai bună de mâine. Şi va renaşte şi îl va duce, căci ţara se află în cea mai explozivă stare socială din punctul de vedere al nemulţumirilor faţă de incapacitatea guvernamentală.

Dacă prostie n'ar fi, nomenclaura n'ar avea ce exploata pentru a se menţine la putere şi mai binele ţării n'ar fi o chestiune de visat ori de aşteptat ci una de realizat. Cu prostia nerezolvată, ţara e prinsă în bâjbâiala vieţii pe care i-o dă nomenclatura. O bâjbâială care se vrea trasă chiar şi în întunecarea Celui de Sus, fiindcă unul dintre importanţii nomenclaturişti nu s'a sfiit să lase să se înţeleagă că Dumnezeu este guvernul.

Noroc că în evoluţia spectrului politic românesc devine tot mai hotărâtor criteriul generaţiilor. Tineretul, care-i mai puţin frate cu prostia, vrea o ţară infuzată de valori spirituale şi liberale. → ???

Dar până la evoluţia cea mare, mai intervin şi alţi factori ajutători de mai bine. Se întrevede o tot mai evidentă posibilitate că guvernarea criptocomuniştilor e pe cale de eşuare, fiindcă ea e strânsă tot mai mult în doi cleşti. Primul: presiunile mondiale legate de o asistenţă fără de care ea nu o poate scoate la capăt. Al doilea: tensiunile sociale şi politice care devin din ce în ce mai puternice. Drept consecinţă, situaţia din ţară nu se poate mişca decât într'o singură direcţie: înlăturarea criptocomuniştilor pe scena politică.

Există deci un temei de speranţă că, nu prea departe, va fi mai bine. Şi este normal să fie aşa pentrucă nomenclaturiştii nu vor putea înfrânge chemarea libertăţii angajată în măturarea tuturor oamenilor dictaturilor roşii.

În final, bilanţul durerii trebue să-l aducă şi pe cel al izbânzii.

Eugen BÂRSAN

Los Angeles, California,

S.U.A.

ROMFEST '94

26-28 August 1994

Preşedinte, Prof. Ilie Smultea

Secretar, Arh. Dan Păun

VEACUL CĂLĂILOR

Urmare din pag.1

de principiile şi deciziile executivului românesc! Ori fie că aşa cum spuneam, maşina de creat imagini s'a impus până la urmă aşa încât azi, pe fondul unei resemnări aproape totale a naţiunii, pe fondul unor tulburări psihice înfricoşătoare la scară naţională, datorate foametei, frigului şi mai ales unui climat de intimidare şi corupţie guvernamentale, aşa-zişii politicieni de vârf, reprezentând o oarecare speţă de Opoziţie, cred tot mai mult în parteneriatul echipei guvernamentale, în posibilităţile acesteia de discernământ ş.a.m.d. Altfel cum s'ar explica această sumbră dualitate, când victima stă cot la cot cu fostul ei călău în parlament, cum s'ar gândi ei la aranjamente, - unele secrete - cu puterea comunistă care, să-i ducă la coaliţie guvernamentală?

Cum ar fi uitat acei exponenţi că în fruntea statului român se află Dl. Ion Iliescu, vinovat de instigare la acte de teroare în masă, la uciderea mai multor persoane nevinovate din timpul evenimentelor 13-15 Iunie 1990?

Să fi uitat ei că preşedintele lor are încă sânge cald pe sub manşetele imaculate? Sângele fostului său tovarăş de drum N. Ceauşescu, plus sângele morţilor mineriadei, inclusiv al tinerilor dela Măgurele? Dar sângele morţilor a 45 de ani de crimă organizată?

Dacă da, atunci ei sunt victimele "artei politice", victimele acelui sistem ingenios de creat imagini şi de contorsionat suflete. Ori pur şi simplu ei sunt conştiinţe labile care, în final în mod conştient au dat mâna cu călăii naţiunii române, cu unii dintre cei mai mari călăi ai acestui veac.

Ovidiu VASILESCU

DIECI ŞI LILIECI

Mircea MIHĂIEŞ

Scoaterea la bătaie a lui Marin Sorescu, personaj care de treizeci de ani joacă partitura lupului singuratic, şi expunerea lui nemiloasă reflectoarelor publice arată că am intrat într'o nouă eră a manipularilor. În primii ani ai domniei iliesciene, puterea s'a mulţumit să folosească două categorii de intelectuali: unii (din familia Augustin Buzura, Andrei Pleşu, Dan Hăulică, Aurel Dragoş Munteanu) împinşi mai degrabă de curentul reformist-revoluţionar decât de dorinţa explicită a acestora de a colabora. Ei veneau spre templul puterii aureolaţi de o oarecare faimă de "opozanţi". Alţii (de teapa Vadim, Păunescu, Vulpescu, Sălcudeanu, Ungheanu) s'au agăţat de pulpana puterii oferindu-şi îndemânarea, experienţa activistă şi slugărnicia agresivă pentrucă n'aveau altă şansă.

Au existat şi câteva momente în care echipa prezidenţială a punctat decisiv. Derutanta numire a matematicianului Mihai Botez ca ambasador al României la O.N.U. a fost un semnal clar că, deşi redusă numeric, rezerva de cadre a D-lui Iliescu e mai variată decât se crede. Anexarea fără probleme a graficianului Eugen Mihaesco şi numirea lui la Academie n'a mai constituit o surpriză, cum nici transformarea prinţului Sturza într'un comis-voiajor total aservit regimului prezidenţial nu mai scandalizează pe nimeni.

În acelaşi timp, aşa cum Ceauşescu avea şcoala "Ştefan Gheorghiu", Iliescu a transformat Academia Română într'o anexă a gospodăriei de partid pederist. De altfel, prezidentul nici nu face din asta un secret. În clipele de cumpănă, ştie că n'are decât să întindă mâna şi să extragă, după necesităţi şi dorinţe, peştele cel mare aflat la îngrăşat în pescăria academică. Iată explicaţia faptului că în loc să fie la lilieci, Dl. Sorescu se zbate grafios în undiţa prezidenţială.

Scandalul Sălcudeanu i-a dovedit prezidentului că sensibilitatea opiniei publice nu s'a tocit de tot. Importă prea puţin cine conduce ministerul transporturilor sau al apelor, însă toată lumea e curioasă cine e în fruntea culturii. Or, pătit în câteva rânduri, Dl. Iliescu şi-a dat seama că nu mai poate improviza. Era prea riscant să-l numească pe Ungheanu, aşa cum i-o cerea "partida naţională" şi nici nu avea cum să repete experienţa cu vreun insignifiant Spiess. Pentrucă, psihologic vorbind, prezidentul se află într'o situaţie la fel de proastă ca după mineriada din 1990. Divorţul iminent de Opoziţie, prăbuşirea vertiginoasă a nivelului de trai al populaţiei, starea dramatică a economiei nu lasă loc pentru jumătăţi de măsură.

Care sunt, însă, motivele lui Marin Sorescu? De ce acceptă poetul Liliecilor şi al altor bancuri versificate, cu şi fără olteni, să iasă din sarcofagul apolitic pe care l-a predicat cu sfântă mânie prezidenţială vreme de patru ani? **Literatorul**, cadoul făcut de preşedinte intelectualilor decişi să-l sprijine, a avut dela înfiinţare o singură ţintă: să-i insulte şi să-i terfelească în noroaiele cotrocene pe scriitorii angajaţi în bătălia politică. Va avea astăzi redacţia **Literatorului** curajul să-i aplice acelaşi tratament lui Marin Sorescu în numele programului revistei? Sau, mai degrabă, **quod licet Jovis non licet bovis?** "Apolitismul" literatorilor n'a avut şi n'are decât un singur scop: să-i reducă la tăcere pe toţi cei care nu s'au raliat politicii înţelepte a lui Ion Iliescu.

Dar **Literatorul** nu e doar o revistă de casă. Ea e şi antecamera Academiei. Pariem că în viitorii ani nici un scriitor nu va fi primit între nemuritori fără să-şi fi făcut stagiul corespunzător în revista D-lui Sorescu. Pentru a nu lungi la nesfârşit farsa, avem o propunere: să fie unşi ca academicieni, **în corpore**, membrii redacţiei, pentrucă oricum cei rămaşi pe dinafară sunt mai puţini decât cei deja aflaţi înăuntru. Şi ce dacă domniile lor n'au operă? Parcă Bârlădeanu are! Şi parcă însuşi preşedintele ilustrului stabiliment nu s'a ales cu o operă înaintând în grad la excepţional o biată maculatură cu iz de bibliotecă sătească? E vreo diferenţă între băiguielile anoste ale unui Lucian Chişu şi sforăiturile kitsch, kitsch, kitsch ale lui Fănuş Neagu? Până la proba contrarie, se pare că singurul criteriu pentru primirea la Academie e greutatea corporală a candidatului înmulţită cu coeficientul de apolitism.

Însăşi numirea lui Marin Sorescu ridică şi o altă problemă. Când a fost poetul, dramaturgul, prozatorul, criticul şi pictorul sincer? Atunci când îi anatemiza pe intelectualii seduşi de politic, ori acum, când a trecut, cu arme şi bagaje, în tabăra politicienilor? Probabil că niciodată, pentrucă Dl. Sorescu nu e omul marilor fidelităţi. Nu s'a strecurat el ca prin urechile acului în cazul afacerii transcendentale? N'a fost el singurul căruia nu i s'a clintit nici un fir de păr din cap, pe când tovarăşii săi de levitaţii metafizice s'au văzut risipiţi care încotro? Dar e inutil să-i reamintim D-lui Sorescu astfel de mărunţişuri. Sigur că nu vom da crezare celor care şoptesc pe la colţuri că Dl. Sorescu a făcut, prin apolitismul său marcat, servicii imense unei anumite instituţii pe cât de transcendentale pe atât de apolitică şi ea. Şi nu ne vine să credem nici că în ultimii patru ani el n'a făcut literatură ci s'a aflat în misiune.

Totuşi, un mister persistă: nu e nici o incongruenţă în faptul că Dl. Sorescu a acceptat să preia conducerea **Literatorului** (după ce falimentase **Ramurile** şi **Scrisul românesc**), înţelegem că se simte minunat în apolitica Academiei şi că ne mitralia cu tablete tv. mustind a neimplicare politică. Dar cum rimează toate acestea cu instalarea în banca întâi a politicului nu vom înţelege în ruptul capului. Vorba lui Pound: *"Dă-o'ncolo, Robert Browning, / nu poate fi decât un <Sordello>. / Dar Sordello, şi Sordello-al meu?"*

Din această dilemă nu ne va scoate, probabil decât Diacul amator de senzaţii al **Literatorului**. Dacă până acum nu s'a ocupat doar de chiţibuşuri, iată în fine un subiect gras: demascarea ştabului politic infiltrat în bastionul apolitismului naţional de ambe sexe!

("Orizont", Revistă a Uniunii Scriitorilor din România, Nr.1 (1330), 6 Ianuarie 1994, Serie nouă, Anul V).

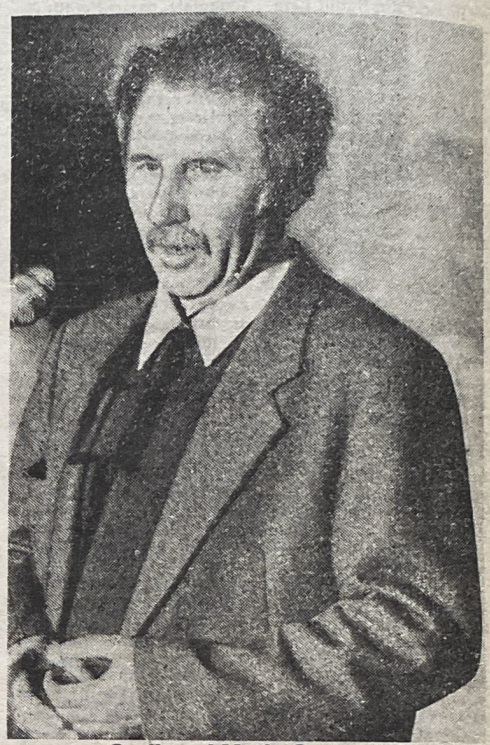

Scriitorul Marin Sorescu a devenit noul ministru al culturii

CÂND COMUNIŞTII

Urmare din pag.1

Nu vor să părăsească scena. Conduc dezbateri, simpozioane, mese rotunde, spectacole, inspectorate şi aşezăminte de cultură, "academii", inspectorate şcolare. Dezbină, dărâmă, recomunizează. Fără pic de jenă, cu multă candoare, fitiligii şi "tovărăşele" azi cuvioase şi înţelepte, adună lume, ca să-i vorbească în spirit **marxizant şi ateist**, despre cultura naţională şi artă universală, despre ştiinţă şi conştiinţă (sic!), despre evoluţia vieţii şi a societăţii...

Moare greu Makarenko. Anevoie se stinge şi "materialismul dialectic şi istoric". Se ţin tare istoricii secerei şi ciocanului Şt. Pascu, C. Popişteanu, Gh. Platon, economişti, precum P. Mâlcomete sau M. Todosia; pedagogi de-alde I. Cerghit, V. Radulian, I. Jinga; "ideologi", "stelişti" şi autori de cărţi "principiale" ca Z. Ornea, Dumitrescu-Buşulenga, Neagoe Stelian ş.a.m.d. Iar mentalitatea secerei şi ciocanului se stinge şi mai dificil...

Trăim vremuri unice. La "sediile" majorităţii lăcaşurilor cultural-educative şi de învăţământ se strâng, cu punctualitate, perechi-perechi, foşti politruci şi demolatori, cenzori şi inchizitori, securişti mascaţi şi "filosofi" hârşiţi, colaboraţionişti şi profesori cu epoleţi albaştri sub tunică. O dramă, o tragedie, o farsă şi o comedie burlescă. Pentrucă lumea, în genere, face eforturi - uneori disperate - ca s'o rupă cu trecutul, cu ochii aţintiţi către viitor. În vreme ce toţi aceştia îi trag spre trecut! Ţinând, cu dinţii, la ierarhiile stabilite în vechiul regim, în materie de literatură, artă, ştiinţă, educaţie, într'o manieră "apolitică", "echidistantă", însă partinică; şi la separaţia apreciativă absolută între un autor quisling, de tipul lui Sadoveanu, Arghezi ori Ralea, şi opera lui.

Tirani abrutizaţi de alcoolul "socialismului ştiinţific" care îşi concentrează acum statele majore şi organele lor de execuţie în instituţiile de cultură şi învăţământ, au dezlănţuit asaltul diabolic pentru recucerirea sufletelor oamenilor, sub vechea camuflare, botezată, întru adormirea naivilor, în acţiune "antiextremistă", "antimistică", "progresistă" etc. etc. etc. Slugile lui Dej şi ale lui Ceauşescu, lepădăturile morale ale "revoluţiei culturale" relicve, subumane, carieriste, fac "festivaluri", "congrese", "colocvii", "expoziţii" ş.a. pe placul fosilelor roşii şi al babelor xenofile, pregătind terenul ca, pe ruinele unei civilizaţii creştine şi ale oamenilor dezdumneziaţi, să se reaşeze cucuveaua moscovită. În cadenţa puşcoacelor celulelor peceriste din Capitală, dela Iaşi, Craiova, Cluj sau Chişinău, hora kremlineză se întinde, încet-încet, până în îndepărtate oraşe şi sate ale Ţării. Este "clasic" procedeul ca această mârşavă activitate să fie regizată şi "sponsorizată" din spate de o întreagă bandă comunistă, cu ramificaţii în viaţa noastră publică şi în străinătate!

O socoteală limpede se detaşează din cele de mai sus. Dacă rămânem impasibili, dacă nu ne exprimăm gândul cu tărie şi consecvenţă, dacă nu instituim o carantină morală - românească şi creştină - **răul va prolifera.** Fiindcă poltronii bolşevizaţi mişună cu o macabră bunădispoziţie şi cutează, mereu mai neobrăzat, să adreseze altora mustrări şi ameninţări. Gata a da o mână de ajutor derutei majorităţii populaţiei, a consolida haosul din societate.

Ce facem? Le deschidem şi lor, cu resemnare, porţile minţii şi inimilor noastre?

Îi aplaudăm în eventualitatea vreunei noi aventuri dictatoriale? Până când vor face, în sfârşit, declaraţii inedite, vor ţine lecţii şi cursuri, întru apărarea "demnităţii culturii şi şcolii româneşti"? Îi aşteptăm poate, ca să binevoiască a se transforma în "disidenţi" (adică în comunişti dezamăgiţi)? Sau nici atât nu vor trebui să se mai ostenească?

Între clişeele propagandei stângiste se află şi o vorbă frivolă a lui Marx, după care ne-am despărţi de trecut râzând. Cum aşa, râzând? Nici de trecutul intim, nici de cel obştesc, dacă ne respectăm autenticitatea naţional-creştină a fiinţei româneşti, nu ne putem despărţi fără o anume gravitate, fără o analiză melancolică ori patetică, după împrejurări şi temperament. NU NE POATE FI INDIFERENT CE SE ÎNTÂMPLĂ CU TRECUTUL, altfel riscăm fenomene similare. Să ne ferească Dumnezeu, dacă bastionul roşu din educaţie şi cultură nu va fi până la urmă zdrobit şi va continua să încalce principii elementare, să pângărească valori, să mânjească existenţa noastră. Iadul bolşevic ne mănâncă!

Valeriu NEŞTIAN

ABONAŢI-VĂ

LA URMĂTOARELE ZIARE DIN ŢARĂ
PENTRU SUSŢINEREA CAUZEI ROMÂNEŞTI:

MIŞCAREA

ABONAMENT INDIVIDUAL: $30.00
Completaţi Checque/Money Order pe numele
VERONICA RONCEA,
21-26 MENAHAN STR. # 2C, RIDGEWOOD, N.Y. 11385, U.S.A.

PUNCTE CARDINALE

ABONAMENT INDIVIDUAL: $30.00
Completaţi Checque/Money Order pe adresa:
"CUVÂNTUL ROMÂNESC",P.O.BOX 78010, WESTCLIFFE
POSTAL OUTLET, HAMILTON, ONTARIO, L9C 7N5, CANADA

UN LIMPEDE PARADOX ISTORIC

T.B.ŞUŢEANU

În satul din Sudul Bărăganului - unde m'am retras la pensie - încă domneşte confuzia. Aud şi acum glasuri care-l preamăresc pe Iliescu "dătătorul de pământ". Aşă se ştie şi după patru ani în judeţul Călăraşi, cel mai obedient puterii actuale, prin cel mai mare număr de analfabeţi din ţară. Totuşi în "cătunul de noroi", cum i se mai zice noului meu sat, vine la mine un bătrân şi-mi spune: "mă uit la oamenii noştri cu milă, domnule profesor, aşteaptă adevăr, dreptate şi pământ dela cei care ni l-au luat cu japca. Cum să redea comuniştii ţăraniştilor puterea?"

Adevărul m'a cutremurat. Şi-mi dă imbold să redevin activ în cetate. O fac acum, prin acest amplu articol, mai ales după ce m'am întâlnit cu actualul primar din satul meu natal din Nordul Bărăganului. Acesta, profesor de limba română ca şi mine, mult mai tânăr, candidat din partea Convenţiei Democratice, îmi spune: "Trăiesc în mari presiuni; din toate părţile". "De ce?" "Fiindcă ne aflăm într'un limpede paradox istoric: o revoluţie fără elementul ei de bază - răsturnarea!" "Dar, bine: în marile oraşe şi'n multe comune primarii sunt ai Opoziţiei"..."Majoritatea însă sunt tot ai lor. Nu mai vorbim de prefecţi, de miniştri şi majoritatea deputaţilor şi senatorilor. Presiunile mari vin de aici, din conservatorismul lor violent. La structurile organizatorice, rămase aceleaşi, sunt aceiaşi funcţionari cu vechea mentalitate. Lupu-şi schimbă părul, năravul însă..."

Deşi am fost marginalizat complet, fiind obligat să trăiesc 41 de ani "ascuns în clasa muncitoare" ca tehnician, (după ce am fost exclus din UTC şi din rândul candidaţilor de partid pentrucă n'am vrut să ies pe stradă la evenimentele din Ungaria din 1956 să dau cu rângi în studenţi, motiv pentru care n'am fost primit în învăţământ) nu mă socotesc disident anticomunist. În prezent nu aparţin nici unei grupări politice şi nu mă declar un interzis al cenzurii comuniste, cu toate că aşa este. Am scris în viaţa mea mult, dar am publicat extrem de puţin. Şi numai până în 1956. (Am în sertare peste 180 de schiţe, 15 nuvele, 5 romane, piese de teatru, scenarii de film, de radio şi de televiziune, zeci de poezii şi poeme, unele adunate în placheta "De vorbă cu Nichita", căruia i-am fost coleg de clasă şi cu care am pornit deodată să scriem). Cu toate acestea nu fac vâlvă cu "literatura mea de sertar" (cum văd că o face tocmai Eugen Barbu cu romanul "Ianus", fără nici un pic de jenă!) şi nu aspir la publicitate şi funcţii. Dar nu pot să arăt că eroii mei sunt oameni vii, lângă care am trăit şi i-am cunoscut "dela un metru". Mulţi sunt chiar uteciştii, comunişti, cu părţi de-un omenesc real, care au crezut naivi în visul de aur al omenirii (cum am făcut-o şi eu până în 1956) dar şi neghiobi de activişti, securişti, care i-au întrecut pe toţi Miticii şi secăturile lui Caragiale, oameni goliţi de suflet dintre care s'a ridicat dobitocul suprem numit Nicolae Ceauşescu.

Se înţelege că o asemenea literatură nu putea fi publicată. Arătarea ei prin redacţii şi edituri a ridicat un mare semn de întrebare asupra mea. Observând, a trebuit să intru în tăcere şi să scriu "numai pentru mine". Adaug la toate acestea că sunt de-o vârstă cu Ion Iliescu (el născut pe 3, eu pe 5 Martie 1930), că l-am cunoscut personal, pe când era prim secretar al UTC şi eu membru în comitetul UTC al uneia dintre cele mai mari întreprinderi din Capitală. I-am văzut, aşadar, zâmbetul specific - când "eram pe linie" - dar şi rânjetul de lup, gata să ne dea pe mâna Securităţii dacă afla că ascultăm Europa Liberă sau avem comportări şi idei cosmopolite sau dacă încercam să facem apologii regimului burghezo-moşieresc "de tristă amintire". (Parcă aud şi azi această expresie a sa, pe care o zicea cu încruntare... cum la fel de încruntat l-am văzut în campania electorală, ameninţând pe bieţii ţărani cu venirea moşierilor şi când le-a indicat minerilor, la 5 dimineaţa să meargă să cureţe piaţa Universităţii de "golani").

Nu l-am urât niciodată şi nu pot să-l urăsc nici acum, (deşi nora mea a fost linşată de mineri, pe care am găsit-o cu mare greutate în puşcăria dela Măgurele, lovită cu nuielele de "mineri", care o tot întrebau de ce nu-l iubeşte pe domnul Iliescu). În schimb nu-i acord nici un fel de credit, atât lui cât mai ales goarnelor viclene şi şmechere numite Dumitraşcu, Văcaru, Solcanu, Gherman , Năstase până la nesimţitii "naţionali" A. Păunescu şi C.V. Tudor, prin care "îşi dă arama pe faţă". Asta-i treaba lor, mie nu-mi revine decât rolul de a-i consemna, pentru a rămâne în istorie "aşa cum sunt" şi nu cum şi'nchipuie ei că sunt. De aceea nu le contest "meritul" de a şti să ţină în mână o ţară, dând cu tifla lumii civilizate că, uite, cât ziceţi voi de neocomunismul ăla, poporul ne preferă. (Las la o parte adevărul că "preferatul" ăsta trece prin lucrul securităţii şi a armatei de foşti activişti din teritoriu care i-au sărit "instinctual" în ajutor la toate alegerile "libere"). Bravo lor, le spun, nu fără amăraciune, ştiind ce greu atârnă aceasta în lupta de limpezire a bieţilor noştri români, ameţiţi de o propagandă naţionalistă violentă şi nerusinată; comuniştii dându-se, din călăii neamului, în cei mai mari patrioţi ai momentului. Bravo lui Păunescu, C.V. Tudor, Dinu Săraru, Ecaterina Oproiu, Fănuş Neagu, Eugen Simion şi mai ales lui Marin Sorescu, cărora le spun cu adâncă durere în suflet: daţi înainte, băieţi! Cât o ţine! Plângeţi poporul obidit (de Opoziţia care "nu lasă guvernul să lucreze") şi daţi fuga la casieriile, bine cunoscute vouă, să vă încărcaţi genţile diplomat cu deastea noi de 5000 lei cu capul lui Avram Iancu, pe care vi l-aţi însuşit ca fiind şi el de... stânga! Treaba voastră! Cum vă aşterneţi aşa veţi fi în neiertătoarea istorie!

Pe mine mă mâhneşte altceva: fraţii mei, bătrâni şi bolnavi, pensionari, care de-abia o duc de pe o zi pe alta, batjocoriţi în comunism (cel mare scos din armată unde era instructor de partid, dar neceauşist) celălalt trecut la tipografie din şef de serviciu şi secretar al unei organizaţii de bază din comerţul interior) mor astăzi de gât cu Iliescu. N'aud, nu văd ce-i în jur şi-şi cultivă o ură animalică faţă de intelectuali şi de tineret. Mă doare până la lacrimi că o verişoară din'tr'un cătun uitat de lume pe malul Buzăului crede că pământul părinţilor i l-a dat înapoi Iliescu! Nu admite nici în ruptul capului că **minunea asta nesperată** se datoreşte jertfei miilor de tineri care şi-au expus viaţa, mulţi au murit strigând:"Jos comuniştii", printre care se află şi Ion Iliescu rămas membru de partid, în acel moment **director** al Editurii Tehnice, directorii - ştie şi ea - erau socotiţi în comunism "activişti de bază ai partidului", fiind stâlpii, osatura, puterea de caracatiţă a sistemului. Şi mă mai doare profund (adică filosofic) că **intelectuali** de talent muncesc pe brânci în televiziunea guvernamentală şi'n presa aservită Puterii să ne prezinte dezastrul material şi moral ca pe ceva "firesc", "normal" în perioada de trecere, căutând argumente diabolice prin care încearcă să ne convingă că avem de-a face la conducere cu "oameni de bine" care "se străduiesc", datorită cărora "avem pace" şi, de bine, de rău, "în România încă n'a murit nimeni de foame". Dacă avem răbdare încă 20 de ani o să ajungem şi la ce "trebue". Atât Silviu Brucan, cât şi Oliviu Gherman speră să trăiască aceşti 20 de ani şi... tot în frunte, ştiind că, atât timp cât Virgil Măgureanu este unde este, aceşti 20 de ani vor fi numai "perioadă de tranziţie", adică numai "ca acum"... Mi-e milă cu silă când îl văd în ecranul televizorului pe Sorin Burtea cum face apologia ceapeurilor, numite asociaţii, pe Florica Rădulescu cum se compromite în faţa intelectualităţii şi tinerilor, cărora le aparţine, făcând propagandă atâtor personaje compromise din start, ca foşti membri de marcă ai P.C.R., îmi vine să-l trimit la ţară pe acest Machiaveli al jurnalisticii româneşti, numit Mihai Tatulici care, după stingerea neexplicată a colegului său Virgil Tatomir, ne dă una caldă şi două reci, frângându-şi mâinile cabotinic în lupta lui pentru adevăr, dar îl readuce în scenă pe primul poet de curte al comunismului românesc, Păunescu, îl prezintă pe Virgil Măgureanu şi pe guvernanţii neocomunişti ca pe nişte oameni "care se zbat" pentru binele ţării, dar sunt "neînţeleşi". Când îi aud sau îi citesc nu mai am nici un pic de suspiciune faţă de personajele politice, toată respingerea coboară asupra acestor "cronicari şi saltimbaci de curte" care, pentru câteva zeci de mii de lei, "îşi storc creierii să facă propagandă deşănţată satanelor", după cum zice un coleg profesor.

Un loc aparte în a-i ajuta pe comuniştii noştri să-şi menţină puterea îl ocupă Emanoil Valeriu, care, când clienţii săi sunt "în corzi", apare din unghiul cel mai obscur şi-i trage de păr, repunându-i în acelaşi loc din jurul ciolanului, neuitând să-i facă să ţipe că, uite, vin alţii să li-l ia! Când îl vede în ecran, bătrânul din satul meu, are un singur cuvânt: "secătură!", şi se ridică de pe scaun şi iese afară. Acelaşi "epitet" naţional demolator îl are şi pentru Gheorghe Funar şi Victor Surdu, pentru Ion Gavra şi Gheorghe Dumitraşcu, pentru Vasile Văcaru şi Ion Solcanu, nu mai vorbim de A. Păunescu şi C.V. Tudor ca şi de Silviu Brucan şi Alexandru Bârlădeanu. "Cum, taică, zice bătrânul, când toată ţara merge astăzi într'o parte, ei se pun cu fundul împotriva vântului, născocind toate minciunile pe care nu le-a mai auzit urechile mele din '47...".

Socotindu-mă complet în afara spaţiului politic, fiind la vârsta concluziilor, aflându-mă permanent între oameni (cu sapa pe câmp, revenind în atelierele unde am fost tehnician şi având zilnic întâlniri cu intelectuali) mă socotesc un martor lucid şi imparţial ca iarba, ca apa şi pământul. Deşi mă aştept ca despre adevărul pe care l-am descris şi despre cele ce urmează Ion Iliescu şi Adrian Năstase, cu aroganţa cu care ne-au obişnuit de avocaţi ai neadevărului, să spună **"e un punct de vedere al unui oarecare"**. (Eu şi milioanele de Români care îi contestă suntem "oarecare" ei şi ai lor "fiind totul") nu mă sfiesc să spun adevărul absolut, care trece de **cel relativ** şi peste **cel necesar**, cu care a lucrat şi lucrează comuniştii, când zic "este adevărat numai ceea ce ne este necesar".

Şi iată care ar fi trebuit să fie răspunsurile lui Ion Iliescu în interviul publicat de revista "Politique internationale" nr.61 din 1993 care să redea imaginea reală a stărilor din România de azi.

Continuare în numărul viitor

Cu vina şi cu prăjina
(Din nou despre ţigani)

Denami HAIDER

Aflându-mă prin piaţa mare a Municipiului Piatra-Neamţ, am dat de un bucluc din care cu greu am ieşit teafăr.

Doi ţigănuşi - cam de 7-8 ani şi respectiv, de 10-11 ani - profitând de aglomeraţie şi de neatenţia ţăranilor care vindeau fructe, au tot furat ciorchini de struguri. Mulţi martori au observat aceste furtişaguri, dar nimeni n'a îndrăznit să ia vreo atitudine. Această toleranţă i-a încurajat pe hoţomani să-şi facă provizii. Eu însă n'am putut răbda, ci, prinzându-l pe unul dintre hoţi, îl rog să înapoieze strugurii furaţi.

Pe când îi ziceam ţigănuşului, cu duhul blândeţii, că nu-i frumos ce face, că decât să fure e mai bine să ceară, fiind eu însumi dispus să-i cumpăr un kilogram de poame, numai să nu fure, mă şi văd înconjurat de câteva chivuţe teribil de revoltate şi pline de mânie.

- De ce te bagi, omule, ce-a furat dela tine?

- Dar se poate, doamnelor, să-i îndemnaţi pe copii să fure? Aşa educaţie le faceţi ca mame? Trimiteţi-i la şcoală, nu la furat!

Parcă vorbeam altă limbă sau unor femei surde. Nu voiau deloc să audă ce le spun. Încă şi mai rău, au început să-mi vorbească trivial, să mă batjocorească şi să mă lovească fiindcă nu le-am lăsat odraslele să mai fure. Cu alte cuvinte, ele cu vina şi tot ele cu prăjina. Cu un tupeu tipic ţigănesc, erau îi stare chiar să mă linşeze. Cu mare greutate am spart încercuirea. Apoi, m'am îndepărtat cât am putut de ele. După ce-mi trecu spaima şi făcui cumpărături, am pornit încet spre casă. Când să ies din piaţă mă pomenesc lovit din spate cu mere şi cu ciorchini de struguri, de aceleaşi ţigănci nerusinate, care mă aşteptaseră la pândă. Vasăzică furaseră atât de multe fructe încât, prisosindu-le, începură să le azvârle pe spinarea mea şi pe jos, pe cele de calitate inferioară.

Curios că nici un Român, nici măcar ţaranii dela care s'au furat struguri şi mere n'au sărit ca să mă apere. Iar această lipsă de solidaritate a Românilor din ţară demonstrează cât de întinsă şi de paralizantă este teama de ţigani. De altfel, unul dintre martorii oculari s'a exprimat chiar aşa:

- Te pui dumneata cu ţiganii, când nici poliţiştii nu mai au curajul să-i înfrunte?

Din spusele altui gură-cască am înţeles că, scăpând doar cu o chelfăneală muierească, ar trebui să zic "Merci!" Căci, de-ar fi fost prezenţi, câţiva soţi ai ţigăncilor hoaţe şi bătăuşe, aş fi fost sigur înjunghiat.

Păţania aceasta mi-a prilejuit revitalizarea unor mai vechi reflecţii în problema ţigănească. Mai întâi, îi aprob din nou pe acei Români - din păcate, extrem de puţini - care i-au alungat pe ţiganii răi, needucaţi, din aşezările umane Mihail Kogălniceanu (de Constanţa), Bolintin, Hădăreni şi alte câteva. În al doilea rând, declar că nu pot să înţeleg cum pot fi Occidentalii atât de naivi încât să creadă că-i posibilă civilizarea tuturor ţiganilor. Apoi, nu pricep de ce, dela o vreme, sunt numiţi "romi", în loc de "ţigani". Spunându-le "romi", iar nu ţigani, nu facem altceva decât să creem o oarecare paronimie şi, implicit, o confuzie cu etnonimul "români". Paronimia se amplifică în cazul utilizării adjectivului "romesc". Al doilea argument pentru care trebue să preferăm etnonimul "ţigan" este evitarea omonimiei dintre "rom" (băutură alcoolică) şi "rom" (ţigan).

Din anii comunismului tot Românul veritabil a devenit conştient de ideea că pierirea noastră ca etnie ar putea veni dela ţigănime. Acest lucru se realizează, la început, prin ţiganizarea limbii române, a muzicii populare româneşti şi a caracterului Românului - fenomene care deja se fac simţite - şi, în final, prin dominare demografică. Care ar fi remediul sau cum poate fi anihilat acest pericol iminent? Unii cred că singura soluţie salvatoare ar fi asimilarea ţiganilor de către Români. Cum am putea, stimaţi cititori, să-i asimilăm pe ţigani câtă vreme ţiganca naşte şi creşte, în medie 8 (opt) copii, iar Românca numai 2 (doi)? Şi aceasta deoarece ţiganca nu invocă niciodată lipsa de condiţii în creşterea copiilor. Şi, cu toate că nu se duce la biserică, ţiganca tot nu concepe să apeleze la contraceptive şi la chiuretaje. În schimb, Româncele, chiar cele bisericoase, nu se sfiesc să întrerupă cursul firesc al sarcinii, lamentându-se continuu de absenţa condiţiilor optime pentru naşteri numeroase, deşi se ştie că în perioada de avânt a natalităţii la Români nu boieroicele au născut copii mulţi, măcar că trăiau în opulenţă, ci femeile sărace dela sate şi dela oraşe. De altminteri, devine tot mai clar faptul îngrijorător că Româncele, asemenea femeilor din statele Vest-europene, pe măsură ce prosperă şi se îmbogăţesc, având condiţii berechet, în aceeaşi măsură, fug de copii mulţi, mulţumindu-se doar cu un copil şi contribuind astfel la descreşterea continuă a populaţiei româneşti.

Ca să-i trimitem pe ţigani în patria lor originară, acest deziderat devine utopic din următoarele motive: India este îngrozitor de suprapopulată, iar dela Dunăre la Indus se întinde o cale de mii de kilometri.

Şi pentru că există totuşi o soluţie aplicabilă şi eficientă, iată ce propun în continuare. Acei ţigani care refuză în mod sistematic să trăiască din muncă cinstită, să se igienizeze şi să devină paşnici, să fie duşi în Delta Dunării, în vederea populării şi a valorificării plenare, neîntrerupte a acestui ţinut deosebit de frumos şi de fertil, dar care încă-i destul de slab dezvoltat. Când voi vedea pusă în practică această soluţie benefică, atunci voi rosti şi eu apoftegma horaţiană "Hoc erat in votis"! ("aceasta îmi era dorinţa").

Numai aşa vom scăpa de ţiganizare.

REFLECŢII DESPRE ZIUA DE APOI
(Doomsday)

Adrian GRIGOROPOL

Am pornit dela cuvântul "ANTI" devenit cu semnificaţia universală a fi contra ceva, şi dela "de apoi", care în vorbirea noastră, fiind precedat de "ziua", conduce la expresia "ziua de apoi". Când nu va mai fi nimic altceva pentru om decât neantul. Ori, în limba engleză acel "doomsday", ziua judecăţii de apoi.

Reflecţiile nu mi-au venit din senin ci au fost provocate de redactorul Şef al Revistei gândirii arestate "Memoria", care începând cu nr.9 şi-a propus, preluând din "The Dictionary of political Thought" al Englezului Roger Scruton, să explice în ordine alfabetică unii termeni politici şi a început cu "ANTISEMITISMUL".

După Scruton, datorită îndelungatei şi nefericitei istorii a Evreilor culminând cu pierderile de vieţi din ultimul război mondial, antisemitismul ar fi o variantă a "ostilităţii", a adversităţii omului faţă de om, îmbrăcând fie forma religioasă, fie forma concepută şi instituţionalizată în rasism şi aplicată în mod extrem de nazism.

Forma religioasă ar rezulta din continua negare a altor religii, în principal a creştinismului şi a lui Iisus Christos. În această variantă, victimei - Evreu - îi stă în puterea de alegere prin convertire, să se salveze.

În varianta instituţionalizată rasistă de către nazism, victima - Evreu - este lipsită de orice putere sau şansă de scăpare, ostilitatea fiind iremediabilă şi ducând la EXTERMINARE.

Cugetând asupra celor de mai sus, nu putem să omitem că a existat şi există "ANTIUMANISMUL", o uriaşă tulpină din care se desprind numeroase ramuri şi cea mai puternică creangă care s'a dezvoltat vreodată, din nenorocire, chiar în secolul nostru, a fost şi încă rămâne "Bolşevismul-comunisto-stalinist". Nu se poate sta cu braţele încrucişate şi gura căscată în faţa unor atrocităţi, care la încheierea secolului nostru ameninţă mai grav ca oricând soarta întregii omeniri.

Apocalipsul care ne confruntă nu este o viziune biblică, ci o realitate crudă şi odată cu inventarea şi folosirea bombei atomice, acum 50 de ani, dacă inteligenţa şi spiritul de conservare al omului nu-i găseşte antidotul, toţi vom fi victimele autodistrugerii colective.

Chiar omului ancestral i-a fost inerent un instinct de distrugere, un proces psihic volitiv ca în anumite circumstanţe să se apere sau să atace. Acest proces psihic a luat forma unei mentalităţi de distrugere, care dela individ a trecut la forma colectivă. S'a ajuns la ceea ce Americanii Robert Jay Lifton şi Eric Markhusen, în lucrarea lor "The genocidal mentality", definesc distrugerea în masă a omului de către om. Mentalitatea genocidală ar consta dintr'un complex de mecanisme psihologice care protejează psihicul de efectele imediate sau potenţiale dăunătoare, pe care le-ar cauza propriile acţiuni de exterminare a semenilor săi. Aceste mecanisme sunt: **disocierea mintală, amorţirea senzorială psihică, dedublarea şi abrutizarea.**

Disocierea este separarea unei porţiuni a minţii, care ajunge să funcţioneze independent. Amorţirea psihică diminuează sau anulează capacitatea sensibilităţii normale. Dedublarea constă în crearea unui "alter ego" care coexistă cu normalul şi conduce la duble comportamente în familie şi societate. Abrutizarea este un rezultat final care animalizează omul permiţându-i să se angajeze fără milă şi remuşcare în distrugerea semenilor săi.

Aşa s'a ajuns la forma de ucidere în masă cu motivaţia specială, care este GENOCIDUL. Acest cuvânt odios a derivat din grecescul "genos" însemnând rasă, trib şi latinescul "cide" însemnând a ucide. În 1946 a fost definit de către Adunarea Generală a ONU ca "negarea dreptului de existenţă a unui întreg grup omenesc". Convenţia asupra genocidului a fost aprobată în 1948 de Adunarea Generală a ONU şi ratificată de Congresul SUA în 1988, extinzându-se conceptul la "uciderea, serioasa vătămare sau intervenirea în continuitatea vieţii unui grup naţional, etnic, rasial sau religios". Nici acum definiţia nu este satisfăcătoare şi se urmăresc amendamente privitoare la cultură, limbă şi opinii politice.

Conceptul genocidului, dacă luăm în consideraţie "purificarea etnică" din fosta Iugoslavie, făcut în faţa întregii omeniri şi prin sfidarea acesteia şi condamnabila incapacitate a statelor responsabile de a-i pune capăt, lasă uşa deschisă celor ce se vor petrece în fosta Uniune Sovietică în viitorul nu prea îndepărtat.

Sunt fundamentale diferenţe de motivaţie între modelul nazist al rasismului şi modelul comunist al antiumanismului, ale cărui victime au fost uluitor, mai numeroase, sub motivaţii ca "duşmani ai poporului", noţiune inventată pentru a fi extinsă asupra oricui şi chiar a genocidului american prin lansarea primei bombe atomice la

Hiroşima, unde într'o fracţiune de secundă, au fost exterminate fără discriminare sute de mii de vieţi omeneşti şi a cărei motivaţie de necesităţi ale războiului a deschis o traumă invindecabilă întregii umanităţi şi de fapt a dat naştere unei noi mentalităţi, aceea de **omnicida.**

Dar înainte de a trece la această mentalitate "ultimativă" a omenirii, este cazul să vedem cum au procedat Sovieticii atunci când s'a întors soarta războiului şi când trupele lor au ajuns până la Berlin.

Sovieticii, care procedaseră la genocidul antiumanitar încă dela Revoluţia din 1917, l-au extins în teritoriile parcurse de armatele lor în marşul spre victorie, iar ţara noastră devenită în fapt cobeligerantă, nu a fost recunoscută ca atare de puterile aliate, concesie făcută Sovieticilor şi la Yalta şi ulterior lui 23 August 1944 după care prin instituirea în ţara noastră a unei dictaturi comuniste ne-a supus unui genocid despre care lumea liberă a rămas din nou cu gura căscată.

Este de înalt interes uman, istoric şi naţional ca forma de genocid să fie extinsă la cele peste o sută de milioane de vieţi omeneşti ucise într'o multitudine de forme bestiale de către comunism, cifră în creştere prin descoperirea continuă de alte şi alte gropi comune. Pe planul motivaţiilor nu se poate justifica o discriminare între genocide, nici cel puţin pe plan cifric, între şase ori o sută de milioane. În miezul chestiunii stă imoralitatea şi bestialitatea, fructe ale unor ideologii inumane, care ne privesc şi ne ameninţă pe toţi, care face ca pe de o parte să te înclini, iar pe de altă parte să te indignezi, cum este cazul cu premiatul Nobel pentru Pace, Elie Wiesel. Astfel consemnăm cuvintele sale: "odată, într'o vreme, s'a întâmplat poporului meu şi acum se întâmplă toturor oamenilor. Şi subit mi-am zis că poate întreaga lume, straniu, a devenit evreiască. Toată lumea trăieşte astăzi făcând faţă necunoscutului. Suntem toţi, într'un fel, lipsiţi de ajutor".

Elie Wiesel este născut în Sighetul Marmaţiei, fost şi în prezent în România, unde în 21-23 Mai 1993 s'a desfăşurat un simpozion pe tema martirajului celor care au fost exterminaţi de către puterea comunistă instalată în ţară în 1945 de tancurile sovietice. În Sighetul Marmaţiei au fost încarceraţi şi omorâţi, floarea intelectualităţii şi fruntaşii politici printre care şi Iuliu Maniu. Am fost printre invitaţi şi am lăcrimat cu toţii la aşa zisul "Cimitir al Săracilor", de fapt un depozit de gropi comune fără cruci, dar împrejmuit cu două fire de sârmă ghimpată. Acolo s'a pus după patru ani dela Revoluţie piatra de temelie a unei capele şi a unui mauzoleu care să cinstească memoria acestor martiri. Nici o diferenţă de substanţă genocidă între acest cimitir şi Dacau, Treblinka, Auschwitz şi altele. Este cunoscută harta pe care sunt însemnate 300 de închisori şi lagăre de exterminare, de muncă forţată pe teritoriul României în care au pierit 380.000 de Români, din cei 800.000 de deţinuţi. Cei ce au supravieţuit sunt puţini, vârstnici şi bolnavi. **Există un genocid românesc peste care nu se poate trece cu vederea şi uita.**

Dar, despre valul ANTICOMUNIST, despre victimele noastre nu se vorbeşte nicăieri. În schimb suntem acuzaţi de antisemitism şi vinovaţi de moartea a 400.000 de Evrei. La dezvelirea unei plăci comemorative în Sinagoga corală din Bucureşti, efectuată de însuşi Elie Wiesel, ziarul New York Times din 1-2 Iulie 1991 uită să menţioneze că la cele 130.000 de victime - Evrei ucişi în Transilvania (teritoriu pe care Hitler l-a încorporat în 1940 Ungariei) - Românii nu au avut nici un amestec. Rabinul şef Moses Rosen este cotat de Henry Kamm, autorul articolului de mai sus, că în ţara noastră ar exista un antisemitism de proporţii. Cu respectiva ocazie citez numai următoarele din cele rostite de Elie Wiesel: "Trebue să ştiţi că veţi suferi ca societate, cu ruşinea antisemitismului. Veţi fi izolaţi. Lumea vă urăşte cu uimire, dispreţ şi ultraj".

Toate acestea, când în România mai sunt (cifră confirmată de Rabinul şef) numai 18.000 de Evrei, în case de sănătate şi îngrijire chiar de către Israel. Cine îşi poate pune mintea cu aceştia, decât câţiva deplasaţi în căutarea unei platforme politice fără răsunet. În România nu există nici cel puţin o umbră de antisemitism, decât o campanie pe care o întreţine rabinul şef cu nişte fantome. El uită însă, că a fost unul din sprijinitorii regimului genocidal al dictaturii comuniste şi astăzi al guvernării neo-comuniste, fiind vinovat direct ori indirect de exterminarea celor 380.000 de Români.

***

Trecerea dela mentalitatea genocidă la mentalitatea totalismului nuclear, unii o consideră evolutivă, alţii incidentală, prin faptul că s'a realizat bomba atomică. Bombele dela Hiroşima şi Nagasaki au fost acte genocide deliberate. Odată cu bomba cu Hidrogen, care are puterea să anenatizeze viaţa pe pământ s'a declanşat trauma nucleară a totalismului distructiv, iar genocidul a rămas prezent în atâtea focare din lume.

R.J. Oppenheimer, părintele "bombei H", a spus chiar în 1950 că "este o bombă genocidă" şi că "fizicienii îşi cunosc vina".

Desigur trauma nucleară a ridicat problema terapiei sale. Unii susţin teoria că, acum, când este posedată de mai mulţi, există ameninţarea reciprocă, deci şi descurajarea reciprocă. Aceasta ar fi "etica ideologiei nucleare". Dar aceasta îşi pierde din eficienţă, datorită proliferării şi dificultăţilor aproape insurmontabile ale eliminării armei nucleare şi circumscrierea ei numai la folosinţă în scopuri paşnice. Greu, dacă nu chiar imposibil de crezut! Şi dacă au loc distrugeri, obiectul acestora este arsenalul vechi, care se degradează în timp.

Conchidem că trăim într'o stare de anestezie psihică sub umbrela mentalităţii nucleare de **omnicidere, de totalism distructiv.**

Theodor Taylor, o somitate în materie de progres al înarmărilor, dar în prezent un înfocat **antinuclearist** a spus: "Nu mai fabricaţi bombe. Nu vă mai gândiţi la ele decât... ca unelte ale diavolului. Ele nu reprezintă nimic decât pericol, nici cea mai mică fărâmă de securitate!"

Cum istoria ne-a arătat că tentaţia înarmării n'a putut fi stopată, acum, dacă nu se găseşte terapia radicală a convertirii puterii nucleare în unealta utilă exclusiv păcii, ne aşteaptă aşa zisa "ziua de apoi" sau doomsday, ori day after, cum spun Englezii.

Sau "judecata de apoi" dacă va fi una.

Fericiţi cei ce cred în cealaltă lume, "mai bună"!

TEC THE EUROPEAN CONNECTION

LEGĂTURA DVS. PERMANENTĂ CU ROMÂNIA

TORONTO - BUCUREŞTI	$ 750
MONTRÉAL - BUCUREŞTI	$ 750
VANCOUVER - BUCUREŞTI	$ 1300
CALGARY - BUCUREŞTI	$ 1300

TEC SPECIAL - Toronto - Viena $ 599

TORONTO-FRANKFURT	$ 499
TORONTO-LONDRA	$ 390
TORONTO-AMSTERDAM	$ 490
TORONTO-LOS ANGELES	$ 350
TORONTO-NEW YORK	$ 199

Serviciile noastre sunt disponibile şi cu plata in rate (plăti peste $ 1000)

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS. 25lb=$59.33 peste 25lb $2.99Kg. • Livrare la domiciliu în Bucureşti şi marile oraşe

NUMAI ÎN 24 DE ORE, SPECIAL:
* O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
* ARANJAMENTE FLORALE ŞI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
* PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREŞTI
• CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREŞTI (PUTEŢI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
• TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREŞTI ŞI ÎN ORICARE ORAŞ DIN PROVINCIE

VACANŢE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...

1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8
TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990
KITCHENER - TEL: (519) 743-2638; MONTRÉAL - (514) 769-6921

MĂRTURII CARE AU TĂCUT 50 DE ANI

Serviciul Special de Informaţii, fond EDART, dosar II, filele 1-4, Bucureşti

Transcriere şi adaptare

——Gh. Ionescu OLBOJAN——

- II -

Prezentăm în continuare cititorilor noştri o relatare a evenimentelor dela 23 August 1944 făcută de reputatul savant german, prof. E. Gamillacheg - autorul mai multor studii despre România (**Uber die Herkunft der Rumänen** - de exemplu). În timpul derulării acţiunilor politice şi militare dela 23 August 1944, profesorul E.G. se afla în Bucureşti ca reprezentant oficial al guvernului german şi ca agent secret. Dincolo de unele aprecieri subiective sau de perceperea incompletă a unor date şi fapte, raportul înaintat guvernului german de către profesorul E.G. - la doar câteva zile dela schimbarea de front a României în cel de-al Doilea Război Mondial, conţine informaţii preţioase pentru întregirea unei imagini cât mai complete despre 23 August 1944.

***

Pentru Români, Transilvania este o ţară sfântă. De aici a pornit, la sfârşitul secolului al XVIII-lea, renaşterea naţională a Românilor. Mulţi Români o consideră drept vatră strămoşească a poporului lor. Prin arbitrajul dela Viena, 1,5 milioane de Români au intrat sub stăpânirea duşmanilor lor de moarte, în timp ce numai 400.000 de Unguri au rămas în România. Se înţelege dela sine că aceste fapte n'au scăpat atenţiei propagandei duşmane, care a găsit în persoana lui Iuliu Maniu şi în Partidul Naţional Ţărănesc - condus de către el - o unealtă docilă.

Pentru o mai bună înţelegere, permiteţi-mi o scurtă prezentare a acestui partid şi a conducătorului său.

Încă în anul 1880, prin strădania deputatului George Pop, s'a constituit în Transilvania un partid naţional român, a cărui conducere a fost preluată de Maniu în toamna anului 1919. La început a fost vorba de o unificare pe plan regional, cu scopul realizării unirii Transilvaniei cu Vechiul Regat Român. Maniu - asupra trecutului său voi mai reveni - a folosit acest partid, limitat sub aspect regional, drept platformă pentru planurile sale. În Februarie 1923 a reuşit să fuzioneze cu Partidul Democratic, căruia îi murise conducătorul, Take Ionescu. În anul 1925 a avut loc o altă fuziune, cu partidul lui Nicolae Iorga şi, în sfârşit, în toamna anului 1926 unirea cu Partidul Ţărănesc al lui Ion Mihalache, întemeiat în Basarabia. Acest conglomerat de diverse partide s'a numit Partidul Naţional Ţărănesc, o creaţie foarte abilă, care a şters caracterul de bază, democratic-francofil, şi a reuşit să-i câştige pe alegătorii ţărani.

Născut în anul 1873, într'o familie respectabilă din Transilvania, astăzi în vârstă de 71 de ani, a studiat ştiinţele juridice la Cluj, Viena şi Budapesta, a devenit avocat la Blaj şi a făcut Primul Război Mondial ca ofiţer de rezervă al armatei maghiare. Student fiind, a întemeiat în anul 1896 o asociaţie a studenţilor români, sârbi şi slovaci în Ungaria; în 1906 a devenit deputat în Parlamentul din Budapesta, iar în 1918 - preşedinte al consiliului care îi reprezenta pe Românii din Transilvania şi care a proclamat alipirea la Vechiul Regat Român. A fost, deci, încununat de gloria înaintaşilor săi, luptători pentru unirea Transilvaniei cu Vechiul Regat, atunci când - după cum am mai spus - a preluat, în anul 1919, conducerea vechiului partid naţional din Transilvania. A fost de trei ori preşedinte al Consiliului de Miniştri, ultima oară dela 20 Octombrie 1932 până în Ianuarie 1933 când s'a dat la fund (verschwand er in der Versenkung - expresia autorului raportului în limba germană - n.n.).

Acest bărbat ambiţios credea că a găsit în problema transilvano-maghiară mijlocul care să-l readucă - cu noi merite - în faţa publicului. Fără să ştie că în realitate devenise un instrument al unei voinţe mult mai puternice, el a început din 1941 - în ciuda interzicerii oficiale a partidelor politice, o propagandă anti-germană de subminare, îndeosebi în Transilvania, unde avea - din an în an - tot mai mulţi aderenţi. Foarte primejdioasă era şi propaganda subversivă ce se ducea în rândurile armatei Române împotriva participării României la campania din Răsărit, după ocuparea Basarabiei; se afirma că Românii nu au ce căuta dincolo de Nistru, că ar fi mai important să-şi ajute fraţii din Transilvania, care fuseseră predaţi de către Germani Ungurilor. Această propagandă a fost favorizată de excesele Ungurilor în regiunile recent ocupate de ei, aduse cu mare zarvă la cunoştinţa opiniei publice.

Din rândurile grupărilor subversive care au pregătit trădarea dela 23 August nu poate fi uitată gruparea care, deşi puţin cunoscută de public, a fost cu atât mai periculoasă în desfăşurarea evenimentelor; este vorba de Marele Stat Major Român şi de corpul de ofiţeri superiori dominat de acesta. Nu este adevărat - aşa cum s'a arătat în diverse surse - că Mareşalul folosea armata română ca instrument pentru menţinerea ordinii. Succesele sale politice nu s'au datorat acestui fapt, ci colaborării sale vremelnice cu legionarii. Marele Stat Major Român a sabotat dela bun început - în măsura în care a fost posibil - conducerea militară germană.

După retragerea dela Stalingrad s'a accentuat vizibil activitatea de sabotaj a Marelui Stat Major Român. În vremea când o participare mai mare a trupelor române în Răsărit ar fi putut împiedica grelele contralovituri suferite, o parte a armatei a fost - în urma propagandei lui Maniu - dispusă de-a lungul frontierei maghiare. Atunci când cercurile noastre militare au înaintat Marelui Stat Major Român o adresă cu numărul regimentelor şi diviziilor care se aflau în Vestul României, s'a răspuns că aceste unităţi în nici un caz nu se puteau afla în Vestul ţării pentrucă era angajate în Est. În realitate, forţele armate erau împrăştiate: o parte, cea mai slabă, se afla efectiv pe frontul rusesc, în timp ce contingentul principal rămăsese mai departe la frontiera maghiară. Mareşalul a intervenit mai energic abia când frontul rusesc s'a apropiat de Transnistria şi Basarabia. Acum era însă prea târziu, mai ales că şi mobilizarea generală, decretată în acele zile critice, a fost defectuos realizată.

La fel de primejdios a fost şi defetismul conducerii militare române. Este cunoscut că locţiitorul şefului Marelui Stat Major, generalul Mardon (Mardare - n.n.), vorbea despre înfrângerea Germanilor ca despre ceva foarte sigur şi acest lucru se făcea de sus în jos, până la comandanţii de batalioane şi companii. Merită a fi aici menţionate câteva nume deosebit de semnificative. Generalul Protopopescu (Potopeanu - n.n.), un om de lume desăvârşit, care - pe baza faptului că cunoştea perfect limba germană, reuşea să amăgească serviciile germane asupra adevăratelor sale sentimente; în ultima perioadă fusese guvernator al Transnistriei şi unul din cei cinci membri militari ai primului guvern trădător. Generalul Racoviţă, comandantul Armatei Române din Moldova, care în cele mai critice momente dela sfârşitul lui Iulie - începutul lui August 1944 a trimis în concediu numeroşi comandanţi de regimente şi pe unii ofiţeri de stat major, el însuşi a plecat în concediu la 1 August. Şi pe el îl regăsim în primul guvern trădător. Generalul Steflea, şeful Marelui Stat Major, despre a cărui contribuţie la prăbuşirea militară din Nordul Moldovei voi mai vorbi. Spiritul acestor elemete de conducere ale corpului ofiţeresc superior a cuprins - după cum am mai spus - cercurile de ofiţeri până la gradul de maior şi a subminat orice acţiune militară mai serioasă din partea Românilor, îngreunând şi acţiunile Wehrmachtului german. Aceste patru grupări de forţe unite prin ura lor comună împotriva Germaniei şi orientate spre un singur ţel sunt opera unui om care la început nu avea de partea sa nici una dintre aceste grupări. După părerea sa, a reuşit să se pună în acţiune pentru scopurile sale; sunt opera profesorului Mihai Antonescu.

Mihai Antonescu, s'a născut la 5/18 Noembrie 1904 la Nucet, Judeţul Dâmboviţa. În 1931 a devenit profesor asociat de drept internaţional la Universitatea din Bucureşti, practicând în acelaşi timp şi avocatura.

Mihai Antonescu a intrat mai întâi în Partidul Liberal. Atunci când, din cauza reîntoarcerii regelui Carol al II-lea din exil, s'a produs o scindare a partidului, el s'a decis pentru gruparea lui Gheorghe Brătianu, a aşa-numiţilor "georgişti". Până în 1940 nu s'a făcut remarcat în viaţa politică. În toamna anului 1940, când generalul Antonescu a alcătuit guvernul cu legionarii, l-a impus acestora pe Mihai Antonescu ca ministru de Justiţie, deşi încă de pe atunci era cunoscut pentru opiniile sale diametral opuse celor legionare. După căderea Legionării, Mihai Antonescu a deţinut mai întâi funcţia de ministru de Justiţie, pentru ca pe urmă să ţină locul preşedintelui Consiliului de Miniştri; a preluat simultan şi Ministerul de Externe, iar ceva mai târziu şi Ministerul Propagandei. Deşi ulterior a cedat generalului Marinescu Ministerul de Justiţie, el concentra totuşi în mâinile sale o asemenea putere încât a devenit adevăratul dictator al României alături de care influenţa Mareşalului trece tot mai mult în planul doi.

Am avut în repetate rânduri prilejul de a mă întâlni cu Mihai Antonescu şi de a-l studia. Este tipul diplomatului oriental, abil, lipsit de caracter, la curent cu toate uneltirile. Provenea din cercuri burgheze modeste cărora, în general, le era închis accesul în aşa-numita societate bucureşteană. Era plin de ambiţia arzătoare de a parveni în orice condiţii. Când, în anul 1928, cercurile sioniste din Bucureşti au scos o revistă în care o serie de reprezentanţi cunoscuţi ai intelectualităţii române urmau să se pronunţe împotriva antisemitismului, care în acea vreme se făcea simţit în şcolile superioare, printre apărătorii Evreilor a apărut şi Mihai Antonescu, pe atunci tânăr asistent la Facultatea de Drept. Acest lucru nu l-a împiedicat însă ca, în calitatea sa de ministru al Justiţiei sub legionari să semneze legi antisemite. În anul 1938 a publicat o broşură pentru apărarea politicii externe a ministrului Titulescu, broşură în care ridica în slavă politica antigermană a ministrului şi cerea ca din Finlanda până în România să se instaleze un val de foc pentru a se împiedica pătrunderea naţional-socialismului în Răsărit. Cu toate acestea, în anul 1941, în cursul unui discurs radiodifuzat, l-a numit pe Führer ca fiind cel mai mare om al istoriei mondiale, discursul a fost publicat într'o broşură străducit redactată. Când a venit la putere, broşura din anul

Continuare în pag. 9

RÂNDURI ÎNAINTEA REVEDERII

De parcă Decembrie n'ar tulbura destul pe orice Român, am aflat din ultimul număr pe anul trecut al publicaţiei "Cuvântul Românesc" că doi fraţi întru credinţă au plecat... ACASĂ.

Orice Român, de merge la Biserica lui Hristos nu doar la botezul său, la Paşti sau la Crăciun, simte ceva nedefinit, tristeţe şi speranţă, ba chiar nitică invidie, când un frate întru credinţă pleacă spre cerul natal.

Nu ştiu să spun ce am simţit la aflarea veştii că profesorul Constantin Nagacevschi şi Petru Gheorgheoni nu mai sunt printre noi.

Pe nici unul nu l-am cunoscut "faţă către faţă".

Asupra tocmai apărutei cărţi a celui de-al doilea adunasem câteva rânduri.

Cu profesorul Constantin Nagacevschi, datorită unor împrejurări pe care nu le descriu aici, am ajuns să corespondez. Evident, după 1989 şi dacă multe din mincinoasele comuniştilor, pe care le învăţasem dela dascăli strâmbi, au fost spulberate, lucrul acesta îl datorez în mare parte profesorului Nagacevschi.

Doi fraţi întru credinţă au plecat spre acel promis loc plin de verdeaţă, unde - rosteşte Scriptura - nu e pricină de întristare. Odihnească amândoi în dumnezeiasca pace!

Când Tatăl ne va chema, la vremea de El dorită, prin îndurarea Sa de nemăsurat, îi vom revedea.

• • •

SĂ PUNEM DINAMITĂ

Ilegalitatea republicii comuniste continuă să dăinuie la temelia societăţii noastre. Constituţia neo-comunistă (care, în judeţul Timiş, de exemplu, a fost votată de numai 33% din populaţie) nu poate masca abuzul flagrant, comis de trădătorii de Neam, Ţară şi Hristos, de năimiţii Kremlinului, la 30 Decembrie 1947.

Pe noi timişorenii, mai ales, ne miră şi ne scârbeşte ambiţia oficialităţilor (cele numite de Cel Dintâi Impostor şi un guvern de hoţi şi incapabili aroganţi) de a ne obliga să depunem în această zi coroane de flori la Monumentul Ostaşului Sovietic, la picioarele murdarului Invadator Bolşevic. Şi asta la toate sărbătorile şi comemorările noastre naţionale.

Dacă oficialităţile vor continua să mai emită o astfel de pretenţie, vom proceda şi noi precum cetăţenii altor oraşe din Europa de Est: vom arunca în aer toate simbolurile imperialismului bolşevic!

• • •

CURAJUL GAVREI NAŢIONALE

Bătându-se oriunde şi oricum în piept pentru a-şi sublinia ardentul patriotism, deputatul P.U.N.R. Ioan Gavra şi-a dat "curajul" pe faţă într'o şedinţă parlamentară din Decembrie 1993.

Referindu-se la demonstraţiile din faţa Ambasadei Rusiei pentru eliberarea lui Ilie Ilaşcu şi a grupului său, freneticul militant pentru "unitatea naţională a Românilor" a declarat: "Ce-i asta, fraţilor? Dar e o nebunie! Cu Ruşii nu-i de glumit! Una-două ăştia se supără şi invadează România!"

Acesta-i "curajul" patriotilor "cu gura". Lătrători când e vorba de drepturile Românilor din România, cu pantalonii uzi când e vorba de apărarea Românilor din afara graniţelor ţării.

• • •

PÂNĂ CÂND?

În publicaţia pentru securişti şi înapoiaţi mintal, săptămânalul "România Mare", Corneliu V. Tudor îi insultă din nou pe revoluţionarii din Decembrie 1989, numindu-i "ciumaţi şi rapandule zgribulite".

Da, pare-se că s'a manifestat o regretabilă îngăduinţă în Decembrie '89, nu s'a răscolit prin cotloane în căutarea slugilor cântătoare şi versuitoare ale lui Ceauşescu.

Dar nu e timpul pierdut. Mai sunt destule funii în România!

• • •

DIN CAIETUL UNUI GOLAN

(1)

Pentru rubrica sa permanentă în revista "Flacăra", Dl. George Arion a găsit un titlu "de milionae" (sau "de miliarde", având în valoare rata inflaţiei): *Viaţa sub un preşedinte de regat*. Evident, preşedintele Regatului României fiind tov.-ul Iliescu/Ilisecu.

(2)

Tot din "Flacăra": zece miniştri ai Guvernoiului şi-au petrecut Anul Nou undeva pe Nil.

Motivul? Un Revelion la Predeal ar fi costat cam tot atât (cam 900.000 -1.000.000 de lei).

(3)

Corneliu Vadim Jirinovski, cu ceea ce mănâncă (şi mănâncă tot ceea ce a mâncat şi în ceauşistele vremuri), îl împroaşcă pe generalul Niculae Spiroiu, în fiţuica "România Mare", fiindcă V.C.T. are un frate colonel şi beţivan, pe care l-ar fi vrut general, iar generalul Spiroiu n'a împlinit dorinţa senatorului de Butimanu.

Generalul Spiroiu a declarat că, atâta vreme cât e ministru al Apărării Naţionale, dela el, Corneliu Vadim Tudor nu va primi decât un cui. În care să-şi agaţe "pohta".

Dan Emilian ROŞCA

Simbriaşii calomniei

Vasile VRÂNCEANU

Semnatarul acestui articol nu este şi n'a fost antisemit pentrucă semiţi sunt o parte dintre Evrei, Arabi musulmani şi creştini sirieni şi alte grupuri mai mici. Nu este nici xenofob, pentrucă în oraşul moldovean unde a crescut, a trăit în bună prietenie cu foarte mulţi străini, care îşi duceau un trai destul de bun în România.

Scriu acestea, pentru a preciza că în cele ce urmează nu sunt determinat de prejudecăţi, rasism sau partizanat.

După sfârşitul războiului de ani de zile am auzit de holocaust, unde şase milioane de Evrei au fost exterminaţi în lagărele naziste. Am citit cărţi ce tratau acest subiect şi pro şi contra. Nu pe toate câte s'au publicat, dar destule pentru a putea face o apreciere şi a faptelor şi a autorilor.

Nimeni nu poate rămâne indiferent faţă de o asemenea tragedie, dar problema "HOLOCAUST" este în primul rând o cauză a Evreilor şi a Germanilor. Evreii acuză, Germanii se apără, dar au plătit şi plătesc pensii supravieţuitorilor şi urmaşilor lor. Aceasta este o relaţie a Evreilor şi a Germanilor. "This is not my business". Este a lor, dar în această controversată problemă este implicată în mod incorect şi România.

România, Armata şi conducătorii ei din 1940-1944 au fost insultaţi, calomniaţi şi li s'au adus acuzaţii pentru fapte pe care nu le-au comis. Astfel:

(1) Lucy Dawidowicz, în cartea "The war against Jews" (1975) afirmă: *"În Ianuarie 1941, au fost masacraţi în Bucureşti 170 de Evrei, în timpul rebeliunii"* (pag. 520);

- "În Iunie 1941, la Iaşi, sub pretextul că Evreii ar fi semnalat avioanelor sovietice, mii de Evrei au fost încărcaţi în vagoane de marfă, în trenuri fără destinaţie, fără apă şi hrană. Opt mii din ei au murit" (pag. 520);

- "În Iunie 1941, Înaltul Comandament al Armatei a autorizat jefuirea şi uciderea a 12.000 de Evrei în România şi 200.000 în Basarabia" (pag. 520);

- "Au fost deportaţi în Transnistria 200.000 de Evrei din care două treimi au murit de foame şi epidemii" (pag. 521);

- "Evreii rămaşi în ţară au fost oprimaţi prin muncă forţată şi exproprieri" (pag. 521);

- "În total în România au fost anihilaţi 300.000 de Evrei" (pag. 544);

- "Unităţile române lucrând cu unităţile germane "Einsatzgruppe D" au îngrozit chiar pe Germani prin cruzimea şi pasiunea de a ucide" (pag. 520);

Nu socot necesar să mai citez şi din: Raul Hilberg: "Destruction of European Jews" şi din Gerard Reitlinger: "Final Solution".

În anii următori războiului, eforturile şi atenţia au fost îndreptate spre descoperirea şi judecarea naziştilor, dar acum, în ultimii trei ani, România a fost obiectul unei atenţiuni speciale.

În anul 1991, s'au comemorat la Iaşi, 50 de ani dela aşa zisul pogrom din Iunie 1941, cu invitaţi din alte ţări, printre care şi Elie Wiesel, laureat al Premiului Nobel.

În adunarea festivă s'a afirmat că în România au fost ucişi 400.000 de Evrei.

În 1989-1990, Dl. Robert Kaplan face o călătorie în Sud-Estul Europei şi publică o carte - "Balkan Ghost"- în care printre altele, la partea rezervată României:

- descrie cu amănunte slujba de reînhumare a celor 14 legionari asasinaţi din ordinul regelui Carol al II-lea. Ceremonia religioasă a fost la 30 Noembrie 1940, deci cu 50 de ani în urmă, când, dacă nu în scutece, Dl. Kaplan era probabil şcolar şi în nici un caz n'a fost prezent la Biserica Sfântul Ilie Gorgani;

- la 21 Ianuarie 1941, legionarii au ars 7 sinagogi, au mers din casă în casă în cartierul evreiesc, au violat femeile în văzul soţilor şi al copiilor, le-au torturat până la moarte, au dus un grup în pădurea Băneasa, unde i-au dezbrăcat la piele şi i-au împuşcat;

- la 22 Ianuarie 1941, după ce au cântat imnuri ortodoxe, legionarii şi-au legat la gât pungulieţe cu pământ, au băut sânge unii dela alţii, s'au stropit cu aghiazmă, au răpit 200 de Evrei, bărbaţi, femei şi copii, i-au dus la abatorul din Bucureşti, i-au ucis, i-au atârnat în cârlige şi le-au scris pe piele "bun de consum". Chiar o fetiţă de 5 ani era atârnată cu capul în jos, plină de sânge, ca un viţel; (pag. 18 şi 97);

- La pagina 127, Dl. Kaplan scrie că la 25 Iunie 1941, când Armata Română a trecut Prutul ca să elibereze Basarabia, unii soldaţi români au dezertat şi s'au ascuns în casele evreieşti. Ulterior s'a lansat zvonul că Evreii adăposteau paraşutişti ruşi, lansaţi noaptea, şi ca represalii a urmat un pogrom: 4.000 de Evrei au fost ucişi şi alţi 8.000 au fost încărcaţi în vagoane de marfă, circulând în trenuri fără destinaţie precisă, până când toţi cei 8.000 au murit de sete şi sufocare;

- la pagina 128 R. Kaplan scrie că în 1941 şi 1942 Antonescu a ordonat deportarea în Transnistria a 185.000 de Evrei din Bucovina şi Basarabia. Acolo, în lagăre, Amata Română i-a dezbrăcat la piele în plină iarnă, i-a împuşcat pe toţi. Când nu aveau destulă muniţie, au împuşcat numai adulţi iar pe copii i-au îngropat de vii. (Dl.Kaplan are obsesia nudurilor).

Un alt autor - de data aceasta unul născut în România, la Sibiu - Dl. Andrei Codrescu, profesor la Universitatea Statului Louisiana, poet şi ziarist, face o călătorie de-a curmezişul Americii, face un film şi publică în Martie 1993 cartea: "Road Scholar". Deşi călătoreşte în America, scrie despre evenimentele petrecute în România cu 52 de ani în urmă. Astfel:

- În 1941, legionarii au răpit în mijlocul nopţii mii de Evrei, i-au transportat în vagoane la abatorul Bucureşti, i-au ucis şi i-au atârnat în cârlige pe banda rulantă. Pe pielea lor au scris "Kosher";

- Valerian Trifa, Episcopul Bisericii Ortodoxe Române din America, a participat la masacrul dela abator.

Tot Andrei Codrescu semnează articolul "Fascism on a Pedestal" publicat în ziarul "New York Times" din 7 Decembrie 1993, în care îşi exprimă indignarea că România a ridicat o statuie Mareşalului Ion Antonescu la Slobozia, fondurile necesare fiind procurate de poliţie şi de către fostul legionar din Garda de Fier, Iosif Constantin Drăgan.

Degradându-l pe Mareşalul Antonescu la gradul de general, Andrei Codrescu îl face răspunzător de moartea a 250.000 de Evrei şi 20.000 de ţigani.

Monumentul - scrie Andrei Codrescu - este un omagiu adus unui "mass murder".

Mă opresc aici! Toate cele enumerate mai sus reprezintă o gravă acuzare, care pune ţara noastră, poporul român, Armata Română şi conducătorii ei din acea perioadă, într'o falsă şi îngrozitoare lumină.

Cercetându-le cu atenţie, am constatat următoarele:

(1) Cifrele prezentate de Lucy Dawidowicz privind România sunt "estimate" şi nu sunt date precise din documente sau statistici.

(2) Rebeliunea din Ianuarie 1941 a fost o tragedie românească, în care cei care au suferit cele mai multe pierderi au fost Românii şi nu Evreii.

(3) În Ianuarie 1941, legionarii erau în conflict cu Antonescu şi încolţiţi de armată, nu se puteau ocupa de violuri, arestări, uciderea Evrei şi incendieri. Jafurile, câte au fost, au fost făcute de ţiganii, borfaşii mahalalelor.

(4) Chestiunea cu Evreii ucişi şi atârnaţi în cârlige la abator este o mistificare gazetărească, clarificată între timp şi lămurită pe deplin de Dl. Simion Ghinea din ţară.

(5) Cei 170 de Evrei ucişi în versiunea Lucy Dawidowicz, devin 200 în cea a lui Kaplan şi cresc la câteva mii în versiunea Andrei Codrescu.

(6) În anul 1942, Preşedintele Consiliului de Miniştri din România publică o carte - "Pe marginea prăpăstiei" - o lucrare în două volume în care îi acuză pe legionari, cu documente şi date privind evenimentele petrecute între 6 Septembrie 1940 şi 23 Ianuarie 1941, cu o pondere deosebită asupra celor petrecute în timpul rebeliunii. Cu toată tendinţa exagerată de a-i acuza pe legionari de samavolniciile făcute, la pag. 131-132, se arată doar fapte săvârşite împotriva Românilor.

În afară de cei 64 de Români omoraţi la Jilava, pe tot cuprinsul ţării s'au comis 9 asasinate, în care număr se includ Profesorii Nicolae Iorga şi Virgil Madgearu iar din restul de 7 victime, 3 sunt Români şi 4 Evrei, pe nme: David Friedman, Max Mendel, Samuel Şmilovici şi Iosif Avram Margulius.

(7) Despre "masacrul" dela Iaşi din Iunie 1941, un înalt funcţionar dela C.F.R., care organiza, conducea şi supraveghea circulaţia trenurilor militare din Sudul ţării spre front, dă o mărturie scrisă în care precizează:

"În dimineaţa zilei de 28 Iunie 1940, mă aflam în gara Bacău, unde mi s'a raportat telefonic de către Biroul M2 Circulaţie, că în ziua de 27 Iunie, o unitate militară germană a fost atacată pe Str. Păcurari din Iaşi. Ca urmare, militarii germani au ripostat ucigând mai mulţi Evrei (printre ei, din greşeală şi un preot român). Au arestat circa 5.000 de Evrei, i-au încărcat în 50 de vagoane de marfă, acoperite, formând un tren cu destinaţia Călăraşi-Ialomiţa. Roagă din partea delegatului german să se dea prioritate acestui tren care sosise deja în staţia Roman, unde a fost oprit de şeful gării, pentrucă din vagoane ieşea un miros suspect. Trenul plecase din Iaşi în noaptea de 27 spre 28 Iunie.

Colonelul Marinescu, Comandantul Garnizoanei Roman insistă ca trenul să continue drumul de urgenţă, spre destinaţia Călăraşi, înscrisă pe foaia de drum germană. La telefon i-am explicat Col. Marinescu, că ştiu că acest tren trebue să circule cu prioritate, dar şi cu respectarea instrucţiunilor C.F.R. Trenul va rămâne în staţia Roman, până la punerea lui în ordine. Dacă este de altă părere să raporteze la Secţia a, 6-a a Statului Major, Secţia de transport.

Am dat ordin Şefului de gară să scoată trenul din staţie pe linie moartă, să deschidă vagoanele, să aplice toate măsurile necesare prevăzute de Regulamentul CFR, să permită D-nei Agarici dela Crucea Roşie, să dea asistenţă celor din vagoane şi să raporteze de execuţie.

După circa o oră, şetul staţiei Roman a raportat că la deschiderea vagoanelor s'au găsit şi morţi printre cei din vagoane. În total 700 de cadavre, care au fost îngropate într'o groapă comună săpată de soldaţi. Vagoanele s'au dezinfectat cu var, Crucea Roşie prin D-na Agarici şi ajutoarele sale a distribuit celor din vagoane apă şi alimente şi drumul lor a continuat spre Călăraşi, aşa cum a fost consemnul în foaia de drum germană. Deci, din partea oganelor CFR, a Crucii Roşii locale şi a autorităţilor militare s'au luat toate măsurile dictate de Instrucţiunile CFR şi de sentimentele de umanitate.

La destinaţie, toţi cei rămaşi în viaţă au fost închişi într'un lagăr organizat şi păzit de Germani. După circa un an, acest lagăr a fost desfiinţat şi toţi supravieţuitorii s'au întors la domiciliile lor. Între aceştia era şi un croitor cu firma "Triumf" de pe Str. Lăpuşneanu, la care îmi lucram şi eu hainele şi care mi-a mărturisit că după părerea lui şi a oficialităţilor evreieşti din Iaşi, ar fi murit în tren şi în lagăr, circa 2.000 Evrei în total".

"În lagărul din Transnistria din cei 200.000 de Evrei două treimi au murit de foame şi epidemii" scrie D-na Lucy Dawidowicz. Dl. Kaplan internează mai puţini - 185.000 - dar îi dezbracă pe toţi la piele în plină iarnă şi-i împuşcă pe toţi, absolut toţi. Uneori în lipsă de muniţie, pe copii i-a îngropat de vii. I-o fi împuşcat imaginaţia D-lui Kaplan, nu însă soldaţii români.

Ce a fost acolo, ne-o spune caporalul Stan Vasile, aflat condamnat în minele de plumb dela Cavnic, cu o condamnare de 25 de ani. Fusese furier la cancelaria administraţiei lagărului. Tineretul evreiesc aflat în lagăr a organizat un club cu petreceri, băuturi, cântece, dans etc., până târziu după miezul nopţii. Aveau voie să primească din ţară pachete, bani etc.

Bătrânii evrei care aveau altă morală şi nu aprobau comportarea tinerilor, au reclamat comportamentul acestora la comandamentul lagărului şi au cerut să interzică aceste distracţii care pe ei îi deranjează. Administraţia a făcut o anchetă şi a aplicat pedepse corporale organizatorilor, pedepse care se aplicau şi soldaţilor pentru indisciplină. Nici vorbă de împuşcături sau izolări de care au avut parte deţinuţii politici din România.

În cadrul proceselor pentru crime de război, a fost trimis în judecată şi caporalul Vasile. Martora acuzării, o Evreică, a declarat în instanţă că Vasile era un uriaş care a băgat groaza în cei internaţi în lagăr, speriaţi numai la apariţia lui. Pusă să identifice care din acuzaţii din boxă este Vasile, martora declară că nu are ochelari să vadă bine. Atunci avocatul apărării cere instanţei ca inculpatul Vasile să fie adus înaintea martorei.

Uriaşul Vasile era un prichindel de 1,60 m înălţime şi vreo 50 de kg greutate. Întrebată dacă-l recunoaşte pe uriaş, martora prinsă cu declaraţia mincinoasă şi lipsită de cel mai elementar bun simţ, cu cea mai crasă nerușinare a exclamat: *"Vai, Domnule Preşedinte, cum se mai schimbă oamenii".*

Acest crud adevăr n'a avut nici un efect pentru justiţia comunistă. Sentinţa caporalului Vasile fusese fixată înainte, în altă parte şi de alţii. Completul de judecată a pronunţat-o numai şi Caporalul Vasile, condamnat la 25 de ani muncă silnică, a ajuns la minele dela Cavnic.

Orice alte comentarii sunt de prisos!

În ceea ce priveşte exterminarea Evreilor din România, cei 300.000 de Evrei anihilaţi în România după versiunea Lucy Dawidowicz, devin 250.000 în versiunea Andrei Codrescu, 400.000 la comemorarea dela Iaşi şi 193.000 în versiunea Kaplan.

Situaţia statistică a Evreilor din România însă, este următoarea:

Evrei aflaţi în ţară în Septembrie 1939	**776.244**
Evrei în teritoriile cedate în 1940	**465.121**
Evrei rămaşi în România în 1940	**311.123**
Emigrări în 1940	**10.700**
Evrei la sfârşitul anului 1940	**300.423**
Evrei la Recensământul din Aprilie 1941	**315.509**
Emigrări 1941-1945	**20.000**
	295.509
Evrei retrocedaţi din Transilvania	**137.121**
Evrei recuperaţi din Dobrogea	**412**
	433.042
Evrei existenţi în România în 1945	**430.000**
Evrei dispăruţi 1941-1945	**3.042**

Unde sunt cei 300.000 sau 250.000 ori 400.000 de Evrei, ce se pretinde a fi fost exterminaţi în România? Aceasta-i socoteala cea mai simplă. Concluziile să le tragă cititorii, dar se nasc unele întrebări:

(1) Responsabili pentru abuzurile şi crimele împotriva Evreilor în perioada 6 Sept. 1940 - 23 Ianuarie 1941, ar trebui să fie Conducătorul Statului General (pe atunci) Ion Antonescu, Horia Sima comandantul legionarilor şi cei care au creat Statul Naţional Legionar. Mareşalul Ion Antonescu a fost condamnat la moarte şi executat, dar nu pentru exterminarea Evreilor. Horia Sima, care a decedat anul trecut, a locuit la Madrid, ignorat complet de teribila poliţie secretă a Mossad-ului. Dacă era adevărată exterminarea Evreilor, de ce?

Nu am nici calitatea, nici intenţia de a-i apăra pe legionari. Pot să se apere singuri. Nici pe Mareşalul Antonescu. Pe el îl apără faptele lui, îl apără poporul român care-l preţuieşte ca un mare patriot.

(2) De ce aduc României acuzaţiile enumerate mai sus? De ce insistă asupra lor în ultimii doi, trei ani? N'am găsit un răspuns, dar dacă putem acorda circumstanţe atenuante D-nei Lucy Dawidowicz că le-a scris în atmosfera încărcată a anilor imediat următori războiului, când lipseau documente, date, informaţii precise sau erau inaccesibile, necunoscute, precum şi faptul că nu cunoştea prea bine operaţiile aritmetice de adunare şi scădere sau n'a verificat socotelile (Evreii pretinşi a fi fost ucişi în diverse locuri totalizează 350.170 iar în tabelul final consemnează

Continuare în pag.9

OLTENISME

Radu ŞERBAN

PĂDUREA "COBIA"

Aflată lângă renumita podgorie a Segarcei Doljului, adăposteşte a doua fazanerie ca mărime din România, cu o capacitate de 33.000 de fazani, livrabili numai la export! Fazaneria "Cobia" a fost modernizată şi extinsă, în urmă cu 20 de ani, pe circa 15 ha. Aici era locul preferat de vânătoare al odiosului tardiv împuşcat şi trepăduşilor nomenclaturişti, mărimile comuniste ale Olteniei. Fazanii dela Cobia ajung la maturizare în doar patru luni şi zboară de regulă spre pădurile... Italiei, la preţul de $10 fazanul! Hrana lor depăşeşte jumătate de milion de lei pe zi, constând din proteine şi făină de carne, cu şroturi de soia. Seceta din vara lui '93 a distrus culturile de protecţie şi pe cele agricole prelungind procesul de maturizare a fazanilor până în Octombrie. Iarna grea şi timpurie a blocat sosirea beneficiarului italian şi planul de valută al Cobiei. Cu toate acestea , pe piaţa Craiovei n'a aterizat nici un fazan. Majoritatea oltenilor, care tânjesc de azi pe mâine ca slujbaşi ai statului, nu ştiu gustul cărnii de fazan... crescut pentru export!

• • •

MÂNIE PROLETARĂ

În ultima zi a lui '93, la chioşcurile craiovene, fostul înainte - organ al Comitetului Judeţean Dolj al PCR, rebotezat în Decembrie '89 "Cuvântul Libertăţii" - cotidian independent, dar tot comunist, a apărut cu numele său adevărat cunoscut în toată Oltenia şi anume "CUVÂNTUL SECURITĂŢII". De aici mânia proletară a unuia din tovarăşii comunişti, unul mic, zis Ghidirmic, care înfierează energic propria-i origine, negându-şi convingerile roşii. Un tovarăş ca mulţi alţii, din păcate, care au poleit cu neruşinare dictatura ceauşistă, un Vadim al Olteniei, devenit peste noapte democrat şi membru în "forul conştiinţei publice", adică presar!

Numai odată cu dispariţia generaţiei Ghidirmicilor, România va scăpa de comunişti şi comunism şi va fi cu adevărat a Românilor!

• • •

FISCALITATE COMUNISTĂ

Guvernoiu dă c'o mână şi ia înapoi cu două! Legea 70/1993, privind acoperirea cheltuielilor pe suprafeţele calamitate, urmare a secetei din vară, a făcut ca Primăriile Doljului să fie luate cu asalt de oameni "blindaţi" cu acte doveditaore. În răgazul de numai două săptămâni, foarte mulţi proprietari de pământ n'au putut strânge documentaţia necesară şi au pierdut dreptul la despăgubiri. Fiscalitatea excesivă de după Decembrie'89 şi slaba emisiune filatelică i-a făcut pe mulţi să nu găsească timbre fiscale la oficiile poştale. De legea guvernului n'au beneficiat nici proprietarii care au pământul trecut în asociaţii, deoarece stau în alte localităţi şi timpul scurt nu le-a permis deplasarea şi rezolvarea formelor necesare despăgubirii.

• • •

CAZUL GÂNGIOVA

Secretarul Consiliului local - Ion Stoica a fost scos din funcţie şi arestat de Parchetul Judeţean Dolj, pentru flagrante încălcări ale dispoziţiilor legale, contra unor sume de bani sau foloase necuvenite. Unui singur ţigan plecat în Germania i-a eliberat 12 certificate de naştere, din care 4 completate cu date fictive, iar restul de 8 în alb. Unele acte din registrele de naşteri, căsătorii sau decese nu le-a completat cu tuş negru special, ci cu carioca sau cerneală albastră. Certificatele medicale prenupţiale nu erau emise şi semnate de medicul competent. A eliberat certificate de naştere sau de căsătorie altor persoane decât celor îndreptăţite sau fără a avea trecute actele în registrele corespunzătoare. Dacă "acarul" Stoica din Gângiova-Dolj a profitat din plin de tranziţia dela comunism la... comunism, se poate imagina uşor ce forme îmbracă corupţia la Palatul Victoria, în Dealul Mitropoliei sau la Palatul Cotroceanului!!!

• • •

SILIŞTEA CRUCII

Anul '93 a fost rodnic în împliniri şi recunoaşteri internaţionale pentru bioenergoterapeutul craiovean **Iulian Urziceanu**, supranumit "vindecătorul dela Siliştea Crucii-Dolj". După distincţiile de prestigiu obţinute la Copenhaga şi Budapesta, domnia sa a primit premiul I şi Medalia de Aur la Congresul dela **COLOMBO** (Sri Lanka) cu prilejul sărbătoririi a 31 de ani dela înfiinţarea Universităţii Internaţionale de Medicină Alternativă. Au participat 29 de delegaţii din ţări cu vechi tradiţii în medicina naturistă: USA, China, India, Germania, Pakistan ş.a.

MICROOLTENISME

Ca'n toată ţara, şi'n Oltenia viaţa are un gust amar şi-un preţ de lux, ce atinge cote astronomice: salamul de Sibiu 18.000 lei/kg, salamul de casă 12.000 lei/kg, parizerul cu apă 5.000 lei/kg, toba cu zgârciuri 3.000 lei/kg etc. Foamea noastră şi mândria, Iliescu-România!

• • •

De patru ani de zile, "o anumită parte a presei" (*România Liberă, Tinerama, Cotidianul* ş.a.) - deşi foarte solicitată, "se rătăceşte" frecvent la Craiova, ca pretutindeni în Oltenia roşie şi este returnată de Rodipet.

• • •

Pomii fructiferi plantaţi cu ani în urmă pe marginile drumului naţional Craiova-Bechet sunt retezaţi fără milă.

• • •

Simbriaşii calomniei

ADEVĂRUL NU POATE FI ASCUNS

Urmare din pag.8

doar 300.000 anihilaţi în total);

- şi dacă îl putem ignora pe R. Kaplan, de ale cărui bazaconii ar râde şi curcile, nu-i putem absolvi pe D-nii Elie Wiesel şi Andrei Codrescu, ambii născuţi în România.

Domnul Elie Wiesel ştia, sau trebuia să ştie că în România n'au fost exterminaţi 400.000 de Evrei aşa cum s'a afirmat şi cum a auzit, pentrucă a fost prezent la comemorarea dela Iaşi din 1991. Premiul Nobel i s'a decernat pentru literatură. Pentru onestitate şi curaj în stabilirea şi aprobarea adevărului nu s'a instituit încă un premiu Nobel, iar în eventualitatea instituirii unui asemenea premiu, Elie Wiesel, ar rămâne repetent.

Şi Dl. Elie Wiesel şi Dl. Andrei Codrescu ştiau sau trebuiau să ştie că România şi Mică şi Mare şi ciopârţită, a fost un "Heaven", un adăpost pentru refugiaţii evrei, goniţi de persecuţii şi pogromuri şi din Nord şi din Est.

Şi Dl. Elie Wiesel şi Dl. Andrei Codrescu ştiau, sau trebuiau să ştie că Mareşalul Antonescu a refuzat cererea Germanilor de a trimite Evreii din România la Lublin, unde ar fi avut desigur o altă soartă.

Şi Dl. Elie Wiesel şi Dl. Codrescu ştiau, sau ar fi trebuit să ştie că în perioada respectivă România a fost o adevărată poartă de salvare, un culoar de trecere a unui nespus de mare număr de Evrei care au părăsit Europa, prin Constanţa şi Bulgaria.

Dl. Andrei Codrescu este indignat că la Slobozia s'a ridicat o statuie Mareşalului Antonescu. A fost oare indignat şi când s'a ridicat statuia lui Lenin şi Stalin în România? Dacă i-ar fi întrebat pe Evreii din Israel, originari din România, nu s'ar fi mirat oare dacă mulţi dintre ei ar fi opiniat să fie ridicată la Tel Aviv, sau şi la Tel Aviv?

Războiul este o barbarie. O barbarie pe care o suportă soldaţii de pe front ca şi populaţia civilă din interior şi nu cei care îl provoacă sau pornesc războaiele.

Războiul are legi făcute pentru a-i atenua ororile şi a apăra pe civilii necombatanţi. Cine le calcă, suportă consecinţele: unii în streang, alţii în faţa plutonului de execuţie sau temniţe.

Acum, când decenii după euforia Victoriei, când după bucuria generală pentru sfârşitul războiului s'au gustat şi fructele amare ale greşelilor politice şi militare ale celor ce au avut în mână soarta păcii şi a lumii - deopotrivă învingători şi învinşi - când vremea minciunilor şi a falsificatorilor de istorie a trecut, când istoria trebue scrisă în raport cu faptele şi nu cu scopuri străine de adevăr, se naşte o întrebare: Pentru cine şi pentru ce, această campanie de calomnii împotriva României şi a Românilor?

Un act nu numai de nerecunoştinţă faţă de omenia românească, dar şi o acţiune de mistificare, de dezinformare a opiniei publice este o mişelie. O mişelie care nu va schimba nici sentimentele noastre de compasiune pentru victimele războiului şi nici nu va altera aprecierea contribuţiei Evreilor la cultura şi civilizaţia lumii, pentrucă noi am învăţat să dăm Cezarului ce este al Cezarului, lui Dumnezeu ce este al Lui Dumnezeu şi ticăloşilor ce li se cuvine.

În învăţăturile lui Moise, eliberatorul, legiuitorul, părintele poporului evreu, se atrage de cincizeci de ori atenţia împotriva oricărei nedreptăţi făcute unui străin, iar porunca a noua din Decalog e scurtă şi precisă: "Să nu mărturiseşti strâmb împotriva aproapelui tău".

D-nii David Kaplan, Elie Wiesel şi Andrei Codrescu sunt Evrei. Ei au nesocotit aceste învăţături.

Stăruie întrebarea: Pentru cine? Pentru ce?

Îndemnăm pe cititori să caute şi să afle adevărul.

Vasile VRÂNCEANU

MĂRTURII CARE AU TĂCUT 50 DE ANI

Urmare din pag. 7

1938 a fost îndepărtată din toate bibliotecile. În ultimii ani, ea a fost considerată una din curiozităţile pieţii de carte.

A acceptat să fie ales preşedinte al Asociaţiei Româno-Germane tocmai în timp ce stabilea relaţii cu statele inamice. În această calitate şi-a introdus toţi oamenii de încredere în asociaţie, pentru ca în cazul unei victorii germane să poată face dovadă sentimentelor sale filogermane. Adevăraţii, vechii prieteni ai Germaniei au fost scoşi din toate posturile de conducere ale asociaţiei. (Mihai Antonescu - n.n.) s'a folosit de poziţia dominantă pe care o deţinea pentru a se îmbogăţi nelimitat. Amintesc în acest sens numai un caz. Cu prilejul romanizării bunurilor evreieşti şi-a achiziţionat o casă liniştită şi selectă pe strada Batiştei (astăzi strada Batiştei nr. 31, clădire ocupată de Serviciul de Informaţii Externe, unitate de contrainformaţii privind emigraţia română - n.n.), pe care a amenajat-o după placul său. Nu se cunoaşte preţul de cumpărare, dar când s'au abătut asupra Bucureştilor bombardamentele engleze, el a vândut casa Municipiului Bucureşti pentru suma de 70 milione de lei, adică mai mult de 1 milion de mărci.

Mihai Antonescu era un om de o nemaipomenită putere de muncă. Pentru el 20 de ore de muncă pe zi nu însemna ceva neobişnuit. Pe lângă informaţiile pe care le deţinea din partea Siguranţei Statului, mai dispunea - după cum se pretinde - de şase organizaţii de investigaţie care-l informau permanent. Practic nimic nu scăpa atenţiei sale. Dacă la Institutul Ştiinţific German se discutau probleme istorice sau economice, din care aştepta să-şi îmbogăţească cunoştinţele, participa regulat la prelegeri şi urmărea explicaţiile cu cea mai mare atenţie. Nu vorbea limba germană, dar o înţelegea destul de bine. Iniţiaţii ştiau că pentru el Mareşalul reprezenta numai un instrument care să-l ajute să devină însuşi şeful statului. Spera să atingă acest ţel acum prin trădarea ce se punea la cale. Mai întâi, el a încercat să înlăture orice ar fi putut să-i zădărnicească planurile. Urmărirea legionarilor se efectua sub îndrumarea lui, la fel de teribil ca pe vremea lui Călinescu.

Încercările ocazionale ale Mareşalului de a ajunge la o înţelegere cu legionarii au fost sabotate de el cu îndemânare. În toate posturile influente şi-a numit oamenii săi de încredre, străduindu-se să-şi creeze pe această cale un partid propriu care, la momentul planuitei lovituri de stat, să ia imediat puterea în mâinile sale. Dacă până în 1942 a lucrat pe două planuri, din 1943 a devenit clar că după ce a ieşit învingător dintr'un conflict cu reprezentantul Germaniei în România, s'a decis să se orienteze spre puterile inamice. La 10 Mai 1943, pe când primea alături de Mareşal parada militară, punctele decisive ale planului său erau stabilite. Şi-a trimis acum oamenii de încredere la Ankara, în Elveţia şi la Lisabona pentru ca acolo să intre în legătură cu statele duşmane, în primul rând cu Anglia. Nu s'a putut dovedi documentar dacă Gafencu, fostul ambasador român la Moscova, avea şi sarcina de a încerca să intre în legătură cu Sovieticii. (Mihai Antonescu) l-a trimis pe fostul ministru al Propagandei, istoricul profesor Giurescu la Ankara pentru a studia situaţia. Ştiu acest lucru dela profesorul Giurăscu însuşi. Profesorul Giurăscu mi-a arătat copia unei scrisori pe care i-a predat-o lui Mihai Antonescu, după încheierea misiunii sale în care, pe baza discuţiilor purtate timp de o lună cu reprezentanţii Anglo-Americanilor şi cu cercurile diplomatice turceşti, îşi exprima convingerea că pentru România nu există o altă cale deschisă decât să rămână alături de Germania până la sfârşit.

Mihai Antonescu era faţiş de altă părere. După cum am mai spus, în interior el sprijinea activitatea subminatoare a conducătorului ţărăniştilor, Maniu; prin intermediul ministrului Propagandei, subordonat lui, influenţa propagandei prin presă, în care dela o lună la alta deveneau mai clare luările de poziţie antigermană. Când - în cele din urmă - frontul de Est s'a apropiat de frontierele ţării, el a făcut ultimul pas decisiv: şi-a convocat oamenii săi de încredere din Marele Stat Major Român şi a convenit cu ei asupra retragerii trupelor române de pe front la un anumit semnal al său. Această înţelegere mi-a fost adusă la cunoştinţă de două ori în decursul aceleiaşi dimineţi, printre altele şi de un cunoscut reprezentant al Partidului Liberal, care se gândea cu teamă la urmările unei asemenea trădări şi credea că prin comunicarea sa ar mai putea împiedica ameninţătoarea catastrofă.

Luând cunoştinţă de consecinţele trădării italiene, Mihai Antonescu a mers mai departe. El a dispus - după cum mi s'a comunicat în Iunie 1944 - să se ia măsurile necesare pentru a împiedica - în cazul unei trădări - retragerea trupelor germane din România şi ocuparea de către ele a unui nou front de apărare. El l-a trimis în cele din urmă pe prinţul Ştirbei pentru tratative la Cairo, pentru a conveni cu Anglia şi America asupra condiţiilor de capitulare. Mina trebuia să explodeze numai în clipa în care Ruşii angajau mult aşteptatul atac pe frontul de Sud. Ca şi celelalte grupări amintite, Mihai Antonescu s'a bazat pe repetatele asigurări de ajutor din partea Anglo-Americanilor, dela care se aştepta la o debarcare la Constanţa. Ofensiva rusă trebuia doar să pună planurile în mişcare.

Gh.Ionescu OLBOJAN

Continuare în numărul viitor

Ion Luca Caragiale

(29/30 Ianuarie 1852 Haimanale - astăzi I.L.Caragiale - 9 Iunie 1912 Berlin)

"O Scrisoare Pierdută"

SEMNIFICAŢIE ŞI LIMBAJ

Gheorghe RĂDULESCU

Urmare

Cunoscând psihologia oamenilor, reacţiile, impulsurile, afecţiunile, gradul de cultură şi interesele lor, Caragiale şi-a construit personajele atribuindu-le însuşirile lor caracteristice în aşa fel încât ele trăiesc în toată plenitudinea lor naturală, chiar şi atunci când absurdul situaţiilor atinge un anumit grad sau tocmai atunci ele devin mai tipice, mai reale şi autentice. Caragiale a creat un univers de caractere cu moravurile lor, o panoramă scenică în care întreaga mişcare este dirijată de pasiunile şi patimile personajelor în plină acţiune. Zaharia Trahanache este în fond un incult ca şi ceilalţi, mărginit şi naiv poate în aparenţă, căci e destul de şiret; stăpân împreună cu Zoe şi Tipătescu pe treburile judeţului, îşi manevrează interesele după bunul său plac şi poate că întuia jocul Zoiei cu Tipătescu, iar scrisoarea pierdută era un indiciu, un alibi, chiar dacă din piesă reiese că e convins de contrariu, că e o plastografie. Omul nu dorea, poate, să strice aranjamentele familiei şi ale onoarei, şi-apoi prefectul era omul şi amicul lui de încredere, care îi satisfăcea interesele, ei doar formau nu numai triunghiul conjugal, dar şi triunghiul conducător din judeţ şi ce însemna în fond o legătură de amor a acestor doi, dacă Zoiţicăi îi făcea plăcere, numai publicitate să nu se facă, dar desigur credulitatea şi naivitatea lui îi dă prioritate din anumite puncte de vedere în acest sens, în piesă. Tipătescu, prefect şi amant, amândouă aceste tribute, adică funcţia de prefect şi "calitatea de amant" al primei femei din judeţ, merg mână în mână şi se pare că Tipătescu era acela cu adevărat îndrăgostit, de unde reies şi unele imprudenţe pe care le făcea, chiar faţă de Trahanache. Acest personaj este mai instruit decât ceilalţi, dar totuşi destul de mediocru, de agramat şi suficient, chiar dacă uneori îşi dădea seama de lumea din jur: "Ce lume! Ce lume! Ce lume!", exclama Tipătescu, însă se complace în mijlocul acestei lumi, cu toate regretele nesincere că şi-a părăsit cariera pentru interesele partidului. Puterea şi avantajele băneşti erau mai presus de orice. Iar, când este cazul, lipsindu-i diplomaţia şi perfidia Zoei, îşi exercita puterea arestându-l pe Caţavencu.

Zoe Trahanache, femeie frumoasă, este mobilul principal, punctul de atracţie din jur şi al spectatorilor, femeie energică, influentă în politică, asumându-şi chiar unele prerogative ale puterii, soţie infidelă şi amantă fără sentimente profunde de dragoste, ambiţioasă, iar drama ei era provocată de o eventuală publicare a scrisorii pe care o pierduse, de aici frica de publicitate, frică de a fi dezonorată, frică şi umilinţă în faţă unei acuze publice, un subiect ce ar putea lua proporţiile unei adevărate catastrofe pentru ea, mai cu seamă în acel timp. Prin urmare totul era doar publicitatea, presa, opinia publică, dezonoarea, pentrucă de altfel, faptul în sine era sesizat şi cunoscut în urbea lor, dar nu era notificat, oficializat. Fără scrupule de altfel ca şi Caţavencu, ea recurge la orice fel de manevre, numai să scape. Din adversara lui Caţavencu, este gata să-l voteze ca deputat şi să-şi convingă amantul şi soţul, ca din adversari convinşi să-i transforme în complicii ei, pentru a se salva pe ea şi onoarea familiei. Trecerile dela o stare la alta, dela cea lacrimogenă, melodramatică, de implorare şi rugăminte, la luarea de hotărâri energice şi decisive sunt nişte examene de caracter, în faţa lui Tipătescu pentru a-l îndupleca să-l susţină împreună cu ea pe Caţavencu. Toate acestea îi scot în evidenţă drumul sinuos pe care merge cu dibăcie. Cu toate acestea, Zoe se face cel mai simpatizat personaj din piesă, pentrucă în toată această tevatură, cu toate maşinaţiunile ei, Zoe are în ea ceva uman, deoarece este ajutată de unele calităţi sufleteşti şi intelectuale, fiind mai presus ca ceilaţi.

Ghiţă Pristanda, poliţaiul oraşului, este un incult, un agramat, un om necinstit, omul puterii, un farseur, partizan al acelora care conduc interesele guvernamentale, elastic, fiind gata să treacă oricând cu adversarul politic, dacă s'ar întâmpla ca acesta să preia puterea. Servitor plecat şi linguşitor, Pristanda întruneşte atributele omului lipsit de o linie dreaptă, face orice, cum i se ordonă, indiscret şi mincinos. Prin el se exercită mişcarea dintre celelalte personaje, e mereu prezent şi solicitat în scopul "ordinii", dar care ordine, în fond, este în interesul acelora dela putere şi al lui.

Farfuridi, avocat, este prostia personificată, incult, fără nici un orizont, figură caricaturală, incoerent şi ilogic, sub orice nivel politic şi intelectual, râvneşte şi el la scaunul de deputat, dar este estompat de alţii.

Brânzovenescu, avocat, copie fidelă a lui Farfuridi, este o figură ştearsă, fără personalitate, incult, îşi completează confratele geamăn.

Nae Caţavencu, avocat, opozantul principal al partidului de guvernământ, om lipsit de scrupule, fără caracter, demagog, un farseur politic, se serveşte de orice mijloc, oricât ar fi de josnic, pentru a-şi atinge scopul, tipul caracteristic de canalie, mincinos şi poltron, gata pentru orice compromis, incult, dar nu lipsit totuşi de abilitate şi de o oarecare inteligenţă, labil, şiret, dar totuşi întreprinzător în anumite ocazii şi organizaţii care îi pot aduce avantaje şi profit, dispus atunci când e cazul la frondă politică, pretendent la deputăţie, de aici lupta şi şantajul cu scrisoarea pierdută de care se serveşte pentru a obţine mandatul de deputat.

Ionescu şi Popescu, institutori, sunt aliaţii lui Caţavencu, figuri şterse de figuraţie scenică, fără rezonanţă dramatică.

Agamemnon (Agamiţă) Dandanache, este alesul guvernamental, un ramolit, mai canalie decât Caţavencu, senil, provoacă râsul dela prima sa apariţie pe scenă. Autorul a vrut să atingă paroxismul canaliei şi, al prostiei prin Dandanache. Mobilul alegerii ca deputat al acestui personaj este tot o scrisoare pierdută, care însă nu o mai restituie păgubaşului, nici atunci când cererea i-a fost satisfăcută. El este surpriza piesei, elementul neaşteptat, pe care Caragiale l-a ales cu îndemânare şi inteligenţă.

Cetăţeanul turmentat este un tip onest, de fapt singurul, dezinteresat în materie politică, fost "împărţitor... la poştie", fost "negustor", "apropitar", el este elementul de contrast, care încurcă, dar tot prin el se descurcă lucrurile, datorită pierderii scrisorii pe care o găseşte şi pe care, însă, o pierde, căzând în mâinile lui Caţavencu, dar providenţă teatrală, face să o regăsească tot el şi s'o restituie "andrisantului", adică, Coanei Zoiţica.

Este un tip viţios, dar corect, fără probleme, tipul caracteristic de alegător pe care nu-l interesează nimic şi nimeni, care bea nu numai când i se oferă, ci din patima pe care o are. "Ăsta este mirosul meu naturel... Ei bravos! Vrei să miros a gaz?" Cetăţeanul turmentat era prezentat de unii critici ai realismului socialist ca exponentul poporului, ceea ce contrazice în mod flagrant caracterul pe care dramaturgul l-a atribuit acestui personaj, cât şi o ofensă adusă poporului român.

În fond, Cetăţeanul turmentat nu reprezintă pe nimeni, decât pe el însuşi. El reprezintă inconştienţa şi ignoranţa care îl caracterizează.

Caragiale, poate, a reprezentat prin acest personaj, chiar unele din opiniile sale politice, indiferenţa şi opoziţia sa permanentă faţă de unele partide politice. (De fapt, scriitorul era adeptul parlamentarismului de manieră engleză, sistem bazat pe partide importante şi nu pe unele fracţiuni, ori ficţiuni parlamentare, de aici şi viziunea sa, privind evoluţia lentă, dar rezistentă, nefiind de acord cu nici un fel de revoluţie. Iar referitor la anul 1907, Caragiale îşi dădea seama că aceste evenimente au o logică, iar aceasta nu poate fi altceva decât ruinarea treptată a ţăranului de către arendaşii care erau în marea lor majoritate de naţionalitate străină, acelaşi lucru pe care îl vedea şi Eminescu, adică prin acea pătură superpusă care a ruinat atât pe ţărani cât şi pe proprietarii care scăpătaseră).

După cum se observă, Caragiale ne înfăţişează o galerie de tipuri ierarhic distribuite, după caracterul şi suportul lor moral, părăsind în principiu sfera realităţii şi pătrunzând în ficţiune, în parte în sfera absurdului, lucru sesizat de Eugen Ionescu, mărturisind că autorul "Scrisorii pierdute" l-a influenţat în mare măsură în opera sa, în special în "Cântăreaţa cheală", cât şi în altele.

Cu aceste tipuri lucrează Caragiale, acestea sunt creaţiile lui, cărora autorul le-a dăruit un nume, de multe ori străin, cu sonoritate levantină, ca: Trahanache, Farfuridi, Agamemnon Dandanache, dar şi cu o anumită semnificaţie, de exemplu: Caţavencu, Brânzovenescu, ori Cetăţeanul turmentat, care de fapt nu poartă propriu zis un nume, sau tocmai acesta este numele ce-l reprezintă. Scriitorul le-a creat acestor personaje un limbaj adecvat, propriu, a cărui originalitate are o similitudine, o identitate cu personajul în cauză şi care prin valoarea lui, susţine replica. Caragiale este creatorul acestui limbaj caricatural, sincronizat cu omul şi structura sa, fiind un exemplu biciuitor pentru acei care se înrudesc cu personajele dramaturgului. Spectatorul cunoaşte acest limbaj prin care se exprimă replica personajului, trăieşte intens spectacolul, ia parte la toate tribulaţiile eroilor, este nerăbdător şi încântat să asculte vorbirea acestor personaje, chiar mai mult, aceste personaje carageliene sunt simpatizate de public, datorită forţei lor sugestive şi antrenante, pentrucă în fond, această comedie, are calitate participativă şi afectivă.

Realitatea este împletită cu absurdul situaţiilor şi cu limbajul în aşa fel, încât această creaţie pătrunde în universul uman, lărgindu-i orizontul şi-l face pe spectator să precizeze şi să delimiteze drama de comedie fără să lase loc decât acolo unde e necesar aspectului melodramatic. Limbajul însă aduce creaţiei carageliene un vital şi adevărat suport, limbaj ademenitor pentru hazul publicului. Limbaj prin care autorul califică personajele, printr'un vocabular creat ingenios şi adecvat situaţiei, prin care prostia, incultura, demagogia, defectele verbale, agramatismul, etc. şi-au găsit locul în recuzita caricaturală şi lingvistică a scriitorului. S'a spus şi pe drept cuvânt, de către unii specialişti, că între valoarea lingvistică a operei lui Caragiale şi aceea a lui I. Creangă, ar fi o corespondenţă evidentă în acest sens, limbajul care sudează întreaga construcţie din operele lor. Oare acelaşi efect ar fi avut limbajul unui Trahanache, Pristanda, Farfuridi, Caţavencu, Dandanache ori Cetăţeanul turmentat, dacă aceste personaje ar fi întrebuinţat un limbaj corect, doct, academic şi nu un limbaj incoerent, agramat, sincopat, incorect, mărginit şi peltic, prin care se remarcă întreaga structură umană a acestor personaje, din punct de vedere psihologic şi intelectual? Suntem convinşi că nu. Ar fi fost în fond, o schemă pentru o pagină de ziar, un fapt ca multe altele, divers, cu toată construcţia şi intriga bine studiate şi mânuite de autor. Dar Caragiale, la toată invenţia sa dramatică, a îmbrăcat aceste personaje într'o formă de vorbire aparte, particulară, individuală, în aşa fel încât Zoe să fie ea unică în felul ei, la fel un Trahanache, un Farfuridi, un Dandanache ori un Caţavencu, pentrucă triunghiuri conjugale, femei influente, politicieni venali, canalii şi proşti s'au văzut şi se văd la tot pasul, în orice loc şi'n orice timp, dar această prostime, această tagmă incultă cu mari pretenţii, adusă pe scenă şi pusă să acţioneze şi să vorbească în lumina reflectoarelor, nu s'a putut vedea cu adevărat decât în timpul regimului criminal şi analfabet comunist. Ca şi Creangă, autorul "Scrisorii pierdute" gândea lingvistic, în aşa fel încât cuvântul devine un simbol miraculos, el exprimă toate tarele pe care le are personajul, iar acest cuvânt în gura personajelor lui Caragiale se converteşte, se contorsionează, încât personajul prin vorbirea sa se caracterizează singur. Există o pervertire a cuvântului, exprimând caracterul, gândul personajului şi gradul de cultură, încât îi dă acestuia posibilitatea unicităţii, îl conduce dela gândire la replică, printr'o vorbire personală şi originală. Toţi cunoaştem inadvertenţele verbale şi antinomia semnificaţiilor ori ticul verbal ale lui Pristanda şi ale celorlalte personaje: "curat murdar! curat mişel! curat condei, coane Fănică!" Sau: "moşia moşie, fonctia fonctie, coana Joiţica coana Joiţica; trai neneaco, cu banii lui Trahanache (...) babachii". Dar nici limbajul lui Trahanache nu e mai "savant decât acela al lui Pristanda, consemnând incultura, chiar dacă întâlnim un vocabular care se vrea mai ales, exprimarea cuvântului mărturiseşte semidoctismul, cât şi ticul verbal proverbial al acestui personaj: "Ai puţintică răbdare..." sau "Bine zice fiu-meu dela facultate alaltăieri în scrisoare; vezi, tânăr tânăr, dar copt, serios băiet! Zice: Tatiţo, unde nu e moral, acolo e corupţie, şi o soţietate fără prinţipuri, va să zică nu le arel..." sau, "Eşti tare, stimabile, la machiaverlicuri, tare, n'am ce să zic; dar nu ţi-ai găsit omul..." sau, un exemplu ce ilustrează şi mai pronunţat limba defectuoasă şi ridicolă a acestui personaj: "Ce sunteţi D-voastră, mă rog? Vagabonţi de pe uliţă? Nu... Zarzavagii? Nu... D-voastră, adică noi, suntem cetăţeni, domnule, suntem onorabili... Mai ales noi trei suntem stâlpii puterii." Sau: "să vă pronunţaţi cu astfel de cuvinte neparlamentare." Sau: "Adică ... la plebicist?"

Prostia personificată, ilogica, nonsensul şi aceeaşi incultură reies din replicile lui Farfuridi, ca: "Eu, am n'am să'ntâlnesc pe cineva, la zece fix mă duc în târg... Eu, am n'am clienţi acasă, la unsprezece fix mă'ntorc din târg..." Toate acestea sunt întregite de "renumitul" discurs electoral, în care ilogica şi nonsensul de care vorbeam sunt puternic accentuate, cât şi incoerenţa, amestecul de idei, agramatismul şi ruptura frazei provoacă hazul spectatorilor: "Dacă Europa... să fie cu ochii aţintiţi asupra noastră, dacă mă pot pronunţa astfel, care lovesc soţietatea, adică fiindcă din cauza zguduirilor... şi... idei subversive... şi mă'nţelegi, măi în sfârşit, pentru care în orice ocaziuni solemne a dat probe de tact... vreau să zic într'o privinţă, poporul, naţiunea, România... ţara în sfârşit... cu bun simţ, pentru ca Europa cu un moment mai înainte să vie şi să recunoască, dela care putem zice dependă..." Vorbirea emfatică, caracterul demagogic, înşiruirea de cuvinte golite de sens, logoreea verbală, reliefează canalia politică în genul lui Caţavencu: "Vreau ceea ce merit în oraşul ăsta de gogomani, unde sunt cel dintâi... între fruntaşii politici... Vreau..." Sau, la fel ca Farfuridi, discursul electoral al lui Caţavencu, este o pagină memorabilă de incoerenţă şi alogică, cuvântul aşezat în context contravine oricărei reguli lingvistice şi stilistice: "Industria română e admirabilă, e sublimă, putem zice, dar lipseşte cu desăvârşire." Şi mai departe aceeaşi tiradă politică lipsită de orice sens: "Până când să n'avem şi noi faliţii noştri?... Anglia-şi are faliţii săi, Franţa-şi are faliţii săi, până când şi chiar Austria-şi are faliţii săi, în fine oricare naţiune, oricare popor, oricare ţară îşi are faliţii săi. Numai noi n'avem faliţii noştri..." Coana Zoiţica este un personaj mai complex, cu toate că face parte din aceeaşi familie cu Veta şi cu Ziţa din "O noapte furtunoasă", limbajul ei este însă, mai evoluat, ea aparţine înaltei societăţi provinciale, de aceea cu toate tertipurile ei în dragoste, cât şi prin trecerile dela o stare psihologică la alta, sau prin modul de a şti să se impună soţului şi amantului, îi lasă totuşi posibilitatea unei exprimări mai şlefuite, mai stilizate, dar şi aici acest limbaj nu trece de o anumită limită mediocră, având pe alocuri o tentă de mahala: "Omoară-mă pe mine, care te-am iubit, care am jertfit tot pentru tine... Iată unde m'ai adus - M'ai adus la moarte - pentrucă mă omor înainte de izbucnirea scandalului, astăzi, acuma, aici - m'ai adus la moarte, şi mă poţi

Continuare în pag.11

OPINII PARALELE

Petre Ţuţea-Nicolae Steinhardt*

——alăturate de Erast CĂLINESCU——

Opinii ale unor convertiţi: un ziarist de stânga şi un Evreu, deveniţi apologeţi ai gândirii creştine şi ai simţirii româneşti. Comentariile sunt de prisos: nu pot adăuga nimic la desluşirea sau la valoarea mesajului lor. Alăturarea opiniilor lor vine doar să întărească adevăruri, de care unii se îndoiesc şi pe care alţii le contestă.

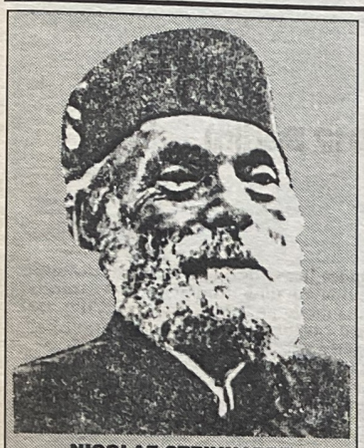

NICOLAE STEINHARDT

PETRE ŢUŢEA

III

CREŞTINUL ŞI CREŞTINISMUL

Petre Ţuţea: "Ştiţi ce mi-a spus Mircea Eliade la Paris ultima oară când l-am întâlnit? L-am întrebat ce crede despre Creştinism şi l-am rugat să se exprime limpede, ce-i cu Creştinismul. Mi-a răspuns: "Este încoronarea şi sfârşitul tuturor religiilor". Adică în Hristos se împlinesc şi sfârşesc toate religiile lumii." (pag.88). "Creştinismul este un fenomen istoric şi Hristos - cum spune şi Evdokimov - este un persionaj istoric, dar a punctat timpul şi spaţiul cu eternitatea Lui!" (pag. 89). "- Cum vedeţi Creştinismul în comparaţie cu celelalte religii? De exemplu, cu a Indienilor, cu Brahmanismul?" "- Păi, Indienii nu au religie. Brahmanii nu sunt o religie. Brahma, în limba sanscrită, înseamnă rugăciune care e personificată. Dar Brahma, zeul suprem indic, se naşte pe sine din nimic, trăieşte cicluri de milioane de ani, dispare şi renaşte din nou, e divinitate asta, te întreb eu? E mit! Brahma e mit, nu Dumnezeu. Dumnezeul biblic nu are început şi sfârşit, e etern. Am o concepţie iudeo-centrică a culturii Europei. Că fără Biblie, dormeam în crăci. Nu ştiinţa şi filosofia greacă, ele sunt folositoare, dar nu sunt mântuitoare. Prima carte mântuitoare şi consolatoare pe continent - suverană - e Biblia. De altfel, despre Creştinism, Bergson spune că noi îl respirăm. Are materialitatea aerului. Seamănă cu aerul. Noi suntem creştini fără să vrem. Şi când suntem atei suntem creştini. Că respirăm Creştinismul cum respirăm aerul... Niciodată n'a fost atât de suverană, în gândirea Europei, Biblia, pentru marile conştiinţe, ca acum" (pag.278-279). "O babă murdară pe picioare, care stă în faţa icoanei Maicii Domnului în Biserică, faţă de un laureat al premiului Nobel ateu, aia e om şi ăla e "dihor" laureat al premiului Nobel. Ăsta moare ca "dihor" dacă-i ateu. Cineva i-a spus lui Voltaire, "Monsieur Voltaire je suis athée", sunt ateu. Zice Voltaire, "Alors, l'athéisme c'est votre religion" (pag. 20).

Nicolae Steinhardt: "În ruptul capului nu pot înţelege cum de li s'a părut deodată multor creştini europeni că religia lor, chiar de nu este chiar de tot rea, e totuşi în mare măsură inferioară celor asiatice. Budismul? Dar Budismul e o soluţie uşoară. Te retragi - şi gata. E o renunţare, repliere. Creştinismul e nespus mai greu şi mai complex - e teandrie. Fără a înceta să fii om trebue să fii şi Dumnezeu, în acelaşi timp. Nu cere Capul bisericii creştine şi El, răstignirea trupului? Însă nu pentru obţinerea unei stări de împietrire, ci ca mijloc de total devotament. Confucius? E o foarte savantă şi înţeleaptă politeţe (în sensul etimologic). Yoga? Mi se pare, în fond, o gimnastică: psiho-somatică desigur, bună, utilă, dar strict funcţională, ca orice calistenie. Zenul e o contemplaţie: care-i este sensul, oscilant? ...Creştinismul nu este nici acru nici temător în faţa vieţii. Nu propune o fugă, ci altceva, nespus mai greu şi mai eficient, transfigurarea. Acest ceva e temerar şi măreţ. Dar să nu se creadă cumva că prin Creştinism ne este vătămat egoismul: la drept vorbind, a fi bun e cea mai egoistă dintre soluţii, investiţia care asigură dobânda cea mai ridicată". (1, pag.149)"... creştinul e cel care nu trăieşte nici în trecut, nici în viitor, ci numai în prezent. Trecutul nu-l apasă, viitorul nu-l îngrijorează." (1, pag.138). "A ierta, a uita. Predica părintelui G.T. (George Teodorescu, N.A.). Penitenţii vin şi-i spun: sunt gata, părinte să-l iert, ducă-se cu Dumnezeu, dar de uitat, asta nu, nu-l pot uita. Le răspunde: iertarea fără uitare nu face doi bani. Îţi voi pune după câteva clipe patrafirul pe cap şi-ţi voi zice: eu, nevrednicul preot, te iert şi te dezleg. Cum ţi-ar veni să-l auzi pe Hristos, că sare de colo: n'ai decât să-l ierţi, sfinţia ta, că Eu de uitat nu-l uit? (1, pag.262) "A! Nu-i rău să vrei binele omenirii şi al sărăcimii şi al clasei muncitoare, dar e uşor; mai greu e să-l duci pe braţe la tinetă pe deţinutul ăsta paralizat (şi care poate simulează), să-i dai plosca operatului ăsta care nu se poate da jos din pat (şi care, poate, niţeluş exagerează), să rabzi sforăiturile generalului Constantinescu-Ţăranu fără a-l deştepta din somn şi a-l soma răţoit să se întoarcă pe o parte (nu i-ar fi, zău aşa, imposibil), să-l oblojeşti pe nesimţitul ăsta care urinează în gamelă, să-l asculţi pe neînduratul pisălog care nu-şi află liniştea decât turuindu-şi fără încetare necazurile, ranchiunele, amarul... Să ne ajutăm semenul plin de răni şi de păcate, de urâte şi puturoase răni, de mârşave şi meschine păcate, cusurgiu şi plin de manii, obraznic, nemulţumit, nerecunoscător, murdar, încăpăţânat, pretenţios, căruia nimic nu-i este bun şi care, binelui ce i se face îi răspunde dacă nu chiar cu sudălmi, în orice caz cu înţepături, ironii şi resentimente... nu trebue să ne eschivăm în abstracţiune şi generalizare, cu gândul la săracii care nu sunt prezenţi şi constituie o simplă categorie mintală (sau altfel spus, un alibi); că se cuvine să-L mângâiem pe Hristos, adică pe cel prezent, care suferă în faţa noastră şi aşteaptă acum, aici, compătimirea (co-pătimirea) noastră" (1, pag.310). "Sfânta Tereza din Lisieux": "Al dragostei, cu adevărat, este a jertfi totul, a da în neştire, a fi mână spartă, a spulbera până şi nădejdea roadelor, a se purta nebuneşte, a risipi fără nici o măsură, a nu socoti niciodată" (1, pag.311).

IV

MISTERUL ŞI MINUNEA

Petre Ţuţea: "Am să vă citesc ceva. "Dogma este o formă purtătoare de mister, este revelată ca şi acesta. Filosoful francez Lalande defineşte dogma în aceşti termeni: "Dogma este un mister revelat". Eu spun că misterul este singura formă eliberatoare din neliniştile mărginirii personale, ale înlăţuirii cosmice şi comunitare şi ale perspectivei infinitului şi morţii" (pag.33).

Nicolae Steinhardt: "Şi aici, la 34 mi se arată din nou ceea ce mă străfulgerase la 18: că minunea face parte din viaţa reală, că e o componentă a lumii... Minunea în celula 34 este ştiută şi acceptată ca un fapt indiscutabil. Minune este şi felul cum ne purtăm unul cu altul, întrecându-ne în a ne ajuta, a ne vorbi delicat, a ne face viaţa cât mai plăcută unul altuia. O percheziţie îmi confiscă singura sticluţă unde îmi păstram lichidul negru care - spre norocul meu - ni se serveşte acum dimineaţa, drept cafea, în locul mai consistentului terci. Deoarece nu mănânc nimic din câte ni se dă, "cafeaua" îmi e o preţioasă rezervă. Confiscarea sticluţei ia proporţii de pierdere catastrofală... Seara,... când dau pătura la o parte, găsesc dedesubt o sticlă, mai mare decât cealaltă. Binefacerea e conformă cu cele mai stricte percepte cristice, fiindcă nu ştiu cine a pus sticla, nu pot întreba, nu pot afla... Absoluta discreţie recomandată de Mântuitorul e prezentă neîntinat. Gestul acesta mă copleşeşte, mă trec fiorii orgoliului, mă clatin şi - s'ar fi putut altminteri? - îmi ud aşa zisa "pernă" cu dulcile lacrimi fierbinţi ale fericirii" (1, pag.34). "Suntem cu totul lipsiţi de simţul misterului în acest veac al XX-lea în care numărul amatorilor de romane poliţiste - dintre care cel dintâi sunt eu - este atât de mare. Îl iubim pe Edgar Poe, pe Conan Doyle şi pe Edgar Wallace, ne pasionează aventurile impecabilului lord Peter Wimsey,... - şi nu adulmecăm misterul, la tot pasul în jurul nostru. Detectivul-preot (la fel de puţin insolit ca şi preotul-muncitor de fabrică) al lui Chesterton, părintele Brown, ne atrage însă atenţia asupra omniprezenţei misterului, ce revine în fiecare din nuvelele de poliţism metafizic unde apare acest Father Brown. Catehismul episcopilor catolici olandezi desprinde misterul în locurile cele mai neaşteptate. Soţii, spune catehismul, nici nu ştiu de ce taine adânci sunt înconjurăti şi ce taine adânci exprimă când, venind acasă dela lucru, el îi spune ei: ce frumoasă eşti în seara asta, ori ea îi spune lui: te aşteptam, dragul meu, ai întârziat" (1, pag. 326-327).

* Petre Ţuţea: "Între Dumnezeu şi neamul meu", 1992, Edit. F. Anastasia.

1) N. Steinhardt: "Jurnalul Fericirii", 1991, Edit. Dacia.

2) N. Steinhardt: "Dăruind, vei dobândi", 1992, Edit. Episcopiei Ortodoxe Române.

Continuare în numărul viitor

ION LUCA CARAGIALE

Urmare din pag.10

scăpa, şi mă lasi să mor..." Limbajul lui Agamiţă Dandanache, în mod inevitabil alunecă şi mai jos decât al celorlalte personaje, invers cu postura de ales deputat. Vocabularul redus, ticul verbal "dela patuzsopt", construcţii iraţionale, incoerente de om incult, cuvinte pronunţate peltic, umplutura de onomatopee, toate aceste caracteristici verbale sunt strâns legate de structura sa, de modul infernal de a gândi, de şantajul de care se serveşte, de şiretenie, cuplate cu ramolismentul său: "Închipuieşte-ţi să vii pe drum cu birza ţinţi poştie, hodoronc - hodoronc, zdronca - zdronca... Ştii, m'a zdruncinat şi clopoţeii" sau, discursul de neuitat al lui Dandanache pe care îl rosteşte alegătorilor: "În sănătatea alegătorilor... cari au probat patriotism şi mi-au acordat asta... cum să zic, del... zi-i pe nume, de a sufradzele lor; eu, cari familia mea dela patuzsopt în cameră, şi eu ca Românul, imparţial, cari va să zică... cum am zice... în sfârşit să trăiască!" Limbajul lui Tipătescu este mai stilizat, mai logic, dar şi aici se observă agramatismul şi lipsa de cultură, poate ceva mai estompate decât la ceilalţi, dar fără prea mare deosebire de exemplu: "Iubite şi stimabile D-le Caţavencu, nu înţeleg pentru ce între doi bărbaţi, cu oarecare pretenţie de seriozitate, să mai încapă, astfel de meşteşuguri şi rafinării de maniere, astfel de tirade distilate, când situaţia lor e aşa de limpede." Sau, "Zoe! Zoe! fii bărbată..." Şi în sfârşit, limbajul Cetăţeanului turmentat se încadrează şi el în acelaşi limbaj agramat, schilodit şi incult, accentuat şi de starea lui fiziologică în care se găseşte tot timpul (Cetăţeanul turmentat n'are nume? Dar acesta pe care îl poartă, nu spune tot şi nu este oare universal valabil? De ce ar mai avea nevoie şi de un alt nume?) "Nu sunt turmentat... coană Zoiţico... Las'că ne cunoaştem... Mă cunoaşte conul Zaharia dela 11 Februarie..." Sau, "Eu nu poftesc pe nimeni, dacă e vorba de poftă..." Sau, "Ei bravos! vrei să miros a gaz?", Sau, "Mă cunoaşte Dl. Nae... Cioclopedică" ... "Română". "Cioclopedică!... Comparativă! Iconomie! Soţietate care va să zică".

Limbajul din piesele lui Caragiale şi în special acela din "O scrisoare pierdută", demonstrează că dramaturgul era un bun cunoscător al limbii române (de altfel în vremea când lucra la ziarul "Timpul", Caragiale, împreună cu Eminescu şi Slavici, proiectase să scrie o gramatică a limbii române, dar plecarea sa bruscă dela ziar a întrerupt orice lucrare), pentrucă numai un om care ştia în profunzime limba şi subtilităţile ei, putea să sesizeze acele defecte lingvistice pe care le au personajele sale şi să le satirizeze, chiar dacă pe alocuri se exagerează, însă în contextul operei sale, ele devin o parte integrantă, de nedespărţit de caracterele pe care ni le înfăţişează, deoarece limba acestor personaje întruchipează însăşi persoana şi opera.

Pe drept cuvânt, putea B.P. Haşdeu să afirme, cu ocazia sărbătoririi a 25 de ani de activitate literară a dramaturgului, în 1901, că: "România are un Molière al ei." Prin opera lui Caragiale, literatura şi teatrul românesc au urcat o treaptă importantă pe scara valorilor, deschizând un drum şi o perspectivă pentru noi şi mari valori în cultura română.

Gheorghe RĂDULESCU

"LIMBA NOASTRĂ-I LIMBĂ SFÂNTĂ"

Ce înseamnă "fortuit"?

——Mihai S. DERDENA——

Urmărind odată, într'un parc bucureştean, o partidă de şah ce se disputa între doi pensionari, întâmplarea a făcut ca să iau parte la o controversă semantică. În toiul partidei, jucătorul cu piesele albe, făcând cu greu faţă atacurilor tot mai îndrăzneţe ale adversarului, este constrâns să dea dama pe un cal ca să evite matul. Un alt chibiţ, nevăzând iminenţa matului, se arată nedumerit de acest mare sacrificiu de calitate şi întreabă:

- De ce, domnule colonel, aţi sacrificat dama?

- Fiindcă am fost fortuit. Altminteri, domnul inginer mi-ar fi dat mat, răspunde cel întrebat.

La acest punct al discuţiei, ies din neutralitatea de chibiţ căci intervenţia mea devine inevitabilă.

- Nu vă supăraţi, vă rog, că sparg tăcerea-mi de chibiţ. Dumneavoastră, prin propoziţia "am fost fortuit" înţelegeţi, dacă nu cumva mă înşel, "am fost forţat"?

- Dar nu asta înseamnă "a fi fortuit"?

- Nu, domnule colonel!

- Dar ce înţeles are pentru dumneavoastră această expresie?

- Mai întâi vă rog să reţineţi că "fortuit" nu-i verb, ci adjectiv şi semnifică "întâmplător", "pe neaşteptate".

- Fugi, domnule, de-aici că nu ştii ce spui. Dumneata mă înveţi cum să vorbesc? Pe mine, care am două diplome universitare?

Ceilalţi doi bărbaţi - jucătorul cu piesele negre şi spectatorul ce nu intuise matul - au trecut numai decât de partea colonelului, fiind şi ei convinşi că sensul vorbei "fortuit" nu poate fi altul decât "forţat".

În zadar am încercat să le deschid mintea. Ei o ţineu morţiş pe-a lor şi tustrei au trecut repede la proferarea de insulte, încheind discuţia cu proverbul - care nu întotdeauna se potriveşte - "Când doi oameni spun că eşti beat du-te de te culcă".

Văzând că nu am cu cine dialoga, i-am părăsit umilit dar cu convingerea nestrămutată că nu ei, majoritarii, ci eu, minoritarul, aveam şi am dreptate în explicarea neologismului "fortuit". L-am primit din limba franceză, dar este de origine latină. Sunt mulţi Români care-l întrebuinţează în context nepotrivit.

Ori de câte ori se ivesc astfel de dispute lingvistice este indicat să apelăm nu la opinia unuia sau a altuia dintre vorbitorii limbii române, care se pot dovedi ageamii în semantică şi în etimologie, ci direct la Dicţionarul explicativ. Aceasta-i unica soluţie salvatoare.

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale

din exil şi din ţară

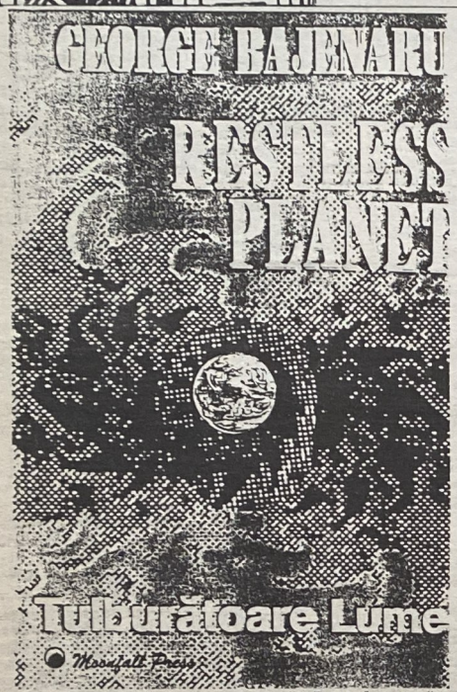

Teoria "Spaţiului mioritic" a lui Lucian Blaga îşi găseşte o exemplificare în scrisul lui George Băjenaru. Deşi născut într'un sat de câmpie de lângă Bucureşti stilul poetului, care este un proces al subconştientului abisal, este silvestru şi montan. Metafora e aspră şi directă, cu verticalităţi de stâncă, substantivul urcă şi coboară pe drum de cerbi şi capre sălbatice, iar adjectivul policrom are mireasmă de conifer şi piatră arsă de fulger.

Ceea ce îl reprezintă pe poet sunt poeziile scurte, adevăraţi micro-psalmi, în care stihul împrumută soarta stropului de rouă, reflectând vârfuri de munţi, muntele luat în toată polivalenţa lui de simboluri, în special ca urcuş metafizic.

Care dintre strămoşii lui s'o fi numit întâi, acum câteva sute de ani, "băjenaru"? Poetul poartă un nume amar ca istoria neamului din care se trage, neam care şi a propriu şi a figurat a luptat cu răul într'o veşnică "băjenie" întru descoperirea Muntelui. Fenomenul de băjenărit pe care îl găsim la Români era renunţarea la toate bogăţiile materiale în căutarea vieţii. Cel rău se temea de munte şi de pădurile lui. Băjenăritul devenea un fel de exorcism al nomadului şi păgânului, un botez în care Românul era dezbrăcat de orice lucru de preţ, iar după înfrângerea duşmanului era îmbrăcat întru Hristos. Cobora din munţi spre sfinţirea unei biserici ridicată de voievod ca semn de biruinţă împotriva păgânilor.

Era vremea când: *"Gândind bucuria, / lumina de spirit coboară / peste fiinţa ta de gheaţă / descătuşându-o./ Sângele tău alungă umbrele / iar depărtarea de adevăr se scurtează. / De umărul tău se atinge un înger. / Tu eşti Muntele Alb. / Din care tâşneşte izvorul divin, / Lumină de dragoste revăsând peste lume."*

În acest "băjenărit" poetul îşi aduce aminte de grădinile raiului şi de "muntele Alb" când Dumnezeu se plimba pe cărările din inima omului şi ca Kierkegaard poetul experimentând tragicul de a fi "În adâncul singurătăţii" cu acelaşi patos al filosofului exprimă tragicul existenţial zicând că: *"Până în adâncul sferelor se întind / ochii singurătăţii mele. / Până acolo unde cerul e o muzică tristă, / până acolo unde steaua e o lacrimă. / Până acolo unde lumina se îmbrăţişează cu întunericul."* Perceperea singurătăţii este o cunoaştere apofatică, dar cunoaştere, nu numai de dragul ei, ci cu sens revelaţional. Poetul merge alături cu Dionisie Areopagitul, filosoful, până la o răscruce. Părăseşte via negativă, cu toate subtilităţile ei, şi gustând metafizic din piscurile de lumină ale Logosului încremeneşte în extazul taboric pentrucă: *"Acolo inima mea se face stâncă, / peste care un vultur s'a oprit / şi fumegă din aripi peste zilele mele..."* Imaginea e atât de frumos prinsă ca diamant în coroana stihului că nu îndrăznesc să mai rostesc nici un cuvânt ca să nu deranjez fumul de tămâie al aripilor de vultur.

George Băjenaru este poet, nu că s'a născut cum zice Alecsandri, ci pentrucă nu şi-a pierdut copilăria, adică inocenţa paradisiacă a harului. Pentru el totul este "Uimire" în faţa Creatorului, folosind titlul, unui admirabil micro-psalm, în care observăm respectarea paralelismului membrelor din vechea poezie ebraică: *"Cât de mari sunt ochii tăi / cât de mari, / de poţi cuprinde pământul / în ei / Pământul cu munţii şi cu arme îndreptate spre noi. / Cât de mari sunt ochii tăi, / cât de mari, / de poţi cuprinde lumea ta în ei / de mii de ori..."*

Taina Muntelui Alb include şi tragica sfâşiere a "aşteptării" ca metanoie: *"O, aşteptare, pustie şi grea, / ca ninsoarea neagră îmi acoperi / drumul şi zilele... / Ca o sadică fiară mă ţii între dinţi, / nici nu-mi dai drumul, nici nu mă'nghiţi, / O, aşteptare, pustie şi grea."*

Despre talentul lui George Băjenaru mărturie sunt stihurile lui. Nu am citat nimic din elogioasele cuvinte ale Anei Blandiana de pe un ţărm al oceanului şi nici din ale lui Leonard Nathan, traducător şi critic, de pe ţărmul american al oceanului. George Băjenaru este poetul răsfăţat de două maluri de ocean. Şi merită, pentrucă are talent.

Dumitru ICHIM

"De ce-am idolatriza, noi, Românii, Istoria? Descindem dintr'unul din "neamurile cele mai frumoase din lume" şi praful s'a ales de el; nici măcar limba nu i se mai cunoaşte. Am făcut parte dintr'o ***România*** de trei ori mai mare decât Dacia, şi "vicisitudinile Istoriei" au sfărâmat-o definitiv; o mână de Macedoneni trebue să plătească şi astăzi, cu lacrimi sau cu sânge, nenorocul de a se fi născut Români. Toată lumea e de acord că Dacii se aflau aşezaţi pe pământul nostru cu cel puţin o mie de ani înainte de Christos; şi cu toate acestea am fost singurul popor european căruia i s'a contestat dreptul de a stăpâni ţara pe care au locuit-o moşii şi strămoşii lui. Istoria neamului românesc n'a fost decât o lungă, necontenită, halucinantă hemoragie. Ne-am alcătuit într'un uragan, şi am crescut între vifore. Popor de frontieră, luptam şi muream pentru toţi. Muream, mai ales, plătind miopia şi neghiobia altora. Căci Occidentul nu recunoştea pe duşman decât dacă-l vedea la el acasă."

MIRCEA ELIADE

REVISTA GETICA
Editura Gândirea, Bucureşti

Semnalăm cu întârziere apariţia la Bucureşti a unei reviste excepţionale - GETICA, editată de Gabriel Gheorghe, fost deţinut politic, coleg de lot cu Petre Ţuţea.

G. Gheorghe este un nume cunoscut în România şi peste hotare, deoarece, după ieşirea din închisoare, la 31 Iulie 1964, în condiţii deosebit de vitrege pentru el, s'a înhămat, cu înverşunare, la muncă fără preget, aducând la lumină şapte cărţi şi un număr apreciabil de articole şi comunicări ştiinţifice publicate în ţară şi peste hotare (Franţa, Germania, Italia, Belgia, etc.) însumând câteva mii de pagini.

Ultima sa carte, un studiu comparativ între "Proverbele româneşti şi proverbele romanice", premiată de Academia Română, cu premiul Simion Florea Marian, s'a bucurat de o primire deosebit de favorabilă, atât în ţară cât şi peste hotare. Cu titlu ilustrativ, prof. dr. Wolfgang Mieder, dela Universitatea din Vermont (USA), o califică, în scris: :"very important book", "superb book", "fantastic book".

În ultimii 12 ani, Gabriel Gheorghe şi-a dedicat viaţa, trăită auster, studierii limbii primare a Europei, aspectelor vechi ale limbilor vorbite în Europa, începuturilor şi dezvoltării culturii şi civilizaţiei europene. Revista GETICA prezintă rezultate ale acestor cercetări sub egida dictonului *"Sapiens nihil affirmat quod non probat"* (Înţeleptul nu afirmă nimic fără să probeze) etc.

Într'un prim articol, argumentat fără putinţă de replică, autorul dovedeşte că de-a lungul secolelor

FRANŢA A FOST ROMÂNOFONĂ!

Oricât ar părea de surprinzătoare, la prima vedere, teza este atât de argumentată încât face superfluă orice replică. Probele pe care se întemeiază lucrarea sunt culese din texte de franceză veche (sec.IX-XV), din proverbe, ghicitori, vorbire populară etc., toate sursele fiind riguros menţionate.

Până'n prezent, Gabriel Gheorghe a găsit, în sursele franceze menţionate, peste 400 cuvinte româneşti populare, ŢĂRĂNEŞTI, cele mai multe necunoscute elinei şi latinei. Pentru multe din acestea, dicţionarele indică **etimologie necunoscută**, adică sunt prezente numai în română.

Din setul de cuvinte româneşti cu etimologie necunoscută care figurează în acest număr din GETICA, să luăm, spre exemplificare, BAN = monedă de valoare mică, termen generic pentru orice monedă, pentru care echivalentele franceze sunt: **centime** şi **argent**, cele latine: **nummus**, i şi **pecunia**, ae, iar cel grec antic: **arghirion**. BAN nu este cunoscut în nici o altă limbă, antică sau modernă, **fiind propriu numai limbii române**.

Terminologia fundamentală a sistemului financiar internaţional (BANcă, BANcher, BANcnotă, BANcrută etc.) se bazează, deci, nu pe cuvinte latine, sau eline, ci pe cuvântul românesc BAN, ceea ce, spune Gabriel Gheorghe, constituie un început de dovadă că la baza limbilor europene se găseşte limba română ŢĂRĂNEASCĂ, iar nu limbile latină şi elină, care nu apar decât în neologisme, mai ales în ultimele secole.

Într'un alt articol remarcabil, bilingv, română/engleză, se trimite definitiv la lada de gunoi a istoriei, cu o argumentaţie elegantă, naturală, imposibil de contestat, aşa-zisa teorie a lui Rösler, de fapt o simplă ipoteză, formulată cu intenţia de a tulbura artificial apele politicii.

În altă ordine de idei, se dovedeşte că Spaţiul Românesc, Carpato-danubiano-pontic a constituit cu cca. cinci milenii în urmă habitatul primitiv al Arienilor, al limbilor aşa-zise indo-europene.

Pe lângă argumentele de netăgăduit aduse de autor, se citează situarea în acest spaţiu a leagănului primar al Arienilor de către Universitatea din Cambridge, în vestita sa lucrare, în 8 volume, **The Cambridge History of India**, din care vol.I, **The Ancient India**, fixează punctul de pornire al viitorilor Indieni în Cetatea Carpatică. Opera Universităţii din Cambridge evaluează către jumătatea milenului III i.e.n. începutul roirilor din Spaţiul Carpatic, data post quem, în Neolitic, dela care se poate dovedi existenţa limbii române ŢĂRĂNEŞTI, în forma pe care autorul a cunoscut-o în copilăria sa, cea mai veche limbă cu identitate proprie dovedibilă.

Spaţiul nu ne îngăduie să prezentăm, fie şi telegrafic, numeroasele teze inedite dezbătute în acest număr al GETICII.

Vom menţiona doar prezenţa celui mai simţit necrolog în memoria lui Petre Ţuţea, prieten al autorului. De asemenea, o Notă originală privitor la folosirea lui â (i) în limba română, destinată să trezească pe administratorii dela Bucureşti ai limbii române referitor la vechimea multimilenară a limbii române.

Revista are 116 pagini, o prezentare şi o tehnoredactare la nivelul standardelor internaţionale.

GETICA este deschisă oricărui punct de vedere ştiinţific, exprimat civilizat, la adresa articolelor publicate în revistă.

Abonamentele se fac scriind direct editorului Gabriel Gheorghe, la adresa P.O.B. 37-149, 70060 Bucureşti 37, România.

Dumitru (Tache) FUNDA

ŢĂRÂNĂ ŞI CER

Am adunat ţărâna
celor morţi
din neam în neam
sfinţită prin durere
şi-am înălţat
din ea sanctuar
de'nfrângeri, de slăvire
şi'nviere.

Din lacrimile celor
ce-au rămas
să-şi poarte soarta
peste timpi şi spaţii,
săpat-am vad
de râu însângerat
ducând cu el tristeţea
sfintei naţii.

Şi tot cioplind la cruci
şi sfinţi din lemn,
a răsărit sub barda
mea lumina,
Iisus îngenunchind
la Ghetsimani
ne'nfiora cu gândul
Lui tulpina.

Şi-am stat de vorbă
amândoi în prag
spre dumul care
duce'n veşnicie,
când am plecat
era pustiu pe culmi
în cer se pregătea
de Liturghie.

Gh. I. RĂDULESCU

Ierarhi şi victime

Sergiu GROSSU

-I-

În prefaţa la ediţia românească a cărţii mele **"Calvarul României creştine"**, apărută pe la sfârşitul lunii Decembrie 1992, la editura ieşeană *Convorbiri Literare*, am căutat să lămuresc pe cititorii din ţară, prea puţin informaţi de activitatea mea publicistică din Exil - oglindită atât în paginile revistei **Catacombes**, pe care o editam la Paris între anii 1971-1992, cât şi într'o serie de cărţi documentare, în care denunţam aspectele represive ale totalitarismului marxist-leninist -, arătându-le că de problema persecuţiilor religioase din universul concentraţionar al regimurilor comuniste mă ocup de multă vreme, propiu-zis din clipa în care, împreună cu soţia mea, am pus piciorul pe pământul ospitalier al Franţei.

În mod special m'a frământat situaţia comunităţilor creştine din România, în perioada sângeroasă a dictaturii proletariatului şi a luptei de clasă, fie sub tirania lui Gh. Gheorghiu-Dej, fie sub absolutismul diabolic al cuplului Ceauşescu, şi-am dat în vileag caracterul nefast al pretinselor "relaţii" paşnice între autorităţile de Stat şi cele 14 confesiuni legale, în fruntea cărora se află Biserica Ortodoxă Română.

Cine mai ignorează, astăzi, că odată ajunşi la putere, comuniştii dela poalele Carpaţilor n'au ezitat nici o clipă să întreprindă, concomitent cu lupta contra forţelor politice "reacţionare" care se opuneau programului lor antiuman, o ofensivă terifiantă împotriva religiei şi instituţiilor ei naţionale? S'a mers, la ordinul Cremlinului, în etape mici, urmând un itinerariu minuţios jalonat...

Totul a început prin reorientarea ideologică şi socială a Bisericii dominante, prin supunerea totală a conducerii ei la directivele inflexibile ale Comitetului Central care, după ce a curăţat-o de toţi demnitarii recalcitranţi faţă de politica sa vădit antireligioasă, a impus în fruntea acestei Bisericii captive o ierarhie docilă, susceptibilă de a accepta orice compromis sau trădare. Devenită, până la urmă, membră a Frontului Unităţii Socialiste, această ierarhie ortodoxă, dezorientată şi slugarnică, va rămâne imperturbabilă la invectivele nesăbuite ale presei comuniste, va colabora cu autorităţile poliţieneşti şi ale partidului la arestarea celor mai strălucitori din preoţii ei, va aproba opera de stârpire a credinţei şi-a distrugerii nemiloase de biserici şi mânăstiri, de o valoare istorică inestimabilă, pe care a întreprins-o preşedintele comunist, şi se va arăta gata să slujească legislaţia ateistă şi măsurile distructive ale puterii, fără să schiţeze măcar un gest de protest, de opunere, de indignare.

Să luăm acest exemplu de servilism ecleziastic:

La Institutul teologic protestant de grad universitar din Cluj-Napoca a avut loc, în ziua de 4 Iunie 1975, cea de-a 26-a conferinţă teologică interconfesională, pe tema: **Biserica şi aspiraţiile popoarelor spre independenţă.**

Din darea de seamă, publicată în ediţia franceză a buletinului trimestrial de **Ştiri ale Bisericii ortodoxe române** (Iulie-Septembrie 1975), reţinem două expuneri semnificative: cea a preotului profesor Dumitru Abrudan, pentru care **"Propovăduirea lui Iisus Hristos astăzi"** nu înseamnă, nici mai mult nici mai puţin, decât propovăduirea Lui ca *"eliberator (...), ca acel care sfărâmă lanţurile nedreptăţii şi ale exploatării existente încă, din nefericire, în anumite părţi ale lumii"*; şi, bineînţeles, prezentarea marxistă a **"Teologiilor vremii noastre"**, de către episcopul Antonie Plămădeală, care şi-a dat toată silinţa să vorbească despre *"teologia eliberării"* şi *"teologia revoluţiei"*, oprindu-se apoi asupra inovaţiei româneşti care este *"teologia diakoniei mutuale ale oamenilor"*.În concluzia grăitorului: *"Noi nu putem vorbi de Dumnezeul cel drept, sprijinind totodată o societate nedreaptă"*.

Câtă dreptate avea arhimandritul Roman Braga când scria pe prima pagină a foii trimestriale de luptă şi îndrumare creştină **Iisus Biruitorul** (No.1, Ian.-Martie 1976), pe care o publicam pentru Românii din lumea liberă: *"Citind cartea **"Biserica slujitoare"** a teologului Antonie Plămădeală, episcop vicar şi doctor la Heythrop College, îţi dai seama că la Bucureşti s'a creat deja o **teologie marxistă**. Autorul este o proeminentă personalitate în viaţa bisericească din România. Nu e de mirare, deci, că a căutat să introducă ideile sale comuniste în învăţământul teologic general. Cartea este cea mai perfectă demonstraţie teologică a socialismului de tip comunist. Preasfinţitul Antonie nu numai că vede în Sf. Ioan Gură-de-Aur un precursor al marxismului, ci chiar scoate, din predicile lui,"teoria plus valorii", ocupându-se pe larg de critica socială în opera Sfinţilor Părinţi. Dar uită să spună că Sf. Ioan Hrisostom nu s'a făcut lingăul împăraţilor bizantini, cu toate că aceştia erau creştini, ci a criticat regimul din propria lui ţară, revoltându-se împotriva nedreptăţilor sociale; s'a ridicat împotriva lui Eutropius şi a împărătesei Eudoxia, îndemnând poporul să nu ia parte la serbările imperiale în timpul Sfintei Liturghii, ci mai bine să intre în biserică să se roage..."*

***

Înfeudarea Bisericii ortodoxe române idealurilor fundamentale ale regimului comunist atinge, prin comportarea dezonorantă a ierarhilor, sărăcia morală, dacă nu şi laşitatea.

Să nu uităm că în şedinţa solemnă a Sfântului Sinod, destinată comemorării centenarului autocefaliei Bisericii ortodoxe române, de faţă fiind preşedintele Departamentului marxist al Cultelor, Ion Cumpănaşu (un fost preot, promovat ofiţer superior în Departamentul Securităţii Statului), mitropolitul de atunci al Moldovei, Teoctist, copleşi cu elogii ruşinoase *"realegerea fiului cel mai iubit al poporului român, Dl. Nicolae Ceauşescu, în înalta funcţie de preşedinte al Republicii Socialiste România"*.

La închiderea acestei şedinţe memorabile, patriarhul Justin Moisescu, în numele membrilor Sfântului Sinod, al reprezentanţilor clerului şi şefilor altor culte religioase, dădu citire unei lungi telegrame, al cărei text a fost aprobat în unanimitate. Iată esenţialul: *"Cu bucuria spirituală pe care o încercăm la aniversarea acestui act istoric de răsunet naţional al vieţii Bisericii noastre, vă aducem, scumpe Domnule Preşedinte, omagiul profundei noastre recunoştinţe pentru condiţiile de libertate religioasă deplină în care îşi duce activitatea Biserica ortodoxă română, ca toate celelalte culte, şi vă asigurăm de întregul nostru devotament, de stima şi dragostea noastră sinceră..."*

-II-

De ce am zăbovit atât de mult asupra comportamentului negativ al ierarhiei ortodoxe din România? Răspunsul l-am dat, de altfel, în **"Prefaţa"** despre care vorbesc la începutul acestui articol. Deşi tiranii de ieri s'au prăbuşit, ierarhia în cauză a rămas aceeaşi, fără nici o schimbare radicală, fără nici o abandonare a privilegiilor în mod necinstit câştigate. Ca şi cum elogiile slugarnice din trecut pot fi justificate, cum a încercat s'o facă un celebru teolog din Bucureşti, socotind cele "câteva" declaraţii glorificatoare, adresate "celui mai iubit fiu al poporului", indispensabile continuării vieţii liturgice deoarece erau exprimate *"în virtutea certitudinii că de această depindea activitatea întregii Biserici"*.

"Chiar dacă (mă citez pe mine însumi), *într'o scrisoare irenică de-acum doi ani, Biserica ortodoxă regretă că unii prelaţi n'au avut mereu "curajul martiriului" şi n'au recunoscut, în mod public, "durerea ascunsă şi suferinţele poporului român", acest regret ni se pare, în lumina Revelaţiei divine, insuficient şi anemic. Ceea ce vrea Dumnezeu, şi ceea ce dorim şi noi (...) este pocăinţa eliberatoare a totalităţii ierarhilor ortodocşi, strigătul lor de iertare către Dumnezeu şi către victimile ignorate de ei, neastâmpărul străpungerii pereţilor sufleteşti şi detectarea "urâciunilor" interioare, de care aminteşte Ezechiel, pentruca în loc să acuze pe cei ce-i critică şi le blamează servilismul de care încă nu s'au debarasat, practicându-l şi faţă de actuala conducere politică, da, în loc să acuze, **să se acuze** şi să-şi recunoască vinovăţia, conform îndemnului biblic: "recunoaşte-ţi numai nelegiuirea, recunoaşte că ai fost necredincios Domnului, Dumnezeului tău, că ai alergat încoace şi încolo la dumnezei străini..."* **(Ieremia, 3.13).**

Ori această **pocăinţă eliberatoare** nu s'a produs în sânul ierarhiei ortodoxe române, care îşi păstrează, cu mici excepţii - cum ar fi atitudinea paşnică şi cinstită a mitropolitului Nicoale Corneanu, dela Timişoara - ţinuta orgoliosă, forjată în perioada de tristă amintire a dictaturii ceauşiste, manifestată actualmete în refuzuri, vrăjmăşii şi persecuţii de preoţi.

- Serviciul de presă al Eparhiei greco-catolice de Cluj-Gherla raportează că în ziua de 12 Noembrie 1993, o delegaţie a Bisericii române unite, condusă de episcopul de Cluj-Gherla, Monseniorul George Guţiu, s'a prezentat la reşedinţa arhiepiscopiei ortodoxe a Vadului, Feleacului şi Clujului, fiind primiţi de I.P.S. Bartolomeu Anania. Această întâlnire era iniţiată de greco-catolici care, spre a evita a cincea iarnă cu slujbele sub cerul liber, solicitau retrocedarea măcar a două din cele şase biserici şi patru capele confiscate după desfiinţarea Bisericii lor. Reprezentanţii Bisericii ortodoxe au răspuns negativ, neacceptând nici o retrocedare de biserici, deşi închise şi nefolosite.

Ca şi ceilalţi demnitari ortodocşi, refractari rezolvării problemei bunurilor patrimoniale de care greco-catolicii au fost privaţi în 1948, proaspătul arhiepiscop clujean n'a ţinut seama de doleanţele comunităţii unite din eparhia sa, şi nici de "Scrisoarea deschisă" a unui grup de cinci intelectuali din Cluj, publicată în **Tribuna Ardealului** din 30 Noembrie 1993, din care spicuim: *"...Aflând că dialogul dintre delegaţiile Arhiepiscopiei ortodoxe şi greco-catolice nu a dat până azi nici un rezultat pozitiv, pentru a curma calvarul fraţilor români uniţi, ţinând cont de spiritul de iubire creştinească şi toleranţă de care a dat dovadă întotdeauna Biserica noastră strămoşească, vă rugăm I.P.S. Părinte Arhiepiscop să veniţi, cu un ceas mai devreme, în întâmpinarea rezolvării generoase a litigiului dintre cele două Biserici româneşti surori..."*

- Se cunoaşte tragedia mânăstirii Vladimireşti, aparţinând exarhatului Moldovei. În 1956, câteva grupuri de miliţieni înarmaţi, escortaţi de preoţi-turnători din regiune, au luat cu asalt în plină noapte, această vestită "Grădină a Maicii Domnului", hotărând, cu inconştienta autorizare a patriarhului, închiderea sfântului locaş mânăstiresc, iar maica superioară Veronica Gurău, măicuţa Mihaela şi duhovnicul Ioan Iovan, arestaţi, daţi pe mâna justiţiei comuniste şi condamnaţi, dela zece ani de muncă silnică la închisoare pe viaţă.

Şi totuşi, după patru ani dela Revoluţia din Decembrie şi în plină libertate religioasă, **"lacrimile curg încă la Vladimireşti"** precum ne informează Ş.V. Speriosu, în **Cuvântul Românesc** din luna Mai 1993. S'a muncit mult de către obştea celor 250 de maici şi surori, revenite la Vladimireşti, în urma prăbuşirii lui Ceauşescu: au fost refăcute picturile şi mobilierul în stil brâncovenesc din interiorul bisericilor, au demolat şi au construit, din fundaţie, totul *"din economiile maicilor adunate timp de 35 de ani* - mărturisea Maica Veronica -, *din vânzarea imobilelor lor, din pensiile lunare şi donaţii dela bunii noştri credincioşi"*. Dar Biserica? *"Nu am fost ajutate de conducerea bisericească şi de Stat"* Ba, pe deasupra, patriarhia ortodoxă română şi episcopia din Galaţi manifestă aceeaşi ostilitate, ca şi'n trecut, faţă de mânăstire şi de dinamica ei starеţă.

- O altă victimă a ierarhilor ortodocşi a fost şi continuă să rămână tânărul preot **Viorel Dimitriu**, dela biserica Curelari din Iaşi. Citind **"Calvarul României creştine"**, mi-a trimis, printr'o persoană care-mi cunoştea adresa din localitatea unde ne petreceam vacanţa, îngrijindu-ne de sănătate, o lungă şi cutremurătoare epistolă, în care îşi descrie suferinţele şi nedreptăţile pe care le-a avut de suportat, începând cu ziua de 15 Mai 1983. La această dată a fost mutat, în chip abuziv, dela parohia Aroneanu la parohia Epureni, unde a stat surghiunit până la Revoluţie. Transferarea lui a avut loc după nenumărate şi penibile hărţuieli şi anchete, puse la cale nu numai de organele Securităţii, ci şi de duşmănia mai marilor Mitropoliei. *"Actualul patriarh Teoctist era pe atunci mitropolit la Iaşi, se destăinuie preotul persecutat. Înainte de surghiunire, m'a chemat la palat, trei zile una după alta, insistând să renunţ de a mai lucra şi catehiza copiii dela Aroneanu. Eu i-am răspuns categoric că sunt păstor şi nu voi lăsa mieluşeii ca să fug..."* Ce-a urmat reiese din scrisoarea pe care i-a adresat-o Protopopiatul Iaşi la 14 Mai 1983, a cărei fotocopie a trimis-o ca anexă: *"În conformitate cu ord. Sf. Mitropolii Nr. 3943/1983, vă facem cunoscut că, în urma repetatelor abateri dela disciplina bisericească, s'a hotărât ca preotul Dimitriu Viorel, parohul parohiei Aroneanu, din Protopopiatul Iaşi, să fie transferat disciplinar în postul vacant de preot la parohia Epureni, comuna Movileni, pe data de 15 Mai 1983..."*

Prin urmare, aşa zisele **"abateri dela disciplina bisericească"** s'au produs pe plan catehetic: educaţia religioasă a copiilor din şcoala Aroneanu nu era pe gustul ierarhiei ieşene. Toţi copiii care veneau, de bună voie, la ora de catehizare au fost persecutaţi, purtaţi din clasă în clasă de directoarea Capsan, ca să fie luaţi în derâdere de ceilalţi şcolari, ameninţaţi cu exmatricularea, terorizaţi. Fetiţa Ancuţa Zlăvog, din clasa I-a a fost lovită cu ciocanul în cap de învăţătoarea Antohi. *"Tare ar fi frumos* - scrie păr. Viorel - *dacă s'ar putea elogia undeva curajul extraordinar al acestor copii! S'a trăit la Aroneanu momente de catacombă, pe viu. Ne strângeam seara în biserică, să nu fim văzuţi de autorităţi şi ne rugam şi cântam pe întuneric, încât nu ne vedeam nici chipul, la un muc de lumânare..."*

Şi la parohia Epureni, în cei şase ani de surghiun permanent, preotul Dimitriu a stat sub ameninţarea autorităţilor civile şi bisericeşti. Să-l ascultăm: *"Când dădeam câte un film religios în biserică, oricât de secret aş fi lucrat, autorităţile aflau, şi urma ancheta, cu declaraţii. În cele din urmă mi-au tăiat şi curentul dela şandramaua în care făceam repetiţiile cu corul. Au fost ani şi ani de*

Continuare în pag.14

APEL

Schitul Sf. Dimitrie - Lacu din Sfântul Munte Athos este o străveche aşezare călugărească românească. Începuturile lui se ascund în negura vremii. Însă atestarea lui documentară se plasează în prima jumătate a secolului XVIII. Pe la anul 1754 se nevoiau aici vreo 30 de monahi. În 1760 ierom. Daniil, călugăr de Neamţ, zideşte o mică biserică cu hramul Sf. Mare Mucenic Dimitrie. Biserica Schitului este rezidită între anii 1900-1904 din piatră, cu o frumoasă catapeteasmă din marmură cioplită. Tot acum numărul monahilor ajunge la apogeu, peste 100, locuind în circa 30 de chilii şi colibe.

Datorită condiţiilor istorice, Schitul Lacu a ajuns în paragină, mai ales datorită lipsei de personal.

Astăzi, numărul monahilor de aici se ridică la 10, dorind cu toţii să redăm viaţă Schitului.

Precum din totdeauna aşezămintele monahale şi bisericile noastre au fost ridicate prin osteneala binecredincioşilor creştini, aşa şi noi, Obştea Schitului Lacu, facem un călduros apel adresat creştinilor cu inimă milostivă să ne ajute cătuşi de puţin, spre a putea trece de faza grea a începutului.

Donatorii sunt rugaţi să ne trimită şi pomelnicul familiei.

Le mulţumim tuturor binefăcătorilor şi rugăm pe bunul Dumnezeu să le dăruiască sănătate şi putere de muncă.

Ierom. Ştefan şi obştea

Ierom. Ştefan Nuţescu
Schitul Sf. Dimitrie - Lacu
Karyes 63086, P.O. Box 26
Mount Athos Greece

Adresa noastră:

Istorie de ştiut

DESPRE ACTUALITATEA ÎN POLITICA EXTERNĂ ROMÂNEASCĂ

(XIII)

Mihail Fotin ENESCU

Astfel expresia aceasta, "spiritualizarea frontierelor", autonomă azi de autorul ei, intră în actualitatea europeană cu un nou conţinut.

Comprimarea lumii determină un curent de concentrare în unităţi superstatale. Europa, pentru a supravieţui, tinde spre o astfel de unitate. Dar criteriul acestei unităţi nu poate fi acel de pe timpul lui Briand şi Titulescu, şi nici măcar acel dela Strassbourg. Unitatea nu poate rezulta din nivelarea şi topirea naţiunilor într'un creusot din care să iasă o masă amorfă şi uniformă. O astfel de Europă n'ar avea nici o greutate şi nici o forţă creatoare, fiindcă făcută din rupturi, ar pierde tocmai nervul motor care i-a dat primatul în istorie: specificul sintetic al diverselor naţiuni. Naţiunile şi emulaţia dintre ele au dat Europei primatul în era creştină.

Pentru ca Europa să se unească organic, naţiunile nu trebuesc slăbite, ci întărite în sâmburele lor şi apoi concentrate pe un coeficient de comunitate. Unitatea Europei urmează deci să rezulte din articularea naţiunilor într'un sistem care să concilieze personalitatea lor cu o personalitate superioară organică superstatală.

Din cooperarea naţiunilor europene, frontierele vor pierde desigur rigiditatea de până acum; peste râuri şi borne, care separă ţările geografic, va trece suflul spiritului unei naţiuni să-l întâlnească pe al celeilalte pe o linie nevăzută de confruntare. Fiindcă într'un nou sistem, individualizarea naţiunilor, mai mult decât după frontiere teritoriale se va face după ideea-forţă ce reprezintă şi impune în noua comunitate. Până unde bate această idee specifică, se întinde în viitor o naţiune. Acolo unde sfârşeşte suflul ei şi începe forţa de manifestare a altei naţiuni, se determină frontiera reală de tip modern. În Europa viitoare, frontierele între naţiuni se vor distinge mai mult după forţa lor de creaţie şi de expresie, decât după ape şi munţi.

Dar unitatea nu poate fi impusă de o mişcare improvizată de sus în jos, dezarticulată şi fără rădăcini în popoare. Numai mişcări populare organice şi specifice fiecărei naţiuni pot creea un federalism vital. Federalismul este ideea de viitor. Dar victoria lui depinde de mişcările populare. Din cooperarea acestor mişcări populare reale federalismul se va dezvolta organic şi eficace. Numai concentrarea acestor forţe populare va da Europei forţa de unitate în apărare.

Fiindcă mai înainte de toate Europa trebue să se apere. Toate ideile azi în frământare sunt mai întâi unelte de bătălie.

Unitatea Europei, ca toate realităţile, se naşte din lupta cu forţele contrarii. Dar organizarea acestei bătălii pentru Europa cere o extraordinară forţă de identificare a mijloacelor de inovaţie. Criteriile de ieri sunt depăşite. Încercarea de a le actualiza duce sigur la înfrângere. Actualitatea de acum de vaste proporţii, impune o înnoire în gândire şi în tehnica de acţiune. Problemele de existenţă a naţiunilor sunt azi mai toate de politică externă. În funcţie de aceste probleme, complexe, trebue deci reînnoită tehnica în politica externă.

Azi mijloacele din trecut nu mai sunt operante: pacte, clauze, raţiuni de stat, normele diplomaţiei tradiţionale, sunt forme neputincioase. Politica externă pretinde acum o tehnică revoluţionară de mânuire a valorilor ideologice şi a forţelor populare. Diplomaţia modernă este în acelaşi timp un laborator şi armă psihologică de avangardă în războiul nemărturisit.

Politica externă nu se mai poate inspira din raţiuni caduce de stat, ci pentru a câştiga o forţă adevărată trebue să ajungă până la cele mai adânci tezaure de energie ale popoarelor în luptă pentru libertate. Politica externă a acestor popoare pentru a înfrunta cu succes dogmatismul urmează să se bizuie pe o ideologie viguroasă.

Comunismul a progresat în lume nu atât prin forţa sa ideologică, cât prin lipsa unei opoziţii ideologice efective. Vidul atrage întotdeuna o altă forţă ceva mai activă, să-l acopere cu un nou conţinut! Anumite fracţiuni ale maselor populare au fost atrase de comunism mai mult din disperarea provocată de acest vid, decât de încrederea în mirajul comunist. Pentru a combate deci dogmatismul comunist în politica internaţională, trebue să i se opună o idee superioară şi convingătoare.

Ar urma deci ca democraţia, zdruncinată acum în conştiinţa popoarelor de tovărăşia din trecut cu bolşevismul, să fie restabilită în noţiunea sa justă şi reîncărcată cu un nou conţinut, pentru a câştiga o nouă forţă ideologică şi combativă contra comunismului.

Pentru a izbuti în această grea sforţare, esenţa democraţiei, Libertatea, trebue purgată de prejudecăţile caduce ale "Contractului Social" şi întărită cu o condiţie eroică, cu o credinţă puternică şi adânc înrădăcinată în conştiinţa popoarelor europene, pentru a le reuni sub un pavilion comun.

Singura idee care are forţa totală de a elimina ideologia comunistă, de a inspira încredere popoarelor, de a risipi îndoielile, de a pune baze solide de sprijin moral în haosul de azi, de a reuni toate popoarele într'un front comun şi de a le insufla un spirit de jertfă şi de ofensivă cum cere lupta contra comunismului, este creştinismul. Numai o ideologie bizuită pe creştinism are forţa să libereze Europa şi lumea întreagă de comunism.

Politica internaţională trebue deci să tindă în lupta pentru libertate, către organizarea unui sistem eficace şi unitar bazat pe o ideologie creştină.

***

Din această lungă cercetare nu rezultă aşa dar nici un element de actualitate în politica lui Titulescu. N'avem nici un fel de resentiment faţă de persoana lui; dimpotrivă, aceste rânduri critice nu le-am scris cu inimă uşoară. L-am cunoscut pe Titulescu de mult şi după mulţi ani îmi revine în minte imaginea unui om cald şi de omenie. Dar omenia fără vigoare şi fără priceperea timpului, nu e deajuns în politica înaltă. Oamenii cumsecade au înlesnit de multe ori revolte sângeroase şi războaie. Dezastrele se datorează tot atât oamenilor de bunăvoinţă fără simţul posibilului cât şi dementilor beţi de putere. Şi în adevăr, dezastrul Europei şi al României se datorează de o potrivă acestor două categorii. "Prăbuşirea noastră, scrie Dl. Coste, n'a fost nici izolată nici fatală, ci urmarea logică a unui lanţ de greşeli din partea celor ce aveau puterea să determine la momentele succesive, cursul istoriei". Desigur, prăbuşirea noastră nu era fatală şi nici nu putea fi izolată: căzând România, cădea tot Estul european. Dar nu putem spune că răspunderea o poartă numai cei ce aveau puterea să determine cursul istoriei; o poartă şi cei ce nu i-au împiedicat să-l determine cum l-au determinat. Există o culpă *"in comitendi"*, după cum există una "in comitendi", sau după dictonul francez de drept, *"qui peut et n'empeche, peche"*. Titulescu credea ca într'o lege în înfrângerea Germaniei şi în victoria aliaţilor. Dar de ce trebuia Germania să se bată cu "aliaţii"? Şi care "aliaţi"? Ceilalţi, adversarii politicii lui Titulescu, spuneau: dacă Germania se bate cu "aliaţii", câştigă numai unul dintre "aliaţi": Rusia Sovietică. Şi mai spuneau: pentru România nu decide Londra ci Moscova în caz de război. Şi atunci ne întrebăm şi noi: cine a avut dreptate? Titulescu care lucra pentru înţelegerea cu Rusia crezând că-şi salvează ţara, sau cei care ştiau că o înţelegere cu Rusia înseamnă prăbuşirea ţării, fatală! Noi nu ne vom da un răspuns, răspunsul îl dă panorama lumii, de după Războiul al Doilea Mondial şi spaţiul dintre Elba şi Hong-Kong.

E adevărat, toţi au greşit: şi puterile occidentale şi cele mai mici şi Germania, şi alţi mulţi, prieteni sau ne-prieteni ai lui Titulescu. Numai Rusia n'a greşit: dar nu atât din meritul ei, cât din neştiinţa celor ce aveau tot interesul să vadă de unde vine catastrofa. A lipsit unei părţi din clasa conducătoare şi din personalul politic european, simţul securităţii: n'a ştiut să vadă ce vine, dacă Rusia este lăsată să intre în cetate.

Şi iarăşi e adevărat, ar fi bine ca cei de bună credinţă care au căutat mântuirea pe căi deosebite, să nu se mai tragă la răspundere: să priceapă numai lupta grea ce-i aşteaptă. Dar atunci de ce unii revendică o dreptate pe care evidenţa o respinge cu o claritate solară? Teze atât de net combătute de tragica realitate, nu pot fi trecute nici măcar sub tăcere fără o gravă abatere dela datoria de a fi sinceri cu noi înşine, cu istoria şi cu viitorul ţării noastre. A trece sub tăcere astfel de teze, înseamnă eronarea unei bune părţi din opinia românească, înseamnă substituirea realităţii printr'o ficţiune, a adevărului cu o versiune neîntemeiată.

Cei care au prevăzut dezastrul politicii de tovărăşie cu Rusia fac bine că au renunţat la trufia de a-şi revendica dreptatea: fiindcă, în definitiv, dacă n'au avut puterea şi priceperea să împiedice o astfel de politică n'au nici ei presa multe de revendicat. Dar cei care continuă să-şi valorifice iluzia ca dreptate, ca o actualizare a unei imagini dintr'un vechi discurs al lui Titulescu, *"O, fatală iluzie, O binecuvântată eroare"!* încă mai mult trebue să renunţe la o trufie şi mai nejustificată.

Să ne unim, e bine să ne unim, dar pe adevăr, nu pe un compromis cu adevărul. Noi suntem datori să arătăm Românilor de pretutindeni adevărul. Numai adevărul este realism, numai el îndrumează, face educaţie şi formează spiritul de jertfă. Spunând numai adevărul vom mai fi crezuţi, numai recunoscând cavalerească greşelile, vom mai crede cineva că ne putem îndrepta şi servi. Manifestarea noastră nu poate avea decât o singură justificare: elaborarea de idei juste şi consecvenţa în acţiune. Altfel, dacă nu avem astfel de posibilităţi, datoria noastră este să ne resemnăm la tăcere şi uitare.

Nu putem adera deci la versiunea actualităţii lui Titulescu. Din conspectul politic al timpului, Titulescu poate să apară ca un om talentat şi de bunăvoinţă, dar nu creatorul unei tehnici precursoare şi al unei învăţături permanente.

Dacă Titulescu a creat o şcoală, în politica externă, a fixat-o tocmai pe defectele, iar nu pe virtuţile poporului român. Românul are un mare defect în raporturile exterioare: Românul iubeşte, se amorezează în politica externă. Dar nu cu o dragoste caritativă creştină, suflu puternic creator în raporturile dintre popoare; ci cu un complex aproape vicios, pasional, un adevărat *libido* în politica internaţională. Românul cade ca sub o vrajă în unele raporturi externe, ce-i paralizează reflexele de libertate. Câte propuneri folositoare au fost respinse de guvernul român ca de un îndrăgostit ce se teme de ce va crede îndepărtata doamnă!

Continuare în numărul viitor

Ierarhi şi victime

Urmare din pag.13

ameninţări şi tracasări. Nimeni nu ne-a acoperit, decât singur Dumnezeu cel atotputernic..."

Între dovezile de persecuţie, anexate la scrisoare - citaţii la judecătoria şi, certificate medicale, procese verbale de amenzi, decizii ale mitropoliei -, găsim şi invitaţia pe care i-o face arhim. Irineu Ilie, superiorul Aşezămintelor româneşti dela Ierusalim şi Iordan, ca să viziteze, în cursul anului 1987/1988, "locurile biblice". Prezentându-i mitropolitului Teoctist această chemare, a fost refuzat şi admonestat cu cuvintele: *"Ce, vrei să te duci să spui pe acolo ce-ai păţit în ţară?"*

Odată cu Revoluţia din Decembrie şi cu noile vremi de libertate, calvarul preotului Viorel Dimitriu continuă, ca o dovadă că ierarhia ortodoxă, rămasă aceeaşi, **nu poate ierta** dârzenia slujirii preoţeşti şi curăţia apostolatului din perioada în care ea se ploconea înaintea Belialului comunist şi-i satisfăcea mendrele.

"Nu de mult, într'o adunare în biserica Barboi din Iaşi, unde au fost prezenţi mitropolitul Daniel Ciobotea şi episcopul Calinic, am îndrăznit - se plânge preotul Dimitriu - *de-am întrebat pentru ce ierarhia nu poate să-i sufere pe preoţii exilaţi: Gh. Calciu, V. Dumitrescu, C. Avramescu, etc. Şi mi-am aprins paie'n cap. Toţi m'au condamnat zicând că am stricat liniştea. Întâmplarea a avut loc cu ocazia înfiinţării Frăţiei Ortodoxe la Iaşi, când a fost şi Pr. Galeriu. Fraţii mei de breaslă mă urgisesc fiindcă m'am ridicat în mai multe rânduri împotriva decăderii noastre, pentrucă la biserică am folosit cântări din Oastea Domnului, şi m'am opus canonizării lui Ştefan cel Mare sau practicării avorturilor. Dumnezeu să-i ierte! (...) Oficialitatea Bisericii şi astăzi îi marginalizează şi-i ignoră pe preoţii curajoşi şi activi care au un cuvânt de spus în refacerea şi corectarea prestigiului acestei instituţii. (...) Când s'a înfiinţat acea conferinţă a preoţilor pe ţară, îndată după Revoluţie, ierarhia s'a luptat s'o desfiinţeze, iar anul trecut - 1992 -, când a avut loc la Bucureşti Conferinţa laicatului ortodox, la care a participat şi patriarhul Teoctist şi s'au biciuit scăderile noastre, venind mulţi preoţi, în putere, peste laici, s'a încins o ceartă, încât mai, mai să se bată. Oficialitatea Bisericii nu admite nici un fel de opoziţie, vânturând mereu sloganul ascultării oarbe, neredresându-se deloc.*

După sărbătorile de iarnă, anul acesta, am mers la peniteciarul din Iaşi, cu tinerii noştri dela biserică, şi-am colindat atât prin careurile închisorii, unde ne aşteptau deţinuţii, cât şi pe la camere şi holuri, vizită ce a durat trei ore. Apoi am fost şi cu Ajunul Bobotezei prin celule şi le-am predicat iarăşi pe Hristos, stând de vorbă cu cei de acolo. La cererea deţinuţilor am revenit la închisoare, pregătindu-mă pentru o misiune mai serioasă, făcându-mi un plan de lucru şi simţind o chemare deosebită în direcţia aceasta. Şi ce credeţi? Au intervenit cei dela Mitropolie, în frunte cu episcopul Calinic, un fost călugăr dela Râşca şi Putna, denigrându-ne, după spusa celor dela închisoare, cum că eu sunt un preot sectant, pe cale de a aluneca la adventişti. În felul acesta n'am putut merge, ne mai fiind primit, episcopul zicându-mi că n'am aprobarea Centrului. Dar la închisoarea aceasta merge şi lucrează Alianţa Evanghelică. (...) Recent m'au ameninţat dela Protopopiat că-mi vor desfiinţa parohia care a fost înfiinţată după Revoluţie, ca o reabilitare din starea de surghiun în care am fost la Epureni, sub pretextul că nu avem putere financiară să plătim toate datoriile către Centru. În mare, cam acestea ar fi problemele cu care ne confruntăm. Dacă aveţi posibilitatea să sesizaţi aceste lucruri, încercaţi să o faceţi, ca să ne ajutaţi fie la Europa Liberă, fie la o organizaţie creştină, fie prin presă. Vă mulţumim foarte mult că şi acum sunteţi alături de cei prigoniţi, şi rugaţi-vă pentru noi..."

***

Socotim de prisos orice comentariu. Titlul articolului nostru este pe deplin justificat. Deoarece există şi'n România de azi, cum au existat şi'n România de ieri, ierarhi răzbunători şi victime nevinovate. Există inimi împietrite şi conştiinţe pătate, acele "burdufuri vechi", neacceptate de Mântuitorul Iisus Hristos, din care este cu neputinţă să ţâşnească "vinul cel nou" al dragostei creştine şi-al jertfirii pentru aproapele căzut "între tâlhari".

Cine are urechi de auzit, să audă!

Sergiu GROSSU

În umbra odiosului Pact

CADRILATERUL, PĂMÂNT ROMÂNESC

O rană nici astăzi închisă, efect al blestematului Pact Ribbentrop-Molotov din August 1939

"Iată - colo, mica mea Patrie!" (Gabriele D'Annunzio)

"Nu putem renunța la Cadrilater!" (Mareșal Ion Antonescu)

Hristu CÂNDROVEANU

Da, așa - exclamativ și împungând cu degetul arătător pe harta Italiei - indica marele scriitor italian, D'Annunzio, *Pescara* lui scumpă, din regiunea Munților Abruzzi, pe malul Mării Adriatice: "Ecco la piccola mia Patria!" Era *punctul* de pe lume și țara lui, unde văzuse lumina zilei, leagănul primelor lui vise, locul cuibului său părintesc, de care își lega fantasticele, fabuloasele lui amintiri din împărăția vârstei neuitării, a copilăriei și a adolescenței.

Mi-a venit în minte acest strigăt de bucurie al faimosului scriitor amintit și - instantaneu - mi-am întrezărit, pe o altă hartă, rotundă ca o inimă și plină ca o pâine caldă cât roata carului, propriul meu loc de naștere și al copilăriei, adolescenței de altădată... E vorba, firește, de harta României dinainte de 23 August 1939, fatidica dată a deschiderii *cutiei Pandorei* pentru noi, - semnarea, la Moscova, a odiosului Pact *hitlero-bolșevic*, de împărțire a Europei între cei *doi cei mai mari agresori* pe care i-a cunoscut lumea vreodată!

Iar peste binecuvântata hartă, cea cu toate provinciile românești între frontariile țării, mi s'a suprapus o altă imagine, mohorâtă, neguroasă, deși era abia început de toamnă, un Septembrie văratic, cu roadă îmbelșugată... Peste imaginea *hărții-inimă* și *hărții-pâine-plină-cât roata-carului* mi s'a suprapus, halucinantă, reprezentarea exodului de acolo, de *acasă*, unde văzusem lumina zilei și a cerului înstelat. Nu, - nu există, nu se află nicăieri locuri mai descumpănitor de frumoase, mai din poveste și din basme decât meleagurile natale! Prin urmare, cum să fi fost *Pescara* Abruzzi-lor lui Gabriele D'Annunzio mai frumoasă decât micul meu cătun din Cadrilater, răsărit în cel mai blagian spațiu mioritic, pe o coastă de deal convorbind cu o vale de vis, repetate așa la infinit? Poate doar în imaginația fantezistă a autorului "Laudelor cerului, ale mării, ale pământului și ale eroilor", nu?...

Ei, bine, într'o zi de Septembrie 1940, cu soare dogoritor, de Iulie-August, sub un cer senin, de lună Mai, se formase în ulița din spatele casei părintești, o coloană de peste 15 care, încărcate cu lucruri fel de fel, ale familiei: saci mari, îndesați cu haine, plăpumi și perne, albituri, baloturi de lână, bumbac și in, lăzi grele, ferecate, mobilă - paturi, dulapuri, scaune și mese, chiar și unelte agricole transportabile, un plug, furci, coase... Și alți saci, mulți, în 4-5 care, cu grâu, cu secară, porumb și fasole etc. Și în urma căruțelor, o turmă de câteva sute de oi și capre, ce sta să le mâie dela spate un cioban bulgar, special tocmit, lătrat de câinii gospodăriei noastre, care nu-l cunoșteau, abia ținuți în lanț de noi, copiii, ce n'am vrut în ruptul capului să-i părăsim...

O imagine de înfricoșător exod, ce se repeta pe toate ulițele satului General Praporgescu, din regiunea Silistrei, fostul județ Durostor, ca și pe acelea ale așezărilor din județul vecin, Caliacra.

Căruțele erau, în parte ale sătenilor macedo-români, veniți prin 1925 din Macedonia, care își întocmiseră aici gospodării înfloritoare, numai în 15 ani! Cele mai multe erau însă ale Bulgarilor localnici, din satul vecin, Babuc...Tocmite cu chirie, cumva?... Da' de unde! Gospodarii bulgari, câți nu se trăseseră în Sud, peste granită, aveau cele mai frățești sentimente față de noi, *coloniștii:* Plângeau, cu lacrimi șiroindu-le pe obraji, în timp ce ne ajutau la încărcarea boarfelor, a bagajelor. Buni gospodari și ei, și noi, cum am fi putut să nu ne înțelegem și să ne iubim? Și poftim cum, acum ne despărțeam, nu ca două neamuri străine, ci ca niște oameni ce se simțeau frați, cum ne și purtasem între noi.

Scena îmi amintea o altă inamgine, oarecum asemănătoare, de peste alți 20 de ani, din orașul Silistra. Venisem ca turiști, în familie, cu mașina, eu, soția, copiii, ei să vadă și eu să revăd, cu emoție, locurile copilăriei mele, de care mă rupsese un blestem al istoriei. Oprisem în centru, lângă cunoscutul Cinema... Când, o bătrânică trecând pe acolo, s'a oprit și... arătând la plăcuța-indicator dela bordul mașinii, a strigat, cu însuflețite, către noi: "- Maică-măiculiță, dar voi sunteți Români!" Și repede de tot, lumea s'a strâns-ciotcă în jurul nostru! "- Că bine mai era, maică, cu voi, Românii!" - tot turuia repetând această propoziție, bătrânica. Până când, la un moment dat, a îndrăznit să ne întrebe, șoptit: "- Dar, de ce, maică, nu ne luați înapoi?... Că tare bine mai era atunci, cu voi, Românii!..." Situația devenea periculoasă, lucru pentru care am încercat s'o temperez pe femeie, buna bătrânică: "Ce să mai faceți la noi - am zis... Că e la fel ca aici, tot *tovarăși...*" Și am urcat la volan, demarând spre satul copilăriei, aflat la numai 10 km. Era și timpul s'o facem fiindcă se apropiaseră de grupul strâns în jurul nostru, și câțiva milițieni, încruntați bine!

Așadar - bejenie din Cadrilater în acel groaznic an 1940, pentru noi! Scene sfâșietoare în Durostor, în Caliacra, între cei ce plecau și cei ce rămâneau... Deși, rămâneau mai ales Bulgarii, care ajunseseră de mult minoritari aici. Lacrimi și jale la Silistra și la Turtucaia, Regina Maria, la Bazargic și Balcic, la Frașari și Doimușlar, la Cainargeaua Mare și Curt-Bunar, Sarsânlar, Acadânlar, Popina, la Casim și Armutli, la Stejaru și Vulturești, Cavarna, etc. etc.

Cum s'a ajuns aici?

Pur și simplu fiindcă acest popor al nostru are, probabil, vocația suferinței, vocația îndurării perpetuu, a nedreptății!

Parcă Basarabia a aparținut vreodată Rușilor, până ne-au răpit-o, în 1812? Și Bucovina, și ținutul Herța - rămase și acum efecte ele aceluiași Pact germano-sovietic! Dintre cruntele rapturi de atunci, numai Transilvania de Nord a revenit între fruntariile Țării...

Spre a se asigura că *raptul* lor le va rămâne, guvernanții hitlerofili ai Bulgariei vremii ne-au impus, la 7 Septembrie 1940, după tratativele purtate la Craiova, schimbul de populație. Puținii Bulgari din Dobrogea de Nord au plecat doar în parte... Trăiau bine la noi. Românii însă, din teritoriul cedat, au urcat, în masă aproape, în Dobrogea veche, bejenindu-se apoi prin toată țara, mereu neașezați...

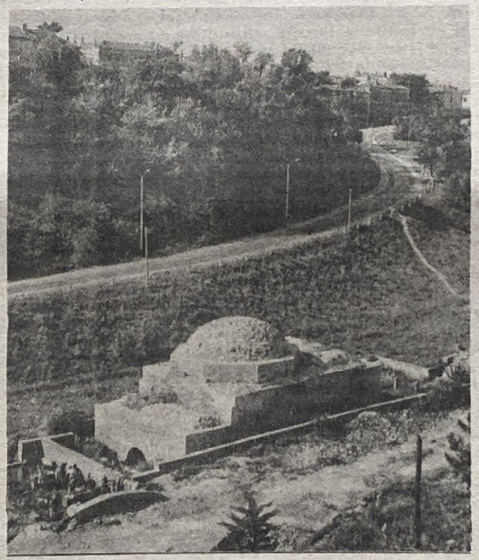

CAVARNA

Că Dobrogea de Sud este pământ românesc, încă dela Mircea cel Bătrân, și de mai departe, mult mai departe - prin străbunii romani, nici nu mai trebue demonstrat. *Nu putem renunța la Cadrilater!* - exclama generalul și apoi mareșalul Antonescu, acest bărbat-martir al poporului nostru. Nu putem, fiindcă Dobrogea întreagă a fost, dintotdeauna, a Românilor. Iată, de altminteri, cui și cât timp a aparținut această regiune dintre Dunăre și Mare, de-a lungul istoriei - tot după însemnările Mareșalului Ion Antonescu: 292 de ani *Bulgarilor* (679-971); 280 de ani *Bizantinilor* (971-1186 și 1320-1385); 70 de ani *patriarhatului din Constantinopol* (1250-1320); 458 de ani *Turcilor* (1420-1878) și: 679 de ani *Romanilor, strămoșii noștri*, la care se adaugă alți 77 de ani de stăpânire directă a *Românilor* (1385-1420 și 1879-1919) plus 64 de ani de dominație a *Valahilor asănești* (1186-1250), ceea ce totalizează 820 de ani de stăpânire *latino-română*, față de numai 292 de ani de *dominație bulgară*.

Așa s'a întâmplat cu noi, Românii, întotdeauna: buni și blajini, i-am lăsat și pe alții să trăiască pe pământul nostru și al strămoșilor noștri. Iar acești *alții* de-dulcindu-se ei cu roadele moșiei noastre, nu numai că n'au plecat de aici, dar dela o vreme s'au făcut stăpâni pe avutul străbunilor noștri!

În ce privește Cadrilaterul, ar mai fi de spus că acesta a fost *turcizat* complet în secolele de dominație otomană. Astfel încât Bulgarii nu pot invoca nici demografic vreun drept asupra lui. De fapt, populația de origine bulgară din întreaga Dobroge, e de dată recentă aici, abia de prin a doua jumătate a sec. al XVII-lea și al XVIII-lea, perioadă când slăbind forța Imperiului Otoman, diriguitorii lui au devenit mai îngăduitori cu supușii creștini, permițându-le să se așeze mai liber într'un loc sau altul. Și totuși, prin 1850 trăiau în întreaga Dobroge numai 7-8.000 de Bulgari, în târguri și orașe, față de peste 50.000 de Români, iar în sate numai 43.000, față de 166.000 de Români!

Între 1850 și 1913, mai arată tot Mareșalul Antonescu, potrivit statisticilor bulgare, populația de această origine ar fi crescut - în numai *60* de ani, cu... 750%! Adică, dela *7-8.000* de suflete bunăoară (în târguri și orașe), la peste *50.000!* Cum se explică acest miracol? Fiindcă, după legile știute ale demografiei, populația se poate dubla în 30 de ani și împătri în 60. Deci, cei 7-8.000 de Bulgari din 1850 puteau deveni cel mult 20-25.000 în 1913.

"Miracolul" așadar, nu e deloc *miracol*. După războiul ruso-româno-turc din 1877-1878, când și noi, Românii ne-am vărsat sângele pe câmpiile Bulgariei, Cadrilaterul, rămas acesteia, ajunsă autonomă și apoi țară independentă, a fost practic invadat de coloniști bulgari...

În 1940, la data răpirii Cadrilaterului, acesta era populat majoritar de Români. Urmau ca pondere Turco-Tătarii și abia după aceea Bulgarii, cărora România nu le-a cerut niciodată să plece de unde au venit. Bulgaria însă ne-a impus schimbul de populație, într'un moment când noi eram strânși cu ușa din toate orizonturile... Halal recunoștință pentru jertfele noastre la Plevna și nu numai, când ne-am bătut și pentru vecinii noștri din Sud.

"În cele două regiuni (Dobrogea de Nord și Cadrilater, n.n.) - scria Mareșalul Ion Antonescu în 1940 - socotite împreună, sunt 223.000 de Români și 173.000 de Bulgari." De partea cui, așadar, este dreptatea? Și cui îi aparține dreptul de a stăpâni regiunea, inclusiv Sudul Dobrogei, Cadrilaterul adică? De bună seamă că nouă.

Când prinzi un fur, îl dai pe mâna poliției și îl silești să înapoieze ce-a furat. Atunci, în 1940, guvernul de obediență hitleristă, al Bulgariei - și nu poporul bulgar, pașnic și prietenos și gospodar, - ne-a răpit o bună bucată din trupul țării. A făcut-o la umbra baionetelor nemțești. Ei, bine - Hitler a trecut de mult în lumea *nedreptților* (trebue să existe și o asemenea "lume" pe undeva, în Înfern) - dar *raptul* a rămas *rapt!*

Ca și Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herței - încă rămase sub stăpânire străină - și Cadrilaterul trebue să revină la România Mare, întregită în 1918! Și să înceteze, astfel, rușinoasele și barbarele efecte ale unui Pact de tristă amintire, care le-a provocat.

DOBROGE

Dealuri de var, strâmbându-se din șale,
ciucite stau la sfat ca niște babe.
Dar pietre albe, pogorând în zale,
par amintiri de armii basarabe.

Cu suliți subțiate în mătase,
albastră, oastea stuhului se'ntoarce,
pe cerul negru-al apelor ierboase,
din sate mici, cu gene de tătarce.

Păsări de cvarț vânează șerpi și goange.
Pe dâmburi, măcinând mereu lumină,
mori triste se lungesc pe picioroange.
În funduri verzi, pe liniștea salină,

resfiră marea scoicile-aurorii...

Corăbii mari, cu pântec nesătul,
înghit, adânc, pământul după pământ,
și duc în zări hambare și podgorii...

Spre miazăzi, ard ghioluri de leșie.
Tăcuți și pipăind pe-ascuns cuțite,
străini se'ndrumă spre moșii rodite,
călcând, scrâșnit, a dușmănie...

Dar, dârz, la margini aspre de mejdină,
tăiat din veac și gresie cu totul,
pe zare sprijinit și'n carabină
ca piscul Pindului veghează Fârșerotul.

Radu GYR

CADRILATERUL

Line coline,
Molcome toate
Vă sărută lumina,
Călătorul pe roate.

Line coline
Adăpate cu rouă
Vă sărută-amintirea
Cu buze-amândouă.

Se desface mosorul,
Alunecă firul
Înapoi, în spre anii
Cu zări ca profirul.

E vie iubirea
Și, nu vrea să tacă
Pământ cu pecete
Străveche și tracă.

Ascultă-mi cântarea
Și soarbe-o în sânge
Trecătoare-i vânzarea;
Nu plânge, nu plânge!

Constantin COLIMITRA

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - *Mihail Eminescu*

Fraţii

Închin această povestire prizonierilor de război români, martirizaţi în oraşul Bălţi

——Vadim PIROGAN——

Urmare

Dar acum e războiul! Sângeros! Şi nu-ţi vine a crede, când vezi cum înfloresc florile, copacii, cum creşte iarba verde, mătăsoasă... Şi mireasma verdeţii te îmbată... Iar alături curge sângele... Sânge de Rus, de Ucrainian, de Român...

Pentru ce? Cine te alungă din urmă, te duce cu legea, cu puşca din urmă? Să verşi sânge străin, să omori oameni, care vor să trăiască... vor să se întoarcă acasă la copii, la soţie... la pământul lor... Poporul are nevoie de pace! Pace! Dar Rusii vor războiul, războiul până la capăt! vor să se răzbune! Să facă un socialism peste tot!

Prin forţă şi sânge! Atunci, adică, oamenii vor fi fericiţi şi vor avea, cică de toate... În 1940 când au venit Rusii în Basarabia, ne-au împărţit pământul, ne-au ciopărţit în bucăţi. Bucovina au dat-o Ucrainei, Sudul cu frumoasa Mare Neagră tot ei i-au dat-o. A rămas din Basarabia o bucată mică şi se cheamă acum Moldova, de parcă acest pământ n'ar avea numele său. Tot în 1940 satul Z.... a văzut ce înseamnă socialismul sovietic. A văzut cum oamenii mai cu pământ, oameni care lucrau zi şi noapte, au fost ridicaţi, aruncaţi în închisori şi duşi, departe, departe... Casele le-au fost luate şi totul s'a pierdut, averea - împărţită, furată, rechiziţionată, naţionalizată...

Doamne! Dumnezeule! Ce va fi mai departe? Cum vom trăi? Când se va termina războiul?

Iată, caporalul Andrianov, blondul cu părul tuns scurt ca un arici, cu zâmbetul dispreţuitor pe faţa lui pătrată, din care ochii albaştri te străpung nemilos, de parcă să-ţi pătrundă în adâncul sufletului, te priveşte şi rânjeşte:

- O să-i nimicim pe toţi! Luăm acum România, pe urmă înaintăm mai departe! Pe toţi - sub unghie! Toată Europa va fi a noastră!

- Uite! E de-acum aici, în mâna mea! Cine ne va opri? Nimeni! O să măturăm totul în calea noastră!

Andrianov e un tip neobrăzat. Pielea de pe mâini îi e acoperită cu nişte desemne făcute cu cerneală chimică, care nu se spală niciodată. Tatuaj!

Un fost hoţ - a stat 3 ani la puşcărie pentru hoţie. În 1942 este eliberat şi trimis într'un pluton de corecţie, pe urmă, după prima luptă, e trecut în regimentul de infanterie, unde acum îşi fac slujba şi fraţii Rusu.

Zilele trec. Sovieticii se pregătesc pentru ofensivă. Sunt luaţi mulţi prizonieri - prizonieri români! Îi duc cu pază, obosiţi, cu hainele rupte în luptă, abătuţi, trişti, mulţi răniţi. Îi duc într'un lagăr pentru prizonieri la marginea oraşului Bălţi.

Ce vină au ei?

Ion şi Grigorie se simt străini în masa de oameni, echipaţi în uniforme militare, care vorbesc în alte limbi - ruseşte, ucraineşte, felurite limbi din Caucaz...

Fraţilor Rusu nu le trebue război! Ei nu vor să-şi omoare fraţii, prietenii...

Pe fratele lor, Alecu, care şi el este pe front, dar dincolo, undeva peste Prut. Andrianov râde de ei.

- Măi, voi sunteţi ţigani...Negri la faţă, negri la păr - adevăraţi ţigani! Noi o să vă învăţăm să trăiţi! Voi aici v'aţi chiaburit, aveţi case, pământ, oi, vaci, găşte, găini... De toate aveţi... Noi, noi nu avem nimic! Noi suntem proletari! Totul e al nostru! Averea Statului e a noastră! Şi invers...

Soldaţii umblă prin sat, aduc vin, pe care-l dau de frică ţaranii, beau mult, până se tăvălesc pe pământ, aleargă după fete, le prind cu sila... Într'o zi, întorcându-se din recunoaştere, într'o poiană, Andrianov a vrut să-şi bată joc de Irina, fata lui moş Ilie, care îşi păştea aici vaca. Ion s'a împotrivit şi de atunci se duşmănesc.

Peste câteva zile, alţii şi-au bătut joc de ea. Moş Ilie s'a jeluit comandantului, dar parcă poţi să-i găseşti pe făptaşi în atâta norod îmbrăcaţi la fel. Irina boceşte, a vrut să-şi pună capăt zilelor, să se arunce în fântână. Lui Andrianov nu-i tace gura nici cu acest prilej.

Ia u ite, mare lucru! Proasta! Nu a vrut cu mine! A păţit-o mai rău! Ion şi Grigorie se uită cu scârbă la el, dar tac din gură. Ce rost are să te certi cu Rusii? Cu cei care nu iau nimic în seamă şi calcă totul în picioare...

Pentru d-alde Andrianov şi alţii de teapa lui, cinstea fetelor nu există, nu are rost. În general ei habar n'au ce-i aceea cinste, onoare, îndurare, respect faţă de om... Tot ce vezi e al tău...

Acum Andrianov şi Ion se urăsc.

Ieri Soloviev, un soldat ucrainean, ducând un prizonier român la statul-major, l-a împuşcat pe drum.

- Vroia să fugă! a raportat apoi. Dar de unde să fugi? De jur împrejur - numai armată sovietică.

Ion îl ştia pe prizonier. Era Andrei Popovici, învăţătorul din satul C...şti, lângă Ungheni. Până la venirea Rusilor, Ion se ducea des în acel sat, Duminica la joc, în faţa primăriei. A jucat hora împreună cu Andrei, învăţătorul. Şi un pahar de vin au cinstit împreună. Acum Andrei stă întins pe iarbă, lângă un zarzăr singuratec, cu mâinile răsfirate în lături, se uită la cer cu ochii deschişi. Gloanţele i-au secerat pieptul...

- A vrut să fugă! Eu am îndeplinit ordinul! Duşmanul, dacă nu se supune, trebue ucis! Soloviev zâmbeşte mulţumit. Şi nu mai există Andrei pe lumea asta, flăcăul acela înalt, frumos cu plete negre. Războiul! Războiul înghite vieţile omeneşti, războiului nu-i pasă de nimeni... Viaţa omului la război nu costă nimic...

Dar nu este aşa! Şi la război trebue să fii om!

Nu Andrei i-a dat foc casei lui Soloviev în Ucraina, nu Andrei l-a ucis pe fratele lui, partizan sovietic...

Era prizonier. Oare este dreptul de a omorî prizonieri? Fără judecată?

Stalin şi cu Hitler au împărţit Europa... Din cauza lor se varsă atâta sânge, sânge mult... în zadar...

Şi Ion şi Grigorie sunt siliţi să ia arma în mână şi să tragă în fraţii lor... de acelaşi neam... De ce? Cu ce drept?

Pe Rusi nu i-a chemat nimeni aici! Ce, ei n'au pământ? Pământul lor e mare şi întins... nu-i dai de capăt... Atunci de ce au venit ei încoace să ne tulbure viaţa? Ce rău le-am făcut? Nimic... După ce lege? Cine a făcut-o? Omoară prizonierul... Ce ţi-a făcut el? Ţi-a luat pământul? Dacă nu, atunci... gândeşte-te Rusule, cine-i vinovat?

Tu, primul, i-ai luat pământul, i-ai distrus cuibul, familia, ai dus-o undeva la capătul pământului, în Sibirul rece... Şi acum tu, oştean sovietic, ţi-ai înfipt cizma în pământ străin... Iar pe cei ce spun un cuvânt împotrivă, eşti gata să-i omori, şi să-i îngropi în pământul lor propriu... Tu eşti puternic, crud, mai ales după un pahar... Tu faci parte numai celor, care cad în genunchi în faţa ta, îţi place acel care te hrăneşte cu mămăligă, cu brânză de oaie şi-ţi mai toarnă şi un pahar de vin rece de codru, pe cei ce tac din gură şi-şi ascund durerea şi nevoile...

Ion nu poate să adoarmă nopţile... Ziua este trimis în misiune, noaptea gândurile nu-i dau pace, îi răvăşesc sufletul...

Ieri au luat prizonieri - pe unul de peste Prut, de pe frontul românesc. Au plecat în recunoştere patru: fraţii Rusu, Andrianov şi Soloviev. Au trecut Prutul noaptea şi au ajuns cu bine aproape de tranşeele româneşti. Aici, la marginea păduricei, au dat de doi Români, plecaţi şi ei în recunoaştere spre Prut. Andrianov a băgat cuţitul în unul, al doilea a fost legat zdravăn, cu mâinile la spate, cu căluş în gură. L-au adus înspre zori la Prut. Aici l-au trecut peste râu, pe un ciot de lemn şi când erau să iasă din apă, a început să bată mitraliera românească. Soloviev a fost ucis pe loc, iar Andrianov, rănit în picior, mai sus de genunchi. Fraţii Rusu au scăpat teferi... Şi iată, acum stau într'un crâng nu departe de B...ti. Până la compania lor mai sunt vreo trei kilometri. Se odihnesc. Andrianov geme şi înjură. Îl doare piciorul. Îi face semn lui Ion:

- Ascultă, Ivane, întreabă-l pe măgarul ăsta din ce regiment e? Şi unde e poziţia lor?

- De unde eşti, măi băiete?

Ostaşul român, un tânăr de vreo 25 de ani, mic, subţirel, smolit, culcat pe iarbă, tresare.

- Eşti Român, domnule? Credeam că sunteţi Rusi, răspunde el şi faţa i se luminează. - Eu sunt din Dorohoi, ne-au trimis în recunoaştere la Prut şi am căzut în mâinile voastre.

- Din ce regiment eşti şi cum te cheamă? îl întreabă Ion.

- Sunt din regimentul 6 vânători. Mă cheamă Ion Tănăsescu.

- Ce spune? strigă bănuitor în ruseasca lui Andrianov.

Ion îi traduce ce a aflat.

- Mergem! porunceşte Andrianov şi încearcă să se ridice, însă îi scapă un geamăt de durere şi se lăsă din nou pe iarbă.

- Mai stăm puţin! Grigorie i-a pansat piciorul, însă sângele a răzbătut prin tot pansamentul.

- Ce o să faceţi cu mine? întreabă prizonierul Ion.

- Trebue să te ducem la statul-major. Acolo o să te întorogheze, răspunde Ion.

- Poate îmi daţi drumul, oameni buni. Suntem fraţi, de acelaşi sânge, nu-i aşa? Fraţii Rusu se uită la el încremeniţi...

- Cum să-ţi dăm drumul? Dacă află Rusii? răspunde Grigorie.

- Măi băieţi, am patru copii! Vă rog, daţi-mi drumul! O să vă pomensc toată viaţa!

- Nu putem, dragă omule! Am vrea să te ajutăm, dar nu putem să facem acest lucru. Crede-ne!

- Ce spune? s'a trezit din amorţeală Andrianov. Tradu-mi!

- Nimic nu spune! Ne întreabă de ce suntem în armata sovietică! o întoarce Ion.

- Voi minţiţi! Sunteţi, văd eu, şi voi fascişti.

Era la mijlocul verii... De jur împrejur verdeaţă, flori, frumuseţe... Nici să crezi că e război! Ion se uită la Tănăsescu, se uită la chipul lui, la ochii căprui, la sprâncenele lungi, frumos arcuite, la părul lui negru şi lucios. Ochii aceia îl implorau, pătrundeau tot mai adânc în inima lui, încă atât de tânără, inima numai de 19 primăveri. Tănăsescu e mai în vârstă, copii încă mici, îl aşteaptă acasă, să le poarte de grijă, să-i crească.

- Cum să-l ajut? se întreba Ion. Ce te faci de faţă cu Andrianov? Cu el nu poţi să vorbeşti despre asta, nu poţi să-i spui de ce te doare inima. Nu poţi să-i spui că Tănăsescu ţi-e frate. Pe Andrianov, asta nu-l interesează. El nu e creştin, care să se înduioşeze de durerea altuia...

Tac toţi, numai Andrianov geme. L-au pierdut pe Soloviev, s'a dus fără suflare pe apele Prutului, care nu alege pe cine duce - fii tu Rus, Tătar sau Moldovean...

În cele din urmă Grigorie se ridică, îl ia pe Andrianov în spate şi-l duce înainte. N'a mai rămas mult până la destinaţie. Ion, cu pistolul automat în mâini, merge din urmă, cu ţeavă neagră, aţintită spre Tănăsescu. Acela păşeşte înaintea lui cu mâinile legate la spate, păşeşte încet, parcă simte că merge spre sfârşitul său. Grigorie e obosit, l-a pus jos pe Andrianov. Acesta geme, nu-şi mai dă seama de nimic.

- Hai înainte, - comandă Ion prizonierului, iar lui Grigorie îi spune:

- Eu mă duc înainte şi o să trimit pe cineva să-ţi ajute.

Ajung amândoi lângă o pădurice. Ion cu Tănăsescu intră în ea.

- Stai! strigă Ion.

- Nu mă împuşca! Am copii! plânge Tănăsescu. Ion scoate cuţitul, se uită la el, la ochii îngroziţi ai lui Tănăsescu, îi eliberează mâinile. Tănăsescu îl priveşte cu un obraz, pe care se citeşte îngrijorarea, întrebarea, mirarea şi un pic de nădejde.

- Eşti liber! Du-te!

Lui Tănăsescu îi curg lacrimile, vrea să spună ceva; ar mulţumi, dar nu poate...

- Du-te mai repede şi ia seama! O să spun că ai fugit!

Tănăsescu dispare printre copaci, Ion stă pe loc, dus pe gânduri. Se întoarce apoi îndărăt la Grigorie şi Andrianov.

- Unde-i prizonierul? întreabă îngrozit Grigorie.

- A fugit!

- I-ai dat drumul? Ce-ai făcut? Măi! O să ne omoare Rusii pe noi!

Ion tace, îl ridică în spate pe Andrianov şi porneşte încet, legănat spre sediul companiei.

III

Ora şapte, dimineaţa. În poiană, ostaşii sovietici stau în careu. În mijlocul careului, şefii, comandanţii mari şi mici.

Vorbeşte generalul Sevastianov, un om burduhos, roşu la faţă, cu un nas mare, cârnos, cu capul chel. Pieptul lui e încărcat cu tinicheaua medaliilor. Mai departe, la vreo douăzeci de paşi, între patru sentinele, înarmate cu pistoale-automate, stă Ion - Ion Rusu din satul Z..., dezbrăcat de cămaşa militară, fără cizme, desculţ, cu capul gol. Vântul îi flutură lin părul negru...

Totul pare un vis, un vis rău.

Generalul Sevastianov citeşte ordinul de zi...:

- ... pentru eliberarea duşmanului, soldatului fascist român, în numele socialismului şi viitorului comunism, fostul soldat Rusu Ion, din regimentul 12..., e comandat de tribunalul militar urgent la moarte, prin împuşcare...

Ion este condus într'un colţ al careului şi sub privirile dispreţuitoare ale tuturor soldaţilor şi ofiţerilor sovietici aşteaptă comanda sergentului, ultima comandă pe lumea asta, comanda dintr'un singur cuvânt: - Foc!

Dezbrăcat, desculţ, cu capul gol, el nu crede în cele ce aude şi vede.

Nu se poate! De ce? Ce rău am făcut eu? Trebue să trăiesc! Sunt tânăr! N'am văzut încă nimic în viaţă!

Chipul măicuţei sale i-a apărut în faţă... Mama care i-a dat viaţă, l-a crescut, l-a hrănit, care nu-i aici să vadă cum va muri el..., el - fiul ei cel blând, cuminte, la care ea ţine atât de mult... Parcă îi e ruşine că stă aşa, în faţa tuturor. Într'o clipă îi apare în faţa ochilor, chipul lui Tănăsescu, implorându-l să-i dea drumul.

- Am patru copii! Te rog, dă-mi drumul...

Armele sunt puse la ochi...

- Foc! - a strigat sergentul.

Ion, în ultima clipă, cu ochi care au vrut să înghită totul, totul din lumea asta, - a văzut cerul senin şi curat, fără margini, tot aşa de senin şi curat ca şi inima sa...

Iartă-mi Doamne, păcatele! Nu mi-am trădat fratele!

Iar Grigorie? Grigorie a fost expediat tot atunci departe, departe de copilaşii săi, de nevasta sa Măriuţa, spre Nordul rece, departe de ai săi, departe de pământul său drag, departe de aceste minunate şi veşnic suferinde locuri natale...

Şi a fost dus, tot dus, înconjurat de sentinele înarmate, păzit cu străşnicie şi de o potaie de câine-lup.

Doamne! Mare eşti! Ajută-l pe nefericitul fiu al tău!

ÎNCEPÂND CU NUMĂRUL DIN MARTIE AL ZIARULUI NOSTRU, PAGINA "ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU" VA APARE SUB ÎNGRIJIREA D-LUI PROF. NICOLAE LUPAN, PREŞEDINTELE ASOCIAŢIEI MONDIALE "PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA"

FARA ARMÂNEASCĂ

VLAHII SUD-DUNĂRENI ÎN EPOCA MODERNĂ

ÎN CONTEXT SUD-EST EUROPEAN

-V-

Prof. Dr. Nicolae CIACHIR

Francezul Thibault Lefebvre, avocat, economist şi istoric, care a vizitat de două ori Ţara Românească şi care a publicat la Paris în 1856 cartea "La Valachie au point de vue économique et diplomatique", nota referindu-se la Principatele Române: "Sunt ţări cu unităţi politice proprii, conduse de Domni (dela latinescul "Dominus") şi sunt tot atât de neatârnate şi libere, precum Franţa şi Anglia, care s'au desfăcut de Imperiul Roman. Tratatele cu Turcii, după doctrina dreptului internaţional, nu reprezintă o cedare de suveranitate, ci numai o scădere de prestigiu, o acceptare de protecţie. Poziţia Valahiei, faţă de Poartă, este absolut aceeaşi ca în Evul Mediu, a regatului Neapole faţa de Papă. S'a gândit oare cineva să nu considere pe acest rege, ca un prinţ independent?" (Paris, 1856, ed. I-a, p.113).

Lefebvre face referiri şi la Românii din Sudul Dunării şi face remarca, că în general Românii se deosebesc ca fizionomie, de toate tipurile mongole, greceşti, ori slave, ale naţiunilor înconjurătoare, şi ca să reziste, deşi păreau înnecaţi de barbarii cuceritori, ca să supravieţuiască era nevoiţi să-i întovărăşească în expediţii de pradă făcute în jur.

Principatele Române şi apoi România, care acordase tot sprijinul populaţiei balcanice creştine ce găsise azil la Nord de Dunăre până la constituirea acestora în state naţionale, iar după 1878 continua să sprijine mişcarea de eliberare naţională albaneză (Ar.St.Buc, fond B.P.Haşdeu,pachet CCLVI/1017), dorea ca Vlahii balcanici ce locuiau în Peninsula Balcanică, să se bucure de libertăţi, să aibă şcoli în limba maternă şi să-şi exercite liber cultul religios în limba maternă. În acelaşi timp, autorităţile române şicanau pe Otomani. Astfel, într'o notă a Turciei se arăta: *"pe când supuşii tuturor guvernelor străine se găsesc în condiţii care să le asigure o protecţiune eficace, supuşii Puterii supreme se văd reduşi la penibila necesitate de a recurge la o altă naţionalitate pentru a pune comerţul şi persoana lor în apărare de orice piedici şi vexaţiuni"*. (Arh.St.Buc, fond MAI, Div. Adm. dos. 3374 (1870), f.2).

Evanghelie Zappa, mare filantrop grec, după unele izvoare Albanez, posesor al unei imense averi, într'o carte publicată în 1874, simultan în română şi greacă, descrie cum a venit în Valahia, fără nici un fel de avere, apoi s'a apucat de arendăşie pe bogatul pământ românesc. Descriind bunătatea Românului nota: *"Aceşti Români, când îi va judeca cineva fără patimă, cu bună ştiinţă şi fără părtinire, îi va găsi mult mai buni decât mai multe alte naţii, şi având şi talente pentru care li se cuvine dragoste şi recunoştinţă. În inimile Românilor vedem înrădăcinată depărtarea de orice prigonire: ospitalitatea, îndurarea şi mai presus de toate ura către vărsarea de sânge. O, cât de vrednici de respectat şi de iubit sunt aceşti Români, domnilor, şi cât le suntem datori noi, străinii care locuim aici"* (Trântorul care se mărgineşte în cercul Românieі cuprinzător de observaţii din cercetare asupra semănării grâului şi orânduieli asupra moşiilor, de **Vanghelie Zappa**, Buc. 1847, tip. Iusef Kopaing, p.8-9).

Merită cu această ocazie să amintim, că **Misa Anastasevici**, cu banii câştigaţi în România, a construit palatul care va fi sediul Universităţii din Belgrad (am amintit într'un număr trecut), **fraţii Gheorghiev**, mari negustori în ţara noastră, construiesc clădirea Universităţii din Sofia, familia Zappa a sprijinit pecuniar Universitatea şi Academia de Ştiinţe din Atena, **Rigas Velestinul**, cu banii câştigaţi ca arendaş valah, scria manifeste, broşuri, ridicând poporul grec la lupă, **doctorul Beron**, cu veniturile de pe moşiile din Dolj şi Mehedinţi, deschidea şi finanţa şcoli pe teritoriul Bulgariei, iar **Naum Vehilhargi**, avocat, cămătar şi arendaş la Brăila, ajuta la emanciparea naţională a Albanezilor. Desigur toate aceste acţiuni erau posibile, datorită bunăvoinţei în primul rând a autorităţilor române, cât şi a ospitalităţii poporului. Din păcate Grecii, Sârbii şi Bulgarii n'au răspuns cu aceeaşi monedă, ci din contră au încercat să-i asimileze pe Vlahi şi să le facă şicane, autorităţile otomane s'au dovedit mai tolerante şi mai corecte. Dar să ne întoarcem puţin cu evenimentele.

Prima intervenţie oficială pe lângă guvernul otoman pentru înfiinţarea unei şcoli pentru Aromâni, a fost făcută în 1860 de Costachi Negri, agentul nostru diplomatic acreditat la Constantinopol (Arh.St. Buc, fond Min. Instrucţiunii Publice, dos.55 D(1899). Tot în 1860, lua fiinţă în Bucureşti un comitet **macedo-român**, cu scopul pregătirii terenului pentru înfiinţarea de şcoli şi biserici în limba română pentru Aromânii din Imperiul Otoman. Comitetul era alcătuit din D.Bolintineanu, Cezar Boliac, Christian Tell, C.A. Rosetti, D. Cazacovici, Iordache Boga şi alţii (Buciumul nr. 3 din 1863).

Primul ministru al Românieі, Mihail Kogălniceanu, a hotărât în 1863 întemeierea unui fond din bugetul statului pentru a ajuta bisericile şi "cultura românească din Peninsula Balcanică" (N. Ciachir, Istoria popoarelor din Sud-Estul Europei în epoca modernă, Buc. 1987, p. 165).

În acelaşi an, îi apărea lucrarea lui Dimitrie Bolintineanu "Descrierea călătoriei la Românii din Macedonia şi muntele Athos" (1863). El descrie ocupaţiile lor: simitari, bragagii, alvagii, caldarâmgii, făcători de cişmele şi apeducturi, de poduri peste ape, etc. Despre negustori, consemna că: *"Aceştia s'au grecit afară din casele lor. Vorbesc greceşte, simt greceşte; le este ruşine să se zică Români în public, din pricina că propaganda grecească i-au luat în râs; dar că în casele lor, înaintea femeilor lor, tot atât de ruşine le este să vorbească greceşte, să simtă greceşte"*. Plonjând peste decenii, în anul 1982, la Belgrad apărea lucrarea lui **Dragoslav Antonijevic**, dedicată tradiţiei şi obiceiurilor păstorilor balcanici (studiu comparativ între **Caracaceani** şi **Vlahi**. Autorul arată că a făcut studii pe teren în anii 1974-1975, iar pe lângă constatări personale, a studiat materiale aflate în muzeele şi arhivele din Ianina, Salonic, Atena şi o serie de monografii ale lui Weigand, Weis, Tompson, Heg, Kavadias, etc. Capitolul doi este rezervat exclusiv Vlahilor, scoţând în evidenţă puternica lor personalitate, corectitudine şi încăpăţânarea în menţinerea tradiţiilor strămoşeşti. Deşi nu formează o singură unitate, Caraceanii şi Vlahii au foarte multe lucruri comune, conchide autorul. Totodată ia poziţie critică, faţă d elucrarea lui **K.B.Kavadias** "Pasteurs-nomades Méditerranéens-les Sarakatsans de Grèce", apărută la Paris în 1965.

Cercetătorul englez **Winnifrith**, stând câteva luni mai ales în Nordul Greciei, în câteva sate vlahe, aproape complet izolate de tumultul şoselelor şi al civilizaţiei, publică monografia: "The Vlachs. The History of a Balkan People" (London, 1987). Bine şi sintetic structurată în 10 capitole, face o trecere în revistă a acestei populaţii, tratând evenimentele în context european, implicând statele balcanice, România şi marile puteri. Din păcate, istoricii români, cei aflaţi în ţară şi cei din afară, au cam uitat pe fraţii dela Sudul Dunării şi ar trebui să ia exemplu dela străini.

Revenind la domnia lui Cuza, în 1864, se deschide în Macedonia, prima şcoală pentru Aromâni, în comuna Târnova, lângă Bitolia, apoi numărul lor creşte, mai ales după 1878, anul recunoaşterii independenţei Românieі, când printr'un ordin al Marelui vizir, se recunoaşte Vlahilor din Imperiul Otoman dreptul de a-şi înfiinţa şcoli şi de a se bucura de protecţia stăpânirii otomane (Arh.St.Buc. fond MIPC, dos.55 D (1899). După aceasta dată numărul şcolilor creşte. Astfel ia fiinţă un liceu aromân în Bitolia (1880), un gimnaziu în Ianina (1887), o şcoală normală în Bitolia (1888), un gimnaziu la Berat (1894), o şcoală comercială la Salonic (1899), etc.

Istoricul Michel Lhéritier menţiona, că după Berlin (1878), România ca stat independent, putea trata dela egal la egal cu Grecia, această colaborare era bine privită, deoarece Grecia, chiar după anexarea Tesaliei şi a Epirului de Sud (1881), era ca suprafaţă de două ori mai mică decât România iar ca număr de locuitori pe jumătate. România independentă şi revenindu-i Dobrogea, cu Delta şi o ieşire la mare de peste 200 km, nu viza nici un teritoriu pe seama statelor balcanice, întreaga-i energie fiind canalizată spre provinciile româneşti care se aflau sub dominaţie habsburgică şi ţaristă. În penetraţia lor în,Macedonia, Grecii se vor izbi în special de concurenţa acerbă din partea Bulgariei şi a Serbiei, dar vor privi tot atât de suspicios interesul României de a deschide aici şcoli şi biserici pentru Aromâni (**N. Chiachir**, La dernière phase de la crise Orientale et l'hellénisme (1878-1881). Athène, 1983, p.125-140).

Unii istorici s'au întrebat dacă România, pe care o despărţeau de Macedonia, Dunărea, munţii Balcani, Principatul Bulgar şi posesiunile Imperiului Otoman, se interesa de Aromâni din proprie iniţiativă, ori influenţată de altcineva? Michel Lhéritier, se fereşte de concluzii, dar fapt sigur că era practic imposibil să anexeze Macedonia. Istoricul englez **Wiliam Miller**, emite părerea că România ridica pretenţii asupra Macedoniei pentru a putea fi compensată cu alte teritorii care s'ar fi aflat la graniţele sale (**Wiliam Miller**, The Ottoman Empire and its Successors, 1801-1922, Cambridge, 1923, p. 442). Iar alţii - afirma Iorga - credeau că România, devenind cel mai mare stat creştin din Balcani, prin Vlahi dorea să domine Balcanii. Istoricul şi diplomatul grec **Evangelos Kofos**, consemnează că independenţa Românieі, Serbiei, Muntenegrului şi existenţa unui Principat Autonom Bulgar, recunoscut la Berlin (1878), lezau interesele Greciei, care urmărea să alipească Macedonia, Epirul şi Tracia, iar doleanţele ei n'au fost luate în consideraţie (**Evangelos Kofos**, Greece and the Eastern crisis 1875-1878, Thessaloniki, 1975, p.34).

În 1878, oamenii politici otomani, dau dovadă de luciditate, recunosc independenţa Românieі, înaintea Franţei, Germaniei şi Angliei şi trec la schimbul de diplomaţi. În 1880, sultanul dă un dineu în cinstea ministrului român, Dumitru Brătianu, cu care ocazie declară că: *"...o necesitate pentru Turcia şi România este de a întreţine relaţiile cele mai amicale"* (Arh.St.Buc. fond Casa Regală, dos.25 (1880), f.1). Sultanul şi-a arătat mai ales mulţumirea faţă de comportarea corectă a guvernului român cu musulmanii din Dobrogea, iar Brătianu că spera ca autorităţile otomane să aibă comportare identică cu Vlahii din cadrul Imperiului (**N. Chiachir**, Contribuţii la istoricul relaţiilor Româno-Turce (1878-1914), broşură separată "Buletin ADIRI, Buc. 1970, p.7).

Continuare în numărul viitor

AROMÂNII DIN BALCANI, VĂZUŢI PRIN MĂRTURIILE CRONICARILOR BIZANTINI DIN SECOLUL VII PÂNĂ ÎN SECOLUL XIV

Texte extrase din teza Dr. N. Caranica :

Les Aroumains, Recherches sur l'identité d'une Ethnie

(Aromânii, cercetări asupra identităţii unei Etnii)

Traduse din limba franceză de D. Bacu

Urmare din numărul trecut

Surse maghiare în limba latină menţionează prezenţa Vlahilor în Panonia. Dominicanul Richardus scrie în 1237 că în antichitate, regiunea Ungariei constituia "Pasqua Romanorum".

Anonymus din "Gesta Hungarorum" semnalează că la sosirea Maghiarilor în Panonia, teritoriul era locuit de *"sclavi bulgares et blachii sac pastores romanorum"*.

Pentru Simeon de Keza (sec.XIII) Blachii sunt *"ipsorum romanorum pastores et coloni"*. Morlacii şi Cecii care constituiau grupul Vlahilor istrieni vor sfârşi prin a se slaviza păstrând totuşi vechiul lor nume. Morlacii au constituit "mores" mercenari romani în Ungaria. Cecii vor fi cunoscuţi în sec.XVII sub denumirea de Antichi Romani.

Rezumatul prezentat aici va rebui completat în mod obligatoriu cu prioada ocupaţiei otomane. Ar depăşi cu mult intenţia dela început. Înainte însă de încheia această încercare, este necesar să fie trase unele concluzii referitoare la perioada parcursă

(1) S'a constatat că diferitele izvoare indică o prezenţă a Vlahilor în ansamblul Balcanilor, adică în regiunile următoare: Tessalia, Macedonia, Epir, Vlahia Mare în Tessalia, Vlahia Mică în Etolia-Acamania, Vlahia de sus şi Vlahia de jos, diferite ale Vlahii situate în Pind, Acamania şi în Achaia. Lista continuă cu Calcidica, munţii Rodope, Tracia, Sciţia minoră (astăzi Dobrogea), insula Cefalonia, Creta, Peloponezul, Corfu etc. Aceste regiuni sunt foarte bogate în toponimii al căror caracter vlah este evident.

(2) Organizarea socială vlahă cuprinde prezenţa unui "arhont" numit împărat (Nicoliţă) în Grecia prpriu zisă, Cnezi în Nord. Sub Cnezi se aflau Primicierii sau Primikiurii precum şi diferite alte categorii ca Alagatori (sau "curier" în aromână). Toate aceste elemente aparţineau unei structuri militare. Venind din Nord, diferitele denumiri de "Cnezi", "jupân", "celnic" s'au impus până în Sudul Greciei. La apariţia imperiului româno-bulgar, Ioniţă, în acelaşi timp Rex, Tsar şi Dominus, organizase adevărate structuri politico-militare necesare administrării Imperiului.

(3) Vlahii aceştia era ciobani şi agricultori. Primii exploatau numeroase turme, practicau transhumanţa şi îşi trăgeau mai toate resursele din industria ciobănească (brânză, lână, piei, lapte, carne, etc.) Agricultorii, mai expuşi dominaţiei statelor structurate, împărtăşau viaţa Bizantinilor, în general servi, posedând o bucată de pământ. Erau exploataţi mai ales de mânăstiri şi de clerul grec.

(4) Conflictele care opuneau pe Bizantini Aromânilor sunt mai ales de natură economică. Importanţa deplasărilor populaţiei, deportărilor, represiunilor şi a altor exacţii din partea Bizantinilor, în urma ciocnirilor de interese vor avea o incidenţă importantă şi foarte nefastă asupra populaţiei ulterioare a întregului popor aromân.

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

Constantin I. VIŞOIANU

Pe data de 2 Ianuarie 1994, a încetat din viaţă la Washington DC, la vârsta de 96 de ani, C.I. Vişoianu, cunoscutul om politic, diplomat şi fost Ministru de Externe al României în guvernele Sănătescu şi Rădescu.

Născut la 4 Februarie 1897, în localitatea Urlaţi, jud. Prahova, a studiat Dreptul şi Filosofia la universităţile din Bucureşti şi Paris. În 1926 intră în diplomaţie, începându-şi cariera ca secretar al Comisiei Mixte de Arbitraj, creată prin tratatele de pace dela Trianon şi Saint-Germain-en-Laye.

În 1931 este acreditat la Societatea Naţiunilor la Geneva. În 1933 este numit Ministru Plenipotenţiar la Haga şi în 1935 la Varşovia.

După plecarea din ţară, odată cu instaurarea guvernului comunist condus de Petru Groza, se stabileşte la New York. Aici face parte din Comitetul Naţional Român condus de Generalul Rădescu, iar după retragerea lui Rădescu preia preşedinţia Comitetului Naţional Român, care va funcţiona până la sfârşitul anului 1975.

Retrăgându-se la Washington, continuă activitatea românească, fiind una din personalităţile româneşti, consultate în problemele Europei de Est. Ultima sa apariţie publică în mijlocul Românilor a fost cu ocazia ROMFEST '92, organizat la Washinton, la care a fost invitat de onoare.

Înmormântarea a avut loc pe data de 7 Ianuarie la Washington, în prezenţa familiei şi a reprezentanţilor comunităţii româneşti din localitate. Slujba înmormântării a fost săvârşită de Preot Gh. Calciu.

În scrisoarea de condoleanţe trimisă de Dl. Corneliu Coposu, Preşedintele PNŢCD şi citită la înmormântare, se spune: *"Constantin Vişoianu a intrat în istoria nemuritoare a României prin cinci decenii de luptă anticomunistă şi antisovietică şi prin serviciile credincioase închinate independenţei, suveranităţii şi integrităţii naţionale a ţării."*

Corespondent

Dr. Constantin I. UNTARU

S'a stins din viaţă în ziua de 6 Iulie 1993 la vârsta de 86 de ani, departe de România lui iubită, în Sydney, Australia.

De tânăr, viaţa a însemnat pentru el mult studiu, muncă şi dedicare în profesionalism şi nu mai puţin în românism.

S'a născut la Brăila, din părinţi negustori, la 16 Martie 1907. După absolvirea Liceului local "Nicolae Bălcescu" şi-a continuat studiile superioare la Institutul de Comerţ de Stat din Anvers (Belgia), la Facultatea de Economie a Universităţii din Leipzig (Germania), la Facultatea de Ştiinţe Economice din Freiburg (Germania), ca după aceea să mai facă şi studii speciale de planificare economică la London School ef Economic (Anglia).

Activităţile profesionale: Asistent la Academia Comercială din Bucureşti, angajat ca specialist la diverse întreprinderi metalurgice, colaborator economic la publicaţii de specialitate, şi alte scrieri (studii) de natură economică.

În 1941 a fost un trimis special al Guvernului Român să studieze Organizarea Economiei Naţionale Germane. O misiune care a fost întreruptă de internarea lui în Lagărul de Concentrare Buchenwald.

După eliberarea din lagăr şi terminarea războiului, a rămas ca refugiat în Nordul Germaniei (zona de ocupaţie engleză) de unde în 1951 a emigrat în Australia, unde va lucra pentru Linia de Aviaţie Quantas şi Industria de Asigurări.

În paralel, ca activităţi neprofesionale, fundează Consiliul Imigranţilor din Australia şi se angajează în activităţi româneşti şi anticomuniste de prim rang. Un îndelungat timp e preşedintele Asociaţiei Românilor din Australia şi Preşedintele Blocului Anti-comunist al Naţiunilor (tot din Australia). Nu se poate, de asemenea uita, că prin grija şi stăruinţa lui, a fost înfiinţată Parohia Ortodoxă Română "Buna Vestire" din Sidney.

În activitatea lui ziaristică, el a scris şi pentru "Cuvântul Românesc", un motiv în plus, pentru noi cei dela acest ziar, să-i deplângem moartea.

Dormi în pace! *"Noi mereu te plângem frate"...*

E. B.

ACTIVITATE CULTURALĂ LA CHICAGO

Cercul Cultural "Mihai Eminescu" a organizat în ziua de 5 Dec. 1933, în sala Bisericii "Naşterea Domnului" sărbătorirea a 75 de ani dela Unirea Transilvaniei şi a celorlalte provincii româneşti cu Patria Mamă - Întregirea Neamului - România Mare (1918-1993).

Cuvântul de deschidere şi prezentarea programului au fost făcute de Ing. John Pop. Au fost interpretate cântecele "Deşteaptă-te române", "Pe-al nostru steag" şi "Eroi au fost, eroi sunt încă". Eugen Bârsan a vorbit despre Unirea tuturor Românilor dela 1 Dec. 1918. Lucia Pop a recitat poemul "Ce-ţi doresc eu ţie dulce Românie" de Mihai Eminescu. Jean Bukiu a făcut analiza critică a cărţii "20 de ani în Siberia" de Anita Nandriş Cudla (Destin bucovinean). Corina Ardelean a recitat poemul "Limba noastră" de Alexei Mateevici. Prof. dr. Gheorghe Rădulescu, Preşedintele Cercului Cultural a vorbit despre "1 Decembrie 1918 în conştiinţa românească - jertfe şi biruinţe". Jean Bukiu a recitat poemul "Plânge neamul" de Gheorghe Rădulescu. În încheiere, Prof. dr. Gh. Rădulescu a recitat poemul "Doina" de M ihai Eminescu.

•••

În ziua de 21 Noembrie 1993, Cercul Cultural "Mihai Eminescu" a organizat aniversarea a 98 de ani dela naşterea şi comemorarea a 32 de ani dela moartea poetului şi filosofului Lucian Blaga. Cuvântul de deschidere şi prezentarea programului au fost făcute de Ing. John Pop, preşedintele Bisericii "Naşterea Domnului". Lucia Pop, Corina Ardelean, Elena Lazăr, Lidia Nicolau şi Rodica Popescu au recitat poeme din opera poetului şi poeme de Gh. Rădulescu dedicate lui Lucian Blaga.

Jean Bukiu a făcut o interesantă actualizare a poemului dramatic "Zamolxe". Prof. Univ. Dr. Gh. Rădulescu a vorbit despre "Tradiţionalism şi modernism în poezia lui Lucian Blaga".

Corespondent

COMEMORAREA JERTFEI LUI MOŢA ŞI MARIN, LA MAJADAHONDA

Anul acesta, comemorarea jertfei lui Moţa şi Marin (13 Ianuarie 1937) a avut loc în ziua de 15 Ianuarie, la Majadahonda, în Spania, în prezenţa unei numeroase asistenţe, formată din Români, veniţi din mai multe părţi ale lumii şi din Spanioli, ca să aducă omagiul lor celor doi eroi români, şi creştinătăţii şi legăturii romanice dintre poporul român şi spaniol.

Este de subliniat impresionanta fidelitate omagială şi spirituală, faţă de jertfa lui Moţa şi Marin. Din 1937, şi până astăzi, nu a existat nici un singur an, în care să nu se comemoreze jertfa celor doi Români, pe teritoriul Spaniei. Nici naţionaliştii spanioli nu au lipsit nici odată dela comemorarea anuală, în faţa Monumentului Moţa-Marin, dela Majadahonda, o frumoasă şi creştinească tradiţie de omagiere şi rugăciuni.

Comemorarea de anul acesta a fost organizată de Comunitatea română din Spania şi s'a desfăşurat sub semnul simbolului de continuitate şi permanenţă a unor valori creştine şi idealuri spirituale româneşti, de puritate inegalabilă şi în deplină solidaritate cu filonul romanic al poporului spaniol.

S'a oficiat o liturghie religioasă, de către un preot ortodox şi de un preot catolic, ca semn al unei strânse apropieri creştine, ecumenice, practică şi fructificare. La poalele Monumentului Moţa-Marin s'a înfăptuit un model de ecumenicitate creştină, ca o creştere firească şi pioasă, din jertfa pentru Hristos a celor doi Români şi ca expresia unei frumoase prietenii romanice, între Spanioli şi Români, fiecare aşezaţi la cele două capete ale Europei.

Traian Popescu, un veteran al luptelor româneşti din exil, a deschis seria vorbirilor omagiale, şi a dat cuvântul, înainte de toate lui Ilie Vlad Sturza, preşedintele Comunităţii Românilor din Spania. Acesta a subliniat valoarea de permanenţă a jertfei creştine a lui Moţa şi Marin, care ne ocroteşte şi astăzi, căci rămâne o pavăză de nezdruncinat contra haosului spiritual în care trăim încă, creat de ideologiile negativiste şi ateiste şi de neîntrerupta conspiraţie ocultă internaţională, care doreşte să ajute reapariţia stricăciunilor marxiste. A vorbit apoi prof. Ion Halmaghi, care a subliniat semnificaţia profundă a jertfei lui Moţa şi Marin, pe care la vremea ei (1937) nu a priceput-o pe deplin, căci era copil, dar a plâns cu lacrimi multe, atunci, împreună cu mulţimea imensă care s'a adunat în gară şi împrejurimile ei, la Sibiu, să omagieze pe cei doi eroi, care erau aduşi cu trenul mortuar din Spania. Mai târziu, generaţia sa a trecut prin vâltorile războiului, prin dictatura comunistă, prin invazia bolşevică şi prin temniţele deschise tineretului şi poporului care s'a opus ideologiei marxiste. În frământările naţionale dintre 1937 şi 1989, s'au luminat mai bine apele vieţii româneşti şi jertfa lui Moţa şi Marin a ajutat tinerilor şi poporului român să-şi câştige certitudinile că lupta lor anti-comunistă este o prioritate a existenţei lor şi că această luptă este legitimă, pe temeiul viziunii lui Corneliu Codreanu şi al lui Ion Moţa şi Vasile Marin, care au arătat "măsura" creştinătăţii lor. Ion Halmaghi a adus salutul şi omagiul celor ce în temniţele din România nu au uitat niciodată să se gândească la puritatea jertfei lui Moţa şi Marin. Apoi a salutat pe Spaniolii care au participat de-a lungul anilor la toate comemorările dela Majadahonda.

A vorbit apoi o adevărată comoară a credinţelor româneşti, Tiana Popa, care a trăit în epoca lui Moţa şi Marin, pe care i-a cunoscut. Acum aduce salutul celor din Argentina şi aminteşte principiile fundamentale ideologice, ale luptelor româneşti ale generaţiei lui Moţa si Marin, care au fost continuate şi vor fi şi de acum încolo, căci sunt creaţii ale pământului şi sufletului românesc.

La urmă a vorbit, talentatul orator şi prieten al Românilor, Blas Pinar Lopez, care totdeauna a fost prezent la manifestările româneşti mai deosebite din Spania. A analizat semantica cuvântului "Prezent", pe care l-a auzit şi pronunţat de atâtea ori. Valoarea lui stă nu numai în pronunţarea lingvistică, dar mai ales în valoarea lui spirituală, căci prin el s'a făcut însămânţarea unor sentimente de prietenie romanică şi creştină. "Prezent" este un concept încărcat de valori spirituale, de legături între generaţii, de legături cu cei plecaţi dintre noi, de continuitate a credinţelor şi de fructificare spirituală. Ca încheiere, a adus încă odată, omagiul său respectuos memoriei lui Moţa şi Marin.

S'au depus mai multe coroane de flori, din partea Comunităţii române din Spania, a veteranilor naţionalişti spanioli şi alte organizaţii de tineri spanioali.

Prof. Aurelio RĂUŢĂ

PARASTASE

CHICAGO

La Biserica Sfânta Maria din oraşul Chicago, în ziua de Duminică 5 Decembrie 1933, a avut loc parastasul Eroilor Neamului Românesc: Corneliu Zelea Codreanu împreună cu Nicadorii şi Decemvirii ucişi mişeleşte acum 55 de ani, organizat de către fraţii Ronette.

La acest parastas au luat parte, printre cele patruzeci de persoane, şi doi martiri veniţi din ţară: Bălănescu Niculae şi Hoinic Dragoş care au pătimit 16 ani în închisorile comuniste ca Piteşti, Aiud, Jilava şi altele.

Corespondent

ROMA

În memoria Căpitanului, Nicadorilor şi Decemvirilor şi al Regilor României s'au ţinut la Roma două parastase; unul oficiat de preotul ortodox Dr. Ştefan V. Popa şi altul oficiat de preotul unit Horia Ovidiu Pop.

Corespondent

ERATĂ

La articolul "ORATORIA FAPTEI", publicat în Nr.212, Anul 20, Ianuarie 1994 al ziarului "Cuvântul Românesc", la întrebarea D-lui Zahu Pană: "Şcoala românească a rămas deci Golimbu se va citi: "A rămas şi sunt convins că lucrurile se vor dezvolta în bine. Când am fost în Bucureşti m'am întâlnit cu Ministrul Adjunct al Sănătăţii, cu Ministrul Muncii şi cu Ministrul adjunct al Afacerilor Externe şi am discutat foarte mult despre situaţia învăţământului din România. Motivul pentru care m'am întâlnit cu ei - şi aici vreau să spun că am avut foarte mult concursul Consulului General român din SUA, Dl. Gheorghe Dumitru, cu care am aranjat schema de întâlniri cu oficialităţile române. Motivul deci pentru care am vrut să mă întâlnesc eu ei, a fost să asigur că după ce acest Centru de învăţământ se va stabili la Bucureşti şi după ce noi ne vom retrage - la un an sau doi ani - guvernul român să aloce în buget fonduri pentru continuarea activităţii a acestui centru. Noi vom duce instrumente şi aparatură modernă şi ar fi păcat ca această aparatură să nu mai funcţioneze pentrucă nu ar mai avea piese de schimb."

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ŞI PĂŢITE

George DONEV

ADIO FARĂ REGRETE

Paul Everac nu mai e Director General la Televi-ziunea Română iar TVR nu-l mai are ca Director General pe Paul Everac.

Pentru cine cunoaşte valenţele artistice ale fostului TV-Stăpân, demisia impusă i-a salvat ultima fărâmă de prestigiu. În locul vacant a fost numit temporar, până la organizarea prin lege a serviciilor publice de radio şi televiziune Dl. Dumitru Titus Popa, care a avut funcţia de Secretar de Stat, şef al Departamentului Informaţiilor Publice al guvernului. Dl. D. Popa a fost redactor la "Scînteia" şi profesor de ziaristică la Academia "Ştefan Gheorghiu". Noul director e omul Cotrocenilor.

Dramaturgul demisionat se specializase în arta de-a însăila broderie la panseurile lui Gâgă-Nicolae şi nu poate fi acuzat de originalitate, el a mers cu slovele prin şanţul ideilor Marxo-Ceauşiste, iar când a avut ocazia să-şi dovedească talentul, ne-a dat "Tablete" cu izmă filosofică citită din fundul ceştilor de cafea. Tot ca exemplu de neoriginalitate a prezentat publicului, printre altele, şi două "perle": "Revelion 1994" şi "Procesul Generalului Ion Antonescu".

"Revelion 1994" a oferit telespectatorilor pulpe feminine poposite pe pulpe masculine, iar invitatul a plătit 50.000 de lei - salariul pe o lună al unui muncitor - ca să poată pipăi barbişonul Directorului General. Ca atmosferă intelectuală redăm din glumele artistei Rodica Popescu-Bitănescu care ne dezvăluie unde-şi ţine talentul: "Românii sunt aşa de virili încât au făcut şi o gaură în steag!" (Citat luat din "România Liberă" p. 14, 1.11.94). Aşa s'a "everecsat" simbolul revoluţiei. Lăsăm pe cei dela Revoluţie să se împiedice în şampanie şi trecem la:

"Procesul Generalului Ion Antonescu", unde se prezintă alternativ crâmpeie de filme dela proces şi apoi execuţia Generalului cu tăieturi de filme din viaţa Regelui Mihai: Antonescu e împuşcat şi regele aplaudă... Numai că regele asista la un spectacol al Operei şi aplauda pe artişti şi nu pe cei care l-au împuşcat pe Generalul Antonescu cum, indirect, se sugerează.

Loviturile sub centură au indignat şi pe cei care nu sunt monarhişti; iar monarhiştii susţin că le-au crescut acţiunile. Încă vreo doi-trei Iliesci şi Everaci şi fostul Rege se întoarce în ţară.

500.000 de scrisori de protest au fost primite dela publicul care se întreba: dela cine a primit Dl. Everac aprobarea ca să prezinte grosolana mistificare a adevărului?

Plecat în huiduielele opiniei publice, dramaturgul lui Nea Nicolae şi-a fixat viitorul: se va retrage la conacul dela Dragoslavele, unde şi-a ridicat din timp şi pentru posteritate, propria sa statuie pe care o priveşte cu tandreaţe, o şterge de praf la spate şi-i face baie odată pe săptămână.

Aşa şi-a terminat cariera Paul Everac; ieri Director General al televiziunii, azi Pigmalionul dela Dragoslavele.

...

COMUNISM CU INIMĂ LĂRGITĂ

Fostul şef al Securităţii, Iulian Vlad, e liber deoarece conform legii, dacă eşti bătrân de 60 de ani, ori prezinţi un certificat de boală - chiar şi unul dat de un medic militar, aşa cum a procedat fostul Delfin Nicu - atunci treci poarta puşcăriei pe lampa verde. Cum Dl. Iliescu e un "Va urma" al fostului "Fiu mult iubit" şi puţin executat, asta înseamnă că am avut aceeaşi lege şi pentru condamnaţii de sub domnia lui Groza, Gheorghiu-Dej şi Ceauşescu. Ne referim la studenţii, profesorii şi liderii partidelor istorice matriculaţi din oficiu la "Academiile" de reeducare Piteşti, Jilava, Aiud, Sighet etc., unde au fost expediaţi cu scopul nobil de a le primeni învăţătura impusă de capitalişti cu învăţătura supra-ştiinţifică făcătoare de fericire proletară.

Pe acele vremuri, bine-înţeles la fel ca şi azi, dacă deţinutul îşi aprindea 60 de lumânări pe plăcinta zilei de naştere, oferită în celulă de gardieni care-i cântau "Mulţi ani trăiască", ori deţinutul prezenta un certificat medical că peste 20 de ani va fi bolnav de ciroză la ficat, condamnatul era imediat eliberat aşa cum au fost puşi în libertate conducătorii P.C.R.-ului. (Notă: au mai rămas închişi doar patru tovarăşi).

Aceste fapte izvorâte din inima lungă şi lăţită ne duce la următoarea concluzie: Românii care în ultimele patru decenii au murit prin puşcării, lagărele de muncă, beciurile Securităţii etc., au fost toţi tineri şi sănătoşi deoarece dacă ar fi fost bătrâni şi bolnavi ei ar fi fost imediat eliberaţi. Iar pentru cei care n'au ieşit vii de pe băncile "Academiilor" există o explicaţie foarte simplă: ei s'au sinucis din remuşcare că l-au criticat pe Stalin că nu-şi piaptănă bine mustaţa.

...

IN MEMORIAM

S'a stins din viaţă la Detroit, la 101 de ani, Nicolae Dragoş, unul dintre pionierii vieţii româneşti din Statele Unite. A contribuit la zidiri de biserici şi a fost Vicepreşedinte la U& L.

...

CITITE ŞI AUZITE

"Doamne, către tine strig, / Fă ceva să scap de frig, De foame, bube de tot soiu', / Dar mai presus de Văcăroiu"

MITROPOLITUL GURIE GROSU AL BASARABIEI (+ 1943) POMENIT CU LAUDE

Pr. Dr. Gheorghe I. DRĂGULIN

Zbaterea şi apoi năpăstuirea acestui ierarh de seamă pentru neamul şi pentru Biserica strămoşească a constituit, la 15 Noembrie 1993, un popas aniversar de seamă. Sub egida Comisiei Naţionale de Istorie Bisericească, au fost susţinute mai multe conferinţe despre vrednicile şi avatarurile unei activităţi româneşti deosebite.

După cuvântul introductiv oficial, a urmat comunicarea Acad. Virgil Cândea despre ucenicii Mitropo-litului Gurie cu rol deosebit în renaşterea spirituală românească postbelică. Din rândul acestora trebue să amintim neapărat figura preotului bucureştean Gheorghe Roşca, a cărui operă în manuscris este imensă.

Alţi reprezentanţi ai curentului sunt: Pr. Dr.Paul Mihail, Arhim. Benedict Ghiuş, Arhim. Felix Dubneac, Pr. Vasile Ţepordei, teologul Valeriu Gafencu, mort în închisoare şi alţii.

Printre multele lor merite, trebue să amintim şi pe acela al samisdatului românesc religios. Sub această formă au putut circula la noi, în copii dactilografiate la Mânăstirea Antim, **Ambigua** Sfântului Maxim Mărturisitorul, **Mistica** lui Vladimir Losky, comentariile la **Patericul** egiptean etc. Securitatea comunistă, cu toată vigilenţa ei de fier, nu a putut anihila în nici un chip curentul.

Dar până să se ajungă la această rodnicie duhovniceacă a ucenicilor, istoria a trebuit să scire mai multe capitole despre dascălul lor necontestat.

Mitropolitul Gurie s'a născut la 1 Ianuarie 1877, dintr'o familie de ţărani. După o formaţie culturală teologică lentă şi multilaterală, s'a distins ca profesor (la Şcoala Normală şi la Seminaul din Chişinău), ca istoric, ca traducător, ca folclorist, ca duhovnic.

Activitatea sa de animator cultural patriotic a început în "Viaţa Basarabiei" din anul 1905. Mai târziu colaborează şi la "Luminătorul". În numărul pe Ianuarie 1908 al acestei publicaţii, rânvitorul monah scrie - de pildă - articolul **Ce ne trebue.** În răspunsul propus se argumentează că, în Basarabia acelor ani, era nevoie de credinţă în Dumnezeu, de iubire şi unire între oameni, de şcoală cu limbă de predare românească.

Şi pentrucă şi în alte rânduri observase prigonirea patrioţilor care păstrau limba şi tradiţiile moldovene, el a compus un manual de şcoală elementară. L-a intitulat "Carte românească de învăţătură", ca odinioară Mitropolitul Varlaam al Moldovei, care avea în vedere unitatea de limbă, de obiceiuri şi de ideal politic al tuturor Românilor. Cu privire la acest abecedar şi cu privire la întregul lui militantism pentru introducerea limbii române în Seminar şi în alte şcoli, Nicolae Iorga a putut conchide în Senatul României: *"Pe umerii popii Gurie Grosu a stat întreaga luptă pentru limba românească în Basarabia"* (**Procesul şi apărarea mea. Denunţarea complotului apocaliptic, Bucureşti, 1937, pag.38).**

Un început de persecuţii al rânvitorului patriot l-a constituit deportarea lui, înainte de anul 1917, la Mânăstirea Soloveţ din Nordul Rusiei.

Întors de acolo, el a continuat să-şi susţină convingerea din totdeauna că pământul dintre Prut şi Nistru este românesc. În virtutea dreptului de autodeterminare al popoarelor, el trebue să se unească neapărat cu România.

De aceea, după un stagiu de arhiereu - vicar la Iaşi, Gurie Grosu este chemat ca Arhiepiscop al Basarabiei, la 20 Februarie 1920, de către Congresul eparhial al preoţilor şi mirenilor. Sub chipul blajin al monahului îmbunătăţit, se profila un mare ierarh al neamului său... "Din tinereţe, eu am fost şi sunt mai întâi şi peste tot un călugăr, adică un om, care şi-a omorât trupul ca să poată trăi mai mult cu sufletul... Din primele zile ale tinereţii mele am simţit şi am priceput să trăiesc nu după chipul lumii acesteia, la care am renunţat şi de care m'am lepădat ca să îmbrăţişez cinul monahal al sărăciei de bună voie, al smereniei şi al înfrânării de toate, ca să-mi mântuiesc sufletul" (ibib., pag.36).

Am citat în mod intenţionat această automărturisire ca un preludiu al unui antagonism care se apropia de hotărâtul monah. Fracţiunea acelor clerici basarabeni, privelegiaţi cândva sub Ruşi în schimbul asimilării lor treptate, s'a constituit curând în tagmă revoluţionară. Egoismul le-a fost mărit şi adus într'o stare conflictuală cu însuşi statul român prin exproprierea de după Primul Război Mondial, care le-a mai mărginit moşiile.

Tendinţa lor de a subordona chiar pe Mitropolitul Gurie le-a prilejuit-o tulburările anticalendaristice din Basarabia şi le-a urmat unele erori administrative ale colaboratorilor, precum şi delăsări financiare dela aşa numita "casă arhierească" şi dela pădurile eparhiei. În acest caz, a relevat Pr. Conf. Alexandru Stan, canoanele îndatorează pe ierarhul învinuit să-şi numească economi dintre clericii proprii.

Neglijând-se această procedură, la sugestia Ministerului Cultelor şi Artelor, Sfântul Sinod dela Bucureşti a suspendat temporar pe acest mitropolit, fixându-i domicilul la o mânăstire.

Prin aceasta - se ştie precis astăzi - se punea în practică anticanonică răzbunarea regelui Carol al II-lea din pricina unei gafe de protocol la primirea sa în catedrala din Chişinău. De aceea canoniştii de astăzi văd în evenimentele şi moravurile amintite tratarea ca vinovat a unui ierarh patriot înainte de a i se dovedi vinovăţia.

De atunci au trecut peste cincizeci de ani şi istoria a început echilibrarea dreaptă a aprecierilor sale. Această veste bună a fost repetată şi în faţa mormântului năpăstuitului ierarh dela Mânăstirea Cernica, unde s'au încheiat acţiunile reparatorii ale amintitei sesiuni.

Acelaşi rezultat pozitiv l-au avut atunci şi comunicarea I.P.S. Mitropolitul Nestor Vornicescu şi apoi a poetului Grigore Vieru, care au susţinut ideea unităţii noastre, a trimiterii masive de carţi româneşti în Basarabia şi reluarea vechilor legături dintre România şi Basarabia.

EDITORIALE

Dl. Tudor Murgoci

P.O. ROCKTON ONT., CANADA L0R 1X0

Puteţi procura dela adresa de mai sus, următoarele cărţi:

PITEŞTI de Dumitru BACU	$20.00
POEZII DIN ÎNCHISORI, Culegere de Z.PANĂ	20.00
CU ACUL PE SĂPUN, Poezii de Zahu PANĂ	18.00
DIN LUPTELE TINERETULUI ROMÂN 1939-1939 Culegere de texte	20.00
ÎNVIEREA, Revistă trimestrială de analize, documente, crestomaţie şi cronici, 272 de pagini	15.00
JURNALUL FERICIRII de N. STEINHARDT	25.00
GOOD BYE, DOMNULE PACEPA! de Gh.Ionescu OLBOJAN	10.00
PENTRU LEGIONARI, Corneliu Z. CODREANU	28.00
DEZGROPAREA CĂPITANULUI de V. POSTEUCĂ	12.00
DIN ÎMPĂRĂŢIA MORŢII de Gabriel BĂLĂNESCU	28.00
ARON COTRUŞ, Opere complete	20.00
SÂNGELE TEMNIŢEI şi POEME de Radu GYR	15.00
ŞI CERUL PLÂNGEA, Amintiri din prigoane de Ion Roth JELESCU	25.00
SĂRATA de Nicolae ROŞCA	8.00
CREZ DE GENERAŢIE de Vasile MARIN	20.00
ÎNSEMNĂRI DE PE FRONT (1936-1937) de N.TOTU	12.00
BASARABIA SUB SĂPĂNIRE STRĂINĂ de Nicolae CIACHIR	7.00
POEZII PRINTRE GRATII de Alex. SILISTREANU	8.00
ISTORIA POLITICĂ ŞI MILITARĂ A RĂZBOIULUI - 22 IUNIE - de G-ral Platon CHIRNOAGĂ	25.00
FRUMOASA MEA CU OCHII VERZI de Nelu MANZATI	15.00
ANII DE GROAZĂ DIN ROMÂNIA COMUNISTĂ de Virgil MATEIAŞ	18.00
POEZII de Nicu Iancu PĂLTINIŞTEANU	10.00
AMINTIRI DIN ÎNCHISOARE de Nicolae DIMA	20.00
CETĂŢI SFĂRÂMATE, Schiţe şi nuvele de N.NOVAC	7.00
FORTUL NR.13 de Marcel PETRIŞOR	10.00
ÎNTRE CIOCAN, SECERĂ ŞI NICOVALĂ de Paraschiv NĂMOLOASA	28.00
DIALOG DE ABJECŢIE de Radu N. CISMĂŞEANU	5.00
TEMELIE DE VEAC NOU de Vasile MILITARU	$18.00
STROPI DE ROUĂ de Vasile MILITARU	20.00
POEMELE NEMURIRII de Vasile MILITARU	18.00
VORBE CU TÂLC de Vasile MILITARU	6.00
PUNCTE DE VEDERE de Eugen POPESCU	15.00
AMINTIRI DIN COPILĂRIE de P.NĂMOLOASA	5.00
O VIAŢĂ ÎNCHINATĂ UNUI SAT de Nicolae GOLEA	7.00
PĂDUREA DELA TÂNCĂBEŞTI, Poezii de Ion TOLESCU	5.00
POVEŞTE DE DINCOLO de Ana Maria MARIN	7.00
DESŢĂRAŢII, Poezii de Ana Maria MARIN	7.00
DURERI CONDENSATE, Poezii de Vasile MUSTAŢĂ	5.00
MEDITAŢII ŞI MĂRTURISIRE de Ilie OLTEANU	5.00
PICURI DINTR'O LUME FĂRĂ SOARE, Poezii de Alexandru BIDEAN	10.00
CĂRUŢA CU SCÂNDURI de Marcel PETRIŞOR	5.00
VREŢI SĂ RĂDEŢI de Florin SCĂRLĂTESCU	5.00
CAIDUL - Nuvelele adolescenţei în temniţele comuniste de Mihai RĂDULESCU	7.00
PARMITHI de Victoria BATU	5.00
ARDEALUL PĂMÂNT ROMÂNESC de M. LEHRER	20.00
MANSARDA DE CATIFEA, poezii de Dan Emilian ROŞCA	7.00
POEZII PENTRU COPII de Florica BAŢU	8.00
CU VIII ŞI CU MORŢII LAOLALTĂ de N. STĂNESCU	10.00
FÂNTÂNA LUMINII, Poeme haicu de D. ICHIM	8.00
POEMS FROM COMMUNIST PRISONS (limba engleză) translated by Mother ALEXANDRA	7.00
THE ANTI-HUMANS (Piteşti, tradus în limba engleză) de Dumtru BACU	20.00
JOURNEY TO FREEDOM (limba engleză) de Nicole DIMA	23.00

La fiecare comandă se adaugă costul expediţiei

UN ILUSTRU TEOLOG ŞI FILOSOF MEDIEVAL STATORNICIT ACUM ŞI ÎN CULTURA ROMÂNĂ

Diac. Dionise BĂRĂGANU

Cu noţiunea lui sumbră şi exclusivistă de "misticism" (anume nedisociat de mistică), ateismul deceniilor negre ale istoriei noastre a produs o mare sărăcire spiritualităţii şi patrimoniului naţional.

În primul rând ea a fost lipsită de luminile ecumenice ale unei opere pe care teologia medievală îndeosebi a citit-o aproape ca pe **Biblie**. Se face de asemenea bilanţul că, în comparaţie cu dascălul **Ierarhiei cereşti**, doar Fericitul Augustin (+ 28 August 430) a fost frecventat cu atâta curiozitate intelectuală dintre autorii patristici. Pe de lată parte, cultura română a mai fost păgubită de o valoare universală care se pare că îi aparţine. După concluziile ştiinţifice cele mai recente argumentate de Pr. Dr. Gheorghe I. Drăgulin, Dionisie Pseudo-Areopagitul - celebrul mistic căutat de un mileniu şi jumătate - este străromânul dobrogean, Dionisie Smeritul (Exiguul). De numele acestui învăţat cu faimă europeană în epoca sa, mort în Italia, pe la anul 555, se leagă o valoare culturală românească unică. De aceea ea a fost revendicată cândva de Greci, de Francezi, de Sirieni, de Egipteni, de Georgieni.

Dar iată că a sosit timpul ca aceasta să se întoarcă la ai săi. Prin osârdia a două cadre universitare dela Facultatea de Teologie din Bucureşti, P.C. Pr. Dr. Gheorghe I. Drăgulin şi P.C. Pr .Dr. Vasile Răducă, Editura Anastasia şi Editura Martyria au tipărit un volum de scrieri areopagitice. Este vorba de cele zece **Epistole** autentice, traduse din limba greacă, prevăzute cu un **Studiu introductiv** şi cu numeroase note şi comentarii ale primului cercetător amintit.

Din acesta aflăm că astăzi sunt semne evidente de întoarcere la tradiţia creştină comună a preţuirii corecte a mesajului Areopagitului. În trecut, abordarea lui istorico-teologică - mai ales de tradiţie protestantă - îl situa adesea în rândurile neoplatonicilor întârziaţi şi deghizaţi.

Urmează apoi mai multe pagini cu esenţă doctrinară a tratatelor areopagitice şi cu rezumatul noilor piese traduse.

În anexă, volumul reproduce bibliografia areopagitică românească.

Prin publicarea celor zece **Epistoloe** se umple un gol resimţit de mult timp în cultura românească. Ele se adaugă la mai vechile traduceri interbelice, datorate Pr. Prof. Cicerone Iordănescu şi Prof. Theofil Simenschy, ale celor patru tratate areopagitice: **Numele divine, Teologia mistică, Ierarhia cerească şi Ierarhia bisericească.**

Cercetătorul de astăzi are astfel la îndemână întreaga operă cunoscută a Sfântului Dionisie Areopagitul.

APEL

Pentru construirea unei mânăstiri şi spital lângă Bucureşti (comuna Tunari, 20 ha donate în acest scop de Cristiana) în primăvara acestui an, s'a deschis un cont pentru ajutorarea acestui proiect: "PROJECT ROMANIA", Canada Trustco Mortgage Company, 585 Scottsdale Dr., Guelph, Ont., N1G 3E7, la care se pot face donaţii. Părintele Teofil asigură pe donatori că numele lor vor fi trecute în cartea de ctitori şi pomenite la fiecare Sfântă Liturghie.

Vă mulţumim şi Dumnezeu să vă binecuvânteze,
Părintele Teofil.

ÎN VICTORIA, DUPĂ PRIGOANA COMUNISTĂ URMEAZĂ ?? PRIGOANA ORTODOXĂ

Prof. Dr. Anton MOISIN

Victoria este un oraş construit de comunişti, care n'au lăsat să fie construită nici o biserică aici, voind să fie primul oraş al ateismului victorios. Totuşi, încă dela întemeierea oraşului, Preotul greco-catolic Moisin Octavian a slujit aici, în secret, permanent Sfânta Liturghie, într'o capelă particulară. El a fost în continuu urmărit şi hărţuit de autorităţile comuniste, mai ales de Securitate.

După 40 de ani de prigoană, Românii uniţi (greco-catolici) din oraş au dorit să-şi construiască o biserică. Actualul primar şi actualii consilieri s'au arătat înţelegători şi le-au acordat un loc de construcţie. Singurul care s'a împotrivit vehement a fost vice-primarul. Dar mulţi locuitori ortodocşi, din preajma locului acordat, au adoptat aceeaşi poziţie cu vice-primarul. S'au împotrivit până şi ideii construirii unei biserici în locul acordat. Cu toate acestea, consilierii au votat a doua oară, nominal, în favoarea menţinerii locului acordat pentru Greco-catolici. Dar Ortodocşii, (unii foşti comunişti notorii) nu s'au lăsat, astfel că semnatarul acestui articol a fost chemat de primar pentru a i se expune situaţia ameninţătoare creată. Mai mult, primarul a precizat că oriunde vor primi Greco-catolicii loc, vor fi probleme similare, deşi el este favorabil acordării unui loc pentru Greco-catolici.

Aşa stând lucrurile, pentru a nu porni construcţia unui lăcaş sfânt cu o confruntare violentă păcătoasă, uniţii se văd siliţi să construiască biserica în afara oraşului (deşi toate celelalte culte care au cerut teren l-au primit şi n'au mai fost ameninţate.

Deci, pentru uniţii din Victoria, s'a schimbat doar o prigoană cu alta. Dar Dumnezeu va face dreptate!

MICA PUBLICITATE

CĂSĂTORII

* Tânăr inginer constructor, 28 de ani, 1,72 m, 59 kg., nefumător, fără obligaţii, azilant în Germania de 3 ani, vorbind germana şi engleza, doresc cunoştinţa unei doamne sau domnişoare, cetăţeană a unei ţări din Vest, în vederea căsătoriei. Adresaţi corespondenţa: C.Liviu, Postfach, 26-W 24547 Untermünkheim, Germania, sau telefonaţi la: 07944/8436 zilnic după ora 17 sau Duminică la orice oră.

* Doamnă prezentabilă, 31 de ani, 1,62 m, 50 kg, educată, de condiţie socială bună, fără obligaţii, gospodină, cu studii în domeniul contabilitate, doresc cunoştinţă în vederea căsătoriei. Răspunsuri la adresa: David Cornelia, Str.Segarcea, Nr.5, Bl. A 13, Sc.II, Et. III, Ap 27, Sect.6, Bucureşti, România. Tel 726 04 50.

* Român, 29 de ani, activ profesional educat, cetăţean american, 5'10" înalt, calităţi deosebite etc. caut o Românca cu situaţie corespunzătoare, pentru căsătorie model. Nu pierdeţi această rară ocazie. Telefonaţi la: 1 - 813 - 327 2748 Florida, USA.

CAUTA

* Dacă printre cititorii acestui ziar se găseşte cineva care să cunoască familia Ing. Alexandrescu Ana şi Eugen, este rugat să le dea de ştire că sunt căutaţi de prietena lor din România, D-na Cerchezan Maria, B-dul Griviţei 54, Bl.9, Sc.B, Apt.10, 2200 Braşov.

VÂNZĂRI

De vânzare 2 locuri de veci în cimitirul românesc memorial din Mississauga, Ontario. Loc central, lângă trioiţă. Pentru detalii telefonaţi la... (416) 631 - 9068.

SERVICII

* Pensionară, 56 ani, în putere, asistentă medicală, fără obligaţii, cu experienţă în ţară şi străinătate (referinţe), doresc să îngrijesc bolnavi, bătrâni sau house-sitter. Răspuns la: Crăciun Aurora, Bd. Griviţei 69, Bl.49, Sc.B, Ap. 28, Braşov 2200, România.

Petreceţi o seară la
RESTAURANTUL ROMÂNESC
DIN KITCHENER
Casablanca
Restaurant şi bar
3101 Kingsway Dr., Kitchener, Ont.
Tel. (519) 748-1872

DENTAL OFFICE
Dr. AXENTE BUCSA & Anna Jarecka
absolvent CHICAGO UNIVERSITY
absolvent LONDON UNIVERSITY
VISA
• acceptăm urgenţe
• noi pacienţi bine veniţi
• consultaţie gratuită
• Sâmbăta tratamente
• vorbim româneşte şi englezeşte
Tel. (905) 318-6336
920 UPPER WENTWORTH ST.,
HAMILTON
(across from LIMERIDGE MALL)

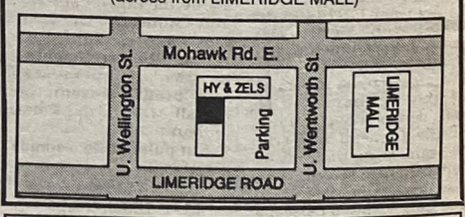

STEFAN HRUSCA

TWIN STAR PRODUCERS
oferă celor interesaţi
video-caseta:
"ŞTEFAN HRUŞCĂ"
CONCERT LIVE IN TORONTO
precum şi:
RUGĂ PENTRU PĂRINŢI
UN COPAC CU FLORI
COLINDE I şi
COLINDE II
Vîdeo-caseta - $ 24.99
(S&H incluse)
Audio-caseta - $ 11.99
(S&H incluse)
Comenzile la:
TWIN STAR PRODUCERS
P.O.Box 40006, 280 Viewmount Ave., Toronto, Ont., M6B 4K4, Canada, sau tel. (416) 782-3463

CĂRŢI, ZIARE, MUZICĂ DIN ROMÂNIA
LA DVS. ACASĂ, PRIN ARTIMMEX

Exprimaţi-va optiunile marcind cu "X" in casuta corespunzatoare comenzii dorite si completati valorile in $ in ultima coloana din dreapta. Unele ziare ca Romania libera si Evenimentul zilei se livreaza in seturi de 6 sau cate un singur ziar pe saptamana (de miercuri sau joi). Daca CUMPARATI UN SET DE SASE (PRIMUL), puteti comanda cite un ziar sau set aditional la pretul redus indicat in coloana "ADITIONALE".

ZIARE / SAPTAMANALE:	Bucati in set,	PRET ABONAMENT PE 4 SAPTAMANI Primul	X	Aditional	X	PRET ABONAMENT PE 13 SAPTAMANI Primul	X	Aditional	X	VALOARE $
Daca sint 2,incercuiti doar cei dorit:										
1. Romania Libera	Sase	$26.99		$22.99		$84.99		$76.49		
2. Evenimentul Zilei	Sase	$26.99		$22.99		$84.99		$76.49		
3. Rom.Lib. sau Evenim.Zilei	Unu	$10.99		$8.99		$29.99		$24.99		
4. Expres Magazin/Fotbal Plus	Unu	$11.99		$9.99		$34.99		$27.99		
5. Academia Catavencu	Unu	$5.99		$4.99		$18.99		$15.99		
6. Fotbal sau Sport Star	Unu	$10.99		$8.99		$29.99		$24.99		
7. Adevarul sau Cotidianul	Unu	$11.99		$9.99		$34.99		$27.99		
8.										

spatiu rezervat pentru comenzi nelistate, la cerere; *pret confirmat prin Artimmex
Pentru alte ziare: dati telefon sau trimiteti FAX la Artimmex

CARTI:	AUTOR	TITLU	EDITURA	PRET	X	$
1.	G.Modorcea –	Baietii de bani gata (copii nomenclaturii)	ALCRIS	$11.99		
2.	Maresal I. Antonescu –	Epistolarul Infernului	ALBATROS	$11.99		
3.	Nicolae Iorga –	Politica Externa a Regelui Carol I	VIITORUL	$11.99		
4.	Sanda Marin –	Carte de bucate	ORIZONT	$9.99		
5/6	Rene Miller –	Rasputin si femeile/ M.Zevaco —Nostradamus	ORIZONT	$9.99		
7.	Daphne de Maurier –	Rebecca	ORIZONT	$9.99		
8.	D.H.Lawrence –	Amantul Lady–ei Chatterley	VIVALDI	$9.99		
9.	Mircea Eliade –	Isabel si apele diavolului	MINERVA	$9.99		
10.	Bomba Drogurilor –	Cazuri, filiere, terorism etc.	HUMANITAS	$9.99		
11.	John Steinbeck –	Iarna vrajbei noastre	ORIZONT	$11.99		
12.	Dictionar Englez–Roman sau Roman–Englez(1124 pagini)		GRAMAR	$11.99		
13.	Ajutati Destinul: Horoscopul tau in conjunctie cu al altora		ROZA VINT	$9.99		
14.	Manuale Matematica sau Geometrie, clasele 4...12, una:		DIDACTICA	$11.99		
15.	Ioan Dan –	Procesul Maresalului Antonescu	TEMPUS	$11.99		
16.				$		

spatiu rezervat pentru comenzi nelistate, la cerere; *pret confirmat prin Artimmex
Pentru alte carti: dati telefon pentru a afla titlul si pretul — SUBTOTAL CARTI:

CASETE–MUSICA	TITLU	PRET	$
1. Vol.I	Interpreti Celebri – Melodii de aur: Musica Populara Romaneasca	$11.99	
2.		$	

Pentru alte casete: dati telefon pentru a afla titlul si pretul — SUBTOTAL MUSICA:

Adunati subtotalurile de la ziare/saptamanale, carti si muzica – TOTAL COMANDA: $

Preturile includ livrarea si GST,PST. Produsele ARTIMMEX se pot procura fie prin abonament, fie prin cumparare directa. Daca comandati prin posta sau abonament, ingaduiti 1–4 saptamani pentru livrare. Puncte de vinzare in Toronto (la magazine de colt) sunt: "Forest Convenience"–105 Parkway Forest Dr., "Food Plus"–740 Sheppard Ave. East, "Gerry Smoke"–747 Don Mills Rd., "Milk Mart"–441 Rogers Rd., Dominica, la Biserica "St.Gheorghe"–247 Roselharn Ave. La restaurantul "Dracula House"–2 Thorncliffe Park Dr. se vind ziare de sport si "Evenimentul Zilei".
Completati mai jos si trimiteti formularul impreuna cu plata prin cheque sau M.O. la ARTIMMEX.

Name: Mr. ☐ Mrs. ☐ Miss ☐ Ms. ☐

Street # Street Apt.# City Province Code

Telephone:

PENTRU ORICE INFORMATII SUPLIMENTARE, LISTE DE PUBLICATII ETC. ADRESATI–VA DIRECT LA:

ARTIMMEX
Importers of exotic art, publications and giftware
3555 Don Mills Road, Unit 6–530
Willowdale, Ontario M2H 3N3
Tel. 416–493 4096
FAX:416–496 9190

FIRMA S.C. "PRODAG" SRL
cu sediul în
România, Str. Progresului nr.8, Braşov
prin administratorii acesteia, D-nii Tatu Mihai şi Ganea Iorgu, vă oferă o proprietate pe o suprafaţă de 6 ha teren, amenajat cu grajduri şi anexe, în vederea creşterii şi îngrăşării a 5.000 capete bovine. Dorim colaborarea cu investitori americani şi canadieni, în vederea modernizării ca şi a prelucrării laptelui şi cărnii şi pentru construirea unei fabrici de bere.
Relaţii: Tel. (401) 766-3343 - SUA şi
Tel. (092) 16.53.00 sau
Fax (092) 15.13.44 - România

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

TOŢI SPUN "DA" DAR REZULTATUL E "BA"

Au trecut patru ani dela Revoluţie şi până acum încă nu s'a aflat adevărul şi n'au fost pedepsiţi cei care au ucis. După îndelungata aşteptare, studenţii au cerut într'un memorandum "Descoperirea urgentă a criminalilor din Decembrie" iar ziarul "România Liberă" a pus celor responsabili patru întrebări:

(1) Consideraţi că există persoane responsabile pentru crimele din Decembrie?

(2) Dacă DA, cine ar putea să le cunoască?

(3) Dacă nu, consideraţi că avem de-a face cu iresponsabili care cer deconspirarea unor oameni care nu există?

(4) Ce părere aveţi despre termenul "Urgent" din cererea studenţilor?

Printre cei întrebaţi, D-nii: Oliviu Gherman, Preşedintele Senatului; Adrian Năstase, Preşedintele Camerei Deputaţilor; Vasile Manea, Procurorul General al României prin Serviciul pentru relaţii cu mass-media şi colaborare externă; Dan Iosif, Consilier prezidenţial, revoluţionar.

La întrebare numărul (1) toţi au răspuns DA, recunoscând că există persoane viniovate de crime.

La numărul (2), Dl. German răspunde tot da, dar nu poate veni cu nici o lămurire pentrucă n'a fost implicat cu nimic; Dl. Năstase recunoaşte că Procuratura şi Serviciile de informaţii sunt instituţiile care ar putea rezolva chestiunea; Dl. Manea admite că o parte din cei vinovaţi sunt cunoscuţi şi s'a luat măsura de trimitere în judecată (În stare de libertate cum ne-a informat o altă ştire, N.R.) a 65 de inşi ce-au luat parte, din P.C.R., Securitate şi Miliţie; Dan Iosif precizează: există multe fotografii după care pot fi identificaţi cei care au tras şi în al doilea rând sunt cei care au dat ordinul să se tragă în popor.

Răspunsurile la întrebările 3 şi 4 sunt variate: unii au considerat termenul "Urgent" ca "un termen temperamental"...

Toţi cei întrebaţi au recunoscut comiterea crimelor, dar cum până în prezent nu s'a luat nici o măsură de pedepsire a criminalilor, ajungem la concluzia:

Comunist la comunist nu-şi scoate ochii.

TOVARĂŞII LUI VERDEŢ

Ilie Verdeţ, Preşedintele partidului comunist din România, cu numele schimbat în Partidul Socialist al Muncii (PSM) a luat parte, ca invitat al partidului comunist francez, la congresul partidului din Franţa. Acţiunile comuniştilor români sunt în creştere, în consultări.le pe care Iliescu le are în vederea unei remanieri guvernamentale. Se pare că în noul guvern vor intra şi reprezentanţi ai partidelor România Mare şi PSM. Opoziţia este încă sub teama de a nu intra fasciştii în guvern.

• • •

CÂT O MAI FI ÎN VIAŢĂ ?

Adrian Donea, refugiat în Italia din 1990 a declarat într'un interviu acordat Canalului cinci din Italia că a fost printre primii care au scotocit biroul Elenei Ceauşescu dela sediul fostului Comitet Central şi a văzut într'un sertar un carnet de depuneri al împuşcaţilor emis de Banca Svizzera din Elveţia. Carnetul avea vreo 10 pagini şi cuprindea date, sume, numere secrete. A.D. a adăugat că în afară de el, mai trăieşte încă o persoană care a văzut acest lucru.

• • •

CU LECŢIA ÎNVĂŢATĂ

Dl. Bogdan Hossu, preşedintele sindicatului Alfa, spune într'un interviu (Expres Magazin): "De idealurile comunismului ne-am săturat", adăugând că "mişcarea sindicală nu se va mai integra, subordona unui partid politic, aşa cum a fost înainte de evenimentele din '89", Muncitorii vor colabora cu toţi acei care îi vor ajuta.

• • •

ZILE "ORIGINALE" MARŢEA ŞI JOIA

Într'un interval de zece zile s'au întâmplat două înjughieri, urmate de două accidente de maşină. Înjunghierile şi "accidentele" au fost comise de necunoscuţi, dar victimile sunt cunoscute ca lideri anticomunişti. Înjunghiaţi, (unul Marţi şi altul Joi) D-nii: Constantin Afierăriţei, Vicepreşedintele Asociaţiei "21 Decembrie" şi Dl. Mircea Nicorici, membru al Asociaţiei Luptătorilor în Revoluţia din 1989". Iar cei "accidentaţi" (tot Marţi şi Joi), Dl. Radu Vasile, membru al Asociaţiei "Jilava 21-23 Decembrie 1989" şi amiralul Cico Dumitrescu, luptător anticomunist.

Iar ca supliment de zile fatale, tot într'o zi de Marţi (7 Decembrie) "Evenimentul Zilei" ne informează: "Maşina condusă de Marian Munteanu a fost accidentată de un angajat al Palatului Cotroceni". Dl. Munteanu este preşedintele partidului "Mişcarea pentru România", al cărui trecut ne este bine cunoscut, iar celălalt e... angajatul Cotrocenilor!

S'ar putea să fie o simplă coincidenţă!

• • •

TOT 100.000 LEI

Tinerii, sub 25 de ani şi la prima căsătorie, primeau un ajutor de 100.000 lei, care în 1991 reprezenta cam zece salarii; azi, cu aceeaşi sumă mirele sau mireasa îşi poate cumpăra un palton şi nu de maximă caliate.

• • •

DINTR'O DATĂ DOUĂ RECORDURI

România are cel mai mare procent de populaţie în agricultură 32.9% (Polonia 26.2%, Bulgaria 19%, etc.) şi în acelaşi timp înregistrează cea mai mică producţie din Europa.

• • •

PARLAMENT "À LA ILIESCU"

În dosul procedurilor parlamentare se practică o democraţie tainică. Votul în Parlament este secret şi cel ales de cetăţeni, ca să le exprime dorinţa, nu îşi divulgă votul. El una spune, alta votează şi Iliescu triumfează.

• • •

"ELEMENTELE SE ADUNĂ"

Elemete de "adunătură": Premierul Văcăroiu şi V.C. Tudor. Ambii s'au întâlnit, discutat, pupat şi fotografiat în cadrul Consiliului Naţional al P.R.M. (Unul din partidele extremiste).

• • •

AUF WIEDER SEHEN

Avioanele Lufthansa readuc aproape zilnic pe Românii intraţi ilegal în Germania. Azil politic nu se mai acordă din 16 Martie 1991. Actualmenmte 400.000 de azilanţi români sunt deţinuţi în lagărele de repatriere. Verificarea actelor pentru noii sosiţi se face într'o săptămână. Şansa de a rămâne e zero, iar economiile depuse la banca din Germania de cei expatriaţi sunt confiscate.

• • •

SALARIUL SE ÎMPARTE ÎN CINCI

Primele patru cincimi din salariul unui muncitor se cheltuiesc pentru mâncare, iar restul de 20% trebue să-i ajungă pentru îmbrăcăminte, chirie, lumină, căldură, medicamente. Muncitorul are totuşi avantajul că poate alege: să umble dezbrăcat, să moară de foame, de frig, de boală ori să domicilieze cu boccea pe peronul gării, pe stradă, sau sub pod.

Consecinţa acestui trai ne este dată de statisticile oficiale: rata mortalităţii - scrie ziarul New York Times - înregistrează cea mai înaltă cotă atinsă vreodată în România de după cel de-al Doilea Război Mondial.

• • •

11.000 LEI SALVAREA

Dacă n'ai "Carnet de sănătate" o plimbare casă-spital cu ambulaţa costă 11.000 lei.

PENTRU FILATELIŞTI

S'a emis o serie de timbre pentru comemorarea a "75 de ani dela Marea Unire". Sunt reproduse chipurile celor ce ne-au întregit neamul: Regele Ferdinad, Regina Maria, Iuliu Maniu, Gheorghe I. Brătianu, Iancu Flondor şi Pantelimon (Pan) Halipa.

• • •

SE LIMPEZESC APELE

Ziarele de "excitare naţională": "România Mare", "Europa" şi "Totuşi Iubirea" şi-au subţiat tirajul. Semn că publicul a început să-i identifice pe "marii naţionalişti" ca surcele comuniste.

• • •

POSTELNICU E ÎNCĂ ÎNCHIS

S'a revocat, deocamdată, ordinul de a-l elibera pe Tudor Postelnicu condamnat la 17 ani pentruc'a "participat la înăbuşirea sângeroasă a revoluţiei din 1989". T.P. mai este acuzat c'a dat ordin să se împuşte şase Români care furaseră un autobuz în 1981 şi doreau să treacă frontiera.

• • •

ŞI TOTUŞI SE ASCULTĂ

Dl. Virgil Măgureanu, şeful Securităţii, azi botezată "Serviciul Român de Informaţii" (SRI) a declarat ziarului "Suddeutsche Zeitung" că se continuă cu ascultarea convorbirilor telefonice ale oamenilor politici dar nu se face uz de ele. Dl. V.M. n'a precizat cine-s oamenii politici , ci a dat doar un număr de câteva zeci de mii. D-sa a mai adăugat că'n România continuă să activeze agenţii KGB-şti, dar n'are nici o legătură cu ei.

• • •

NE INFRUMUSEŢĂM

Veste bună pentru cucoane cu bani: s'a deschis în Bucureşti Spitalul de chirurgie plastică, reparatorie şi arsuri. Spitalul are 100 de paturi.

• • •

VÂNZĂRI LA DOMICILIU

Până acum, cei care doreau să înfieze copii, veneau în ţară, azi adoptarea copiilor se face pe alte baze. Pleacă familia cu copii în străinătate şi se'ntoarce "orfan de copii". A fost arestat la Iaşi un "om de afaceri" care mijlocea călătoria părinţilor în Cipru, unde se încheia târgul. Majoritatea părinţilor erau ţigani.

• • •

ROMÂNIA ŞI NATO

Agenţia AP transmite: La 26 Ianuarie, România a devenit prima ţară, primită formal în noul program pe care NATO îl oferă spre cooperare foştilor inamici din Pactul dela Varşovia, dar le refuză calitatea de membri ai pactului.

Ministrul de Externe Teodor Meleşcan a semnat înţelegerea la întâlnirea cu cei 16 ambasadori ai naţiunilor care fac parte din Pactul Atlanticului. Vor urma să semneze înţelegerea şi Lituania, Polonoia şi probabil Estonia. Semnarea acestei participări nu garantează părţile semnatare ale forstului Pact dela Varşovia securitatea naţională nici acceptarea ca membri cu drepturi depline în NATO, pentru a nu crea o nouă diviziune a Europei care să ducă la izolarea şi provocarea Rusiei.

N'avem lumină, căldură şi mâncare, dar în schimb guvernul a decis să tipărească cele mai frumoase amintiri: paşaportul.

• • •

Au fost descoperite gropile comune ale eroilor care au luptat în munţi contra comunismului.

• • •

Închisorile vor beneficia de serviciul unui preot ortodox.

• • •

"Nicolae Ceauşescu a fost unchiul meu" este titlul cărţii D-lui Emil Bărbulescu, nepotul de soră al răposatului unchi.

• • •

Parchetul General a luat măsurile legale de reabilitare a 19 jurişti, în frunte cu eminentul Micescu, fost deputat şi Ministru la Afacerile Străine în guvernul Goga-Cuza.

• • •

Secretarul de Stat al Ministerului muncii şi protecţiei sociale, Dl. Gheorghe Brehoi, dă vestea optimistă că'n 1994 vor fi doar 1.400.000 de şomeri.

• • •

Faţă de 1992, numărul bolnavilor de rujeolă a crescut de patru ori, deşi vaccinarea e gratuită.

• • •

Băncile oferă, pentru depozitele pe scurt timp, o dobândă de 95%.

• • •

După trei luni dela votarea legii de a se reda pământul, din cele patru milioane de ţărani doar 500.000 şi-au reluat averea.

• • •

Patriarhia e supărată pe publicaţiile ce-au tipărit calendare ortodoxe care ar fi, conform legii, un monopol al Patriarhiei. Se pare că Patriarhia e în conflict cu ea însăşi. Ce-i mai important: banul ori răspândirea calendarelor cu sărbătorile creştine?

• • •

O nouă lege votată de Senat: localurile publice sunt obligate să-şi menţină toaletele în condiţiile de curăţenie necesară şi să ofere clienţilor săpun, prosoape, hârtie igienică etc.

• • •

Rezultatul unui sondaj de opinie: 51% din Români au atitudine favorabilă faţă de Unguri.

• • •

Partidul D-lui Iliescu, F.D.S.R., în curând va controla şase staţii de radio pentru "informarea" ascultătorilor.

• • •

Unul din şapte Români suferă de inimă (3 milioane de cardiaci).

• • •

În piaţa Gorbaciov din Galaţi s'a deschis "Magazinul Săracilor", care vinde îmbrăcăminte "la mâna a doua". Majoritatea articolelor provin din Canada şi Statele Unite.

• • •

După 80 de ani, Hotelul Athené Palace, prima construcţie din beton, va fi închis pentru modificări şi va reapărea în 1996 ca "Athené Palace Bucureşti Hilton".

• • •

S'a introdus medicamentul "Flucinom" pentru bolnavii de cancer la prostată. Medicamentul nu vindecă, dar suprimă acţiunea de creştere a cancerului.

• • •

Primăria Municipiului Bucureşti precizează că în 1994 numărul solicitanţilor de hrană gratuită va fi de peste 10.000.

• • •

Facultăţile care nu vor primi autorizaţia de funcţionare provizorie devin din toamnă ilegale şi se desfiinţează.

• • •

Cu leafa pe o lună poţi cumpăra: trei cartuşe Marlboro, 23.400 lei cartuşul; ori trei sticle de whisky "Teacher's", 23.365 lei sticla.

• • •

O să citim şi versiunea neocomunistă a evenimentelor din Decembrie 1989: Dl. Iliescu a scos o carte, "Revoluţia şi Reforma".

• • •

Magistraţii şi grefierii, ca să impună respect, vor fi îmbrăcaţi în uniforme noi primite gratis dela Guvern.

• • •

85% dintre Români nu vor să plece din ţară.

• • •

Dela 10 Ianuarie, o călătorie pe linia Auto Express din Capitală costă 200 lei.

• • •

Numărul cerşetorilor se cifrează între 5-10%.

• • •

La Cluj-Napoca s'a inaugurat Biroul de Informaţii al Ambasadei Statelor Unite.

• • •

Spitalul de Urgenţă din Bucureşti (scrie "Cronica Română") în noaptea de Crăciun a tratat 42 de cazuri, dintre care 20 au fost încercări de sinucidere.

• • •

Dl. Iliescu recunoaşte că a iniţiat procesul soţilor Ceauşescu, dar regretă ca'u fost împuşcaţi.

• • •

De Sărbători, la mormântul lui Ceauşescu s'a produs o încăierare între cei bătrâni care-l jeleau şi un grup de tineri.

• • •

DIN CELE TREI COLŢURI ALE LUMII

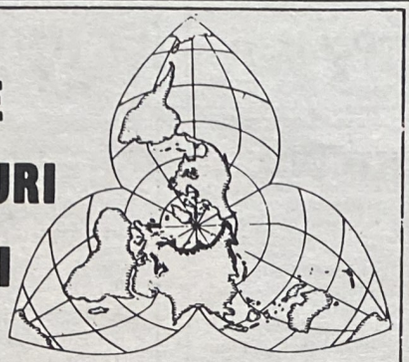

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

BABILONIA NEPUTINŢEI LA NATO ŞI ONU

La şedinţa dela Bruxèlles din 10 Ianuarie, la care a participat şi Preşedintele Clinton, cele 16 ţări membre NATO, reprezentate la cel mai înalt nivel, au discutat două probleme importante: posibilitatea admiterii ca membre ale organizaţiei a ţărilor din Estul Europei şi problema Bosniei.

După cum se ştie, Polonia, Cehia, Slovacia şi Ungaria au cerut să fie primite ca membre NATO, ca o garanţie că nu vor intra din nou în sfera de influenţă a Rusiei, în cazul reapariţiei imperialismului în această ţară. Aceste cereri au iritat Moscova şi Preşedintele Clinton, respingând criticile celor care erau pentru admiterea cât mai curând în NATO a ţărilor solicitante, a propus o formulă de compromis. Este vorba de aşa zisul "Parteneriat pentru Pace", în care membrele vor putea face antrenamente şi exerciţii militare cu NATO, vor primi sfaturi pentru apărare şi bugetul acesteia, vor putea contribui cu forţe în operaţiile ONU şi NATO. În schimb, li se vor acorda garanţiile de integritate teritorială oferite membrelor NATO.

Această formulă nu a prea încântat pe liderii Poloniei, Cehiei, Slovaciei şi Ungariei, (mai ales pe Lech Walessa), pe care Clinton i-a întâlnit peste o zi la Praga. România, apoi Lituania, au fost primele care au fost primite în Parteneriat.

În problema Bosniei, membrii NATO au votat din nou după multe divergenţe de păreri, o ameninţare cu atacuri aeriene pentru salvarea capitalei Sarajevo, redeschiderea aerodromului din Tuzla (vital pentru ajutoare) şi descercuirea trupelor canadiene din Srebrenica. Marea Britanie, Canada şi Franţa s'au opus totdeauna la astfel de atacuri, temându-se de represalii sârbeşti asupra trupelor lor.

Secretarul General ONU, Boutros-Ghali, a declarat că e gata să aprobe atacurile, dacă oficialii ONU din Bosnia vor cere acest lucru. De fuzat. Au urmat acuzări reciproce de tergiversare între SUA, Franţa şi Boutros-

reamintit că în August 1993, NATO a mai făcut astfel de ameninţări, care nu s'au concretizat, deşi Consiliul de Securitate a garantat "zone de securitate" în jurul a şase oraşe, printre care Sarajevo, Tuzla şi Srebrenica.

Acum, în Ianuarie 1994 (21 de luni de asediu la Sarajevo), după noile ameninţări s'au făcut iar paşi înapoi. Boutros-Ghali a declarat din nou că este împotriva atacurilor. Franţa şi-a schimbat de două ori poziţia, pronunţând printre altele exercitarea de presiuni asupra Musulmanilor bosniaci, de a accepta planul de împărţire aprobat de Sârbi şi Croaţi, ceea ce Washingtonul a re-

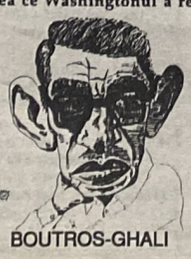

BOUTROS-GHALI

Ghali. Statele Unite sprijină atacurile aeriene izolate, dar se opun trimiterii de trupe americane în Bosnia.

Militarii forţelor ONU sunt indignaţi şi se simt umiliţi de atitudinea birocratică a şefilor lor politici. Generalul francez, Jean Cot, comandantul forţelor ONU din fosta Iugoslavie, a cerut de două ori lui Boutros-Ghali, ordonarea atacurilor aeriene pentru protejarea trupelor sale din Sarajevo, dar cererea a fost respinsă şi considerată un act iresponsabil. Secretarul General a cerut guvernului francez rechemarea generalului. Aceeaşi soartă a avut-o şi Generalul belgian, Francis Briquemont, comandantul trupelor din Bosnia. El a fost rechemat fiindcă a spus că vrea mai multă acţiune şi nu atâtea rezoluţii ale Consiliului de Securitate, care nu-l ajută cu nimic. "Trupele noastre se simt umilite. Misiunea a devenit imposibilă, un adevărat coşmar", a spus generalul. În locul lui a venit Generalul britanic, Michael Rose, care s'a arătat de acord cu atacurile aeriene. Militarii vor acţiuni sau retragerea lor din Bosnia.

Forţele ONU au 26.000 de oameni. Ele au pierdut, neputincioase, 80 de militari, iar 800 au fost răniţi prin atacurile asupra convoaielor şi bombardamentele sârbeşti. Ele nu au avut mandat ca să apere populaţia civilă. Ultimile relatări arată că acum Belgradul ajută pe faţă, cu artilerie şi care blindate ale armatei iugoslave, pe Sârbii bosniaci. Au acţionat chiar formaţii speciale de comando ale acestei armate.

Pentru a forţa pe Musulmanii bosniaci ca să accepte planul lor de împărţire, pe 19 Ianuarie, Serbia şi Croaţia au semnat un acord pentru stabilirea de reprezentanţe oficiale la Belgrad şi Zagreb, pe data de 15 Februarie.

UN SUCCES ILUZORIU

Vizita de trei zile la Moscova a Preşedintelui Clinton (12-15 Ianuarie), a fost considerată de către acesta la întoarcerea sa la Washington, ca un succes. În zilele care au urmat, s'a văzut că acest succes a fost iluzoriu.

Discuţia centrală a fost în legătură cu solicitarea unor ţări foste comuniste (Polonia, Cehia şi Ungaria), ca şi a Ţărilor Baltice, de a fi primite ca membre NATO, o idee care a iritat Rusia. Preşedintele Clinton a venit cu acea vagă formulare de compromis de "Parteneriat pentru Pace", pe care a propus-o la ultima şedinţă dela Bruxèlles a acestei organizaţii şi care a fost primită favorabil de Elţin, fiindcă este departe de ceea ce înseamnă un membru plin.

Considerată un succes al preşedintelui american a fost semnarea de către el, preşedintele Ucrainei, Kravciuk şi Preşedintele Elţin, a unui acord prin care Ucraina acceptă să dea Rusiei arsenalul ei nuclear pentru a fi distrus.

El este compus din 175 de rachete intercontinentale şi peste 1800 de capete nucleare.

Ucraina va primi în schimb compensaţii sub formă de combustibil nuclear (în valoare de 1 miliard dolari), un ajutor de 300 de milioane de dolari şi garanţii de securitate.

De reamintit că preşedintele ucrainean a mai semnat astfel de acorduri, dar parlamentul din Kiev s'a opus. Ucrainenii cred că armele le dau o garanţie de securitate în cazul renaşterii imperialismului rus.

Conform unui alt acord, SUA va cumpăra uraniul

CERNOMÎRDIN

îmbogăţit rezultat din distrugerea rachetelor ruse (500 tone, valoare - 12 miliarde dolari).

Cei doi preşedinţi au semnat şi hotărârea ca după 30 Mai rachetele lor nucleare să

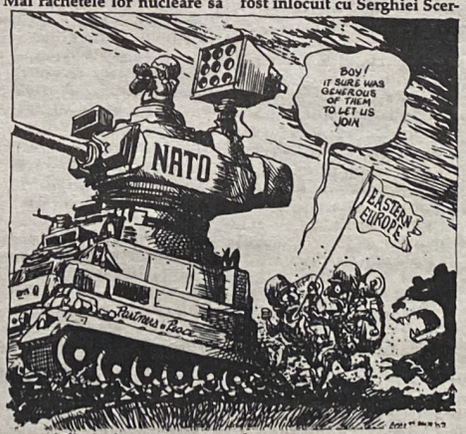

nu mai fie îndreptate unele împotriva altora, măsură simbolică, fiindcă repoziţionarea se poate face în câteva minute.

Elţin a făcut cunoscut că au existat diferenţe de păreri în privinţa retragerii trupelor ruse din Estonia şi Letonia ca şi în privinţa politicii care trebue urmată în Bosnia. El a a spus că noile aranjamente pentru securitatea Europei nu pot fi făcute fără aprobarea Rusiei care are pe scena lumii un rol egal cu cel al Statelor Unite (!)

S'a vorbit puţin despre ajutorul financiar, dar Elţin a a criticat Grupul celor Şapte, care în Aprilie a promis un împrumut de 2,5 miliarde dolari, dar practic ajutorul a fost minim. El a făcut afirmaţii categorice că reformele vor continua, dar nu a trecut decât o săptămână dela plecarea preşedintelui american, pentru ca în politica Rusiei să

intervină schimbări majore care infirmă declaraţiile lui Elţin.

Astfel, Duma şi-a ales ca preşedinte pe Ivan Rubkin, membru al Partidului Agrarian, procomunist. Iegor Gaidar, Prim-vicepriministru şi Ministru al Economiei, şi-a dat demisia ca protest pentrucă s'au luat măsuri care pericliteză reforma, fără să fie consultat. La câteva zile, şi-a dat demisia şi Boris Fiodorov, Ministrul de Finanţe, pentru refuzul lui Elţin de a înlocui pe Directorul Băncii Centrale, Gerascenko, care continuă alimentarea inflaţiei prin tipărirea unei imense cantităţi de ruble.

Primul-ministru, Victor Cernomîrdin, a format noul guvern, anunţând că perioada de romantism a economiei de piaţă a luat sfârşit. Din vechea garnitură de reformişti a rămas numai Anatoli Ciubarin, Ministrul Privatizării. Gaidar a fost înlocuit cu Alexandr Sokin, un economist partizan al unei reforme lente, cum doreşte Cernomîrdin, care continuă să sprijine finanţarea industriei grele şi a fermelor colective ca şi controlul preţurilor şi al salariilor. Fiodorov a fost înlocuit cu Serghiei Scerbacov, fost adjunct al Ministrului sovietic de Finanţe Pavlov, implicat în puciul împotriva lui Gorbaciov. Gaidar şi Fiodorov reprezentau o garanţie pentru Occidentali că reformele vor continua.

După cum a remarcat profesorul de economie american, Jeffry Sachs, sistemul lui Cernomîrdin a fost încercat de Ucraina şi România şi a dus la cresterea bursei negre şi la o inflaţie mai mare ca a Rusiei.

Economiştii occidentali, ca şi Fiodorov, cred că jumătăţile de măsură nu vor face decât să prelungească chinurile populaţiei şi să ducă la o inflaţie catastrofală până la sfârşitul anului. Fiodorov a numit ceea ce se întâmplă acum în Rusia, o lovitură de stat economică.

În faţa reapariţiei unui guvern de conservatori, sunt multe şanse ca împrumuturile promise de Grupul celor Şapte, Fondul Monetar şi Banca Mondială să fie sistate. De altfel, Jirinovski a declarat că Rusia este o ţară bogată, care nu are nevoie de ajutorul american, iar Clinton făcea mai bine dacă rămânea acasă să cânte la saxofon.

Vizita lui Clinton la Moscova nu pare un succes, ci mai degrabă o cedare aproape asemănătoare cu cea făcută de Chamberlain în 1938 în faţa Germaniei. Aceeaşi credulitate şi naivitate.

Acordul de dezarmare nucleară al Ucrainei este practic punerea acestei ţări la dispoziţia Rusiei. Ea nu va mai avea nici un atu în mână, iar din punct de vedere economic depinde de Rusia prin produsele petrolifere şi energetice.

Noua direcţie propusă pentru NATO, aşa zisul "Parteneriat pentru Pace", este un compromis care nu oferă nici o garanţie ţărilor Est-europene sau celor desprinse din imperiul sovietic, că nu vor fi din nou ocupate. De altfel Rusia a şi început o campanie de sprijinire a dreptului minorităţilor ruse din alte ţări (25 milioane).

Actula administraţie dela Washington a demonstrat că numai poate avea credibilitate în politica internaţională şi nici nu are tăria să-şi impună o poziţie de lider în această politică în care puterile Vest-europene sunt indecise şi divizate.

În politica externă, Bill Clinton s'a speriat de Somalia, de Haiti, de Bosnia şi de declaraţiile agresive ale unui demagog iresponsabil ca Jirinovski, al cărui rol de sperietoare a Vestului convine Rusiei. În chestiunile geo-politice, nu are destulă experienţă şi n'a fost ajutat suficient de Christopher, maestru al discuţiilor interminabile şi sterile. El este preocupat de o serie de probleme domestice, în care a promis multe lucruri, dar care întâmpină greutăţi în realizare. Bun orator, a căutat să fie cât mai popular alergând zilnic pe străzile Washingtonului şi cântând la saxofon în diferite ocazii. Dar în turneul său european, alergatul pe străzi, la Bruxèlles şi la Geneva, ca şi cântatul la saxofon într'o formaţie la Praga sau în faţa lui Elţin, nu au putut să mărească credibilitatea şi prestanţa preşedintelui singurei supraputeri, care a făcut promisiuni pe care nu le-a putut onora.

CRONICA INTERNAŢIONALĂ

DOI STĂPÂNI: MOSCOVA ŞI KIEVUL

Lucian G.COSTI

Boris Elţin
- Preşedintele Rusiei -

Leonid Kravciuk
- Preşedintle Ucrainei -

Debutul politic al anului 1994 a fost marcat de vizita la Moscova a Preşedintelui Clinton având drept scop semnarea unor documente legate de redistribuirea arsenalului nuclear al fostei URSS. Ucraina, reprezentată de Preşedintele Kravciuk, se învoieşte să cedeze Rusiei cea mai mare parte din armamentul nuclear aflat pe teritoriul său. Iar Rusia face legământ că nu va utiliza uriaşa forţă de distrugere de care dispune contra Americii în schimbul unor credite bancare şi alte avantaje menite să readucă la viaţă muribunda economie rusească. Semnarea acestui bizar acord a cărui valoare practică rămâne o mare necunoscută, a avut loc în auritele săli ale Kremlinului, într'un decor menit să impresioneze pe preşedintele american şi să-i reamintească, cel puţin ca scenografie, că Rusia e mare putere indiferent de fluctuaţiile momentului. Cât de sincer poate fi Kravciuk în a respecta un acord care-l obligă să înapoieze Rusiei rachetele atomice, singura garanţie reală a neaşteptatei independenţe pe care a obţinut-o Kievul peste noapte, în învălmăşeala creată de visul de putere sovietică dela Kremlin? Şi cine numără câte arme atomice se află în Ucraina, când se ştie bine ce trafic activ cu tot soiul de arme a avut loc după 1991 în cadrul Armatei Roşii, "privatizată peste noapte"!

Ca întotdeauna, Rusia semnează un acord în care nu are nimic de pierdut, ci doar de câştigat, speculând naiva teorie a neproliferării armelor atomice susţinută de Washington care preferă să aibă cât mai puţini membri în Clubul atomic. Dar ce garanţie prezintă Rusia că nu va folosi arsenalul atomic contra Vestului? Nici una: pretenţiile ruseşti se schimbă după moment, după interesele Kremlinului şi ale capricioşilor săi conducători, impulsionaţi de vodca cea de toate zilele.

Mari maeştri în arta diplomaţiei, Ruşii au inventat o democraţie sui generis, după înăbuşirea rebeliunii parlamentare; alegerile recente au adus în noul parlament o majoritate formată din foşti comunişti şi zeloşi naţionalişti ruşi, conduşi de un personaj de un pitoresc cu totul ieşit din comun: Vladimir Jirinovski. În orice ţară în care mai există o brumă de bun-simţ, un asemenea politician ar fi privit cu mila de care se bucură cei atinşi de maladii ce ţin de domeniul psihiatriei, dar nu şi în Rusia. Ruşii au în fire o coardă anume, care vibrează imediat la orice chemare spre măreţie naţională de tip mesianic, indiferent cât de utopică e ideea şi cât de ridicol cel ce o susţine. Istoria le-a dat câştig de cauză de câte ori conducătorii ruşi îşi propuneau cele mai ambiţioase şi absurde planuri de cucerire şi dominaţie: în cursul ultimelor trei secole, Rusia a ajuns să stăpânească un teritoriu de douăzeci de ori mai mare decât Ducatul moscovit, nucleul iniţial. Ambiţiile lui Petru cel Mare n'au fost oare atinse? N'a devenit Rusia o supraputere de care tremură întreaga planetă, inclusiv opulenta Americă? Şi-atunci de ce să se neliniştească Kremlinul de o potcnire temporară şi să nu-şi continue vechile visuri. Jirinovski promite Ruşilor revenirea la statutul de mare forţă. Alături de Rusul obişnuit de pe stradă care nu mai are ce mânca, Jirinovski se indignează de soarta rezervată armatei sovietice, care se bucurase timp de aproape cinci decenii de privilegiile ocupantului în fostele ţări satelit şi care acum se întoarce în umile barăci, acasă.

Ruşii cuceritori, veniţi să extermine şi să dizloce pe Baltici, pe Români, pe Georgieni, sunt acum trataţi ca barbari nepoftiţi şi invitaţi să-şi facă bagajele: el, Jirinovski va avea grijă ca localnicii deveniţi obraznici să fie din nou îngenunchеaţi şi pedepsiţi pentru ofensa adusă omului rus, cel care are drepturi nemărginite, quasi divine, oriunde pe glob. Discursurile sale, urmărite cu sufletul la gură în Rusia, au trimis un fior de gheaţă în Polonia, care nu prea gustă gluma muscalului devenit al doilea om politic al Kremlinului.

Cine este acest personaj care a întrunit atâtea sufragii în recentele alegeri parlamentare şi care a avut grijă să se ţină departe de grupul Ruţkoi-Hasbulatov cu care are numeroase puncte comune? Nebunia politică a lui Jirinovski nu e deloc lipsită de logică din perspectiva rusească: el promite marea cu sarea Germanilor, doar doar va reuşi să-i scoată din alianţa Europei de Vest, încredinţându-le sarcina refacerii economice a Imperiului rusesc, în schimbul pământurilor ocupate în 1944, acum administrate de Polonezi. Chiar şi partea Prusiei Orientale ocupate de Rusia poate fi retrocedată Germaniei, dacă se acceptă jocul Moscovei. Promisiunile lui Jirinovski n'au prea avut însă succes la Nemţi, care s'au mai ars în trecut în afaceri similare cu Kremlinul, soldate cu dezastrul Germaniei.

Rivalul lui Elţin este de fapt cea mai eficace armă politică a acestuia: el spune tot ce Elţin nu-şi permite să spună, aşa cum odinioară bufonul regelui putea să rostească fără frică cele mai usturătoare adevăruri. Jirinovski reaminteşte constant Occidentului că Rusia poate oricând să întoarcă foaia şi să-şi lepede mănuşile spre a zăngăni armele. Şi Occidentul ştie că, dacă doreşte să n'aibă necazuri, e bine să danseze după bagheta lui Elţin, să se aştâmpere cu oferta intrării în NATO a Cehiei, Poloniei şi Ungariei, să nu se amestece în Balcani, zonă de interese strict ruseşti şi să tămâieze pretinsa democraţie muscală. Cât de mult le pasă Ruşilor de opinia Vestului se vede şi din manevrele de culise dela Kremlin întâmplate imediat după plecarea Preşedintelui Clinton: două figuri reformiste de prim rang au demisionat fără multe explicaţii.

Cele ce se petrec la Muscali ar fi motiv de amuzament copios, dacă dezastrul României n'ar fi direct legat de prezenţa aceloraşi urzeli ţesute la Răsărit. Alături de Moscova, un alt centru de putere, Kievul, începe să-şi facă simţită prezenţa. Pentru moment, Ucraina nu are ambiţii imperiale: ea e mulţumită să-şi consolideze stăpânirea asupra unor vaste pământuri ce nu i-au aparţinut niciodată şi pe care le-a primit spre administrare prin ocuparea de URSS a unei mari părţi din România şi Polonia. Metodele folosite sunt aceleaşi ca şi cele ruseşti: deznaţionalizare cu forţa, aroganţă şi dispreţ pentru cei de alt neam, distorsionarea nerušinată a adevărului istoric, crearea mitului omniprezenţei slave de-a lungul timpului în toate provinciile azi ocupate, schimbarea numelor vechi cu altele slave. Kievul are nevoie să câştige cât mai mult timp şi să nu supere pe fraţiorul mai mare dela Kremlin. Interesele majore ruseşti nu sunt vătămate: relaţiile Armatei ruşeşti din Transnistria cu Moscova n'au suferit deloc, ceea ce a permis victoria lui Lebed în sângerosul război contra Românilor. Alimentarea Serbiei cu tot ce este necesar continuării războiului din Bosnia se face nestingherit, ori asta presupune un trafic terestru de anvergură dela Moscova la Belgrad. Izolată politic şi ţinută la distanţă de Vest, României nu-i rămâne decât să aştepte momente mai favorabile şi să strângă legăturile cu ţări care sunt ameninţate de expansionismul panslav: Turcia, Grecia.

CITIŢI ACEST ZIAR!
REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"!

EFEMERIDE

CLOVNERIE CU TÂLC

În arena circului politic mondial a apărut un clown cu pistolul mitralieră la gât. Belicoasa paiaţă s'ar vrea reîncarnarea ţarului şi a lui Napoleon, a lui Stalin şi Hitler într'o singură persoană. Trece prin istorie ca gâsca prin apă şi creşte în cultură ca părul în palmă. Imun la ridicol, obraznic ca un derbedeu de mahala şi nerušinat ca o cocotă în vârstă, însul respectiv, pe care nu l-ar fi angajat nici o companie de vidanjare, pentru a nu le murdări utilajele, a ajuns şef de partid în Rusia. Aceasta încă nu ar fi fost nimic, atâta timp cât în altă ţară vecină cu Rusia există un partid al "liber-schimbiştilor", dacă acest partid ar fi fost o farsă sinistră a Rusiei post-uresesiste, dar aspectul grav constă în faptul că Partidul Liber Democrat din Rusia, pe care îl conduce, a obţinut un rezultat neaşteptat de mare de voturi la ultimele alegeri din Rusia şi saltimbancul a fost propulsat pe prim plan politic.

Era ceea ce îşi dorise ilustrul anonim şi pentru a face cât mai multă vâlvă în jurul lui, a trecut la ameninţări apocaliptice, că va bombarda atomic Germania, va lua Alaska dela Americani, îi va cuminţi cu bâta pe Japonezi şi va reclădi prăbuşitul imperiu sovietic, în numele Maicii Rusia, în graniţe mai mari decât cele din 1989.

În timpuri normale un asemenea individ era internat în balamuc, iar dacă nu era violent era lăsat să bată câmpii pe străzi, ca bufonul oraşului. Astăzi, însă declaraţii de tipul celor vânturate la Moscova şi în întreaaga Rusie, provoacă îngrijorări.

Personajul în cauză este o curcitură, dintr'un tată Evreu pe numele Volf şi o mamă Rusoaică. Mai rău ca în zicala: "tata rus, mama rus, dar Ivan, moldovan", corcitura luându-şi numele de Vladimir Jirinovski, se consideră "Rus sadea, din Moscova" şi aceasta după ce, mai demult, i s'a refuzat cererea de emigrare pentru ţstatul Israel.

Este oare acest Jirinovski, un tip burlesc, acceptat ca decor în peisajul policrom al necoaptei democraţii ruseşti, sau prezenţa lui pe eşichierul politicii moscovite are implicaţii mult mai nebuloase şi profunde?

Cu riscul de a fi contrazişi de faptele din viitor, opinăm spre al doilea aspect.

Specialişti în loviturile cu dublu efect - din practicile comuniste - Ruşilor le convine apariţia lui, dacă acest Jirinovski nu ar fi chiar creaţia lor, în laboratoarele de propagandă şi dezinformare ale nedispărutului KGB. Limbajul său - variantă rusească a lui Kadafi-Saddam - străvezia atitudine antisemită şi xenofobă, grandoarea imaginei unei Rusii dela Berlin la Vladivostok şi din Constantinopol în Alaska, are drept scop fanatizarea tineretului rusesc cu o nouă himeră, după blazarea în care a căzut, sufocat de mizeria în care se află întreaga Rusie, după pierderea avantajelor de exploatare a ţărilor din lagărul comunist.

Pe de altă parte, manifestările ameninţătoare ale lui Jirinovski la adresa lumii libere sunt cel mai puternic sprijin dat lui Elţin, pentru a obţine ajutoare dela Europeni şi Americani, pe care în condiţii normale nu le-ar fi obţinut fără lungi tratative, asigurări şi control din partea Apusului. Jirinovski este ogarul care latră, împingând vânatul în puşca lui Elţin, iar Apusenii s'au obişnuit de mult cu rolul de păcăliţi.

Mai grav, însă ideea de comprimitere a naţionalismului prin zgomotele deşănţate ameninţătoare care sunt leit-motiv propagandistic al internaţionalismului oculto-comunist folosit de peste 50 de ani în scopul distrugerii ideii de neam şi credinţă la orice popor.

Jirinovski trebue să se manifeste ca'n clişeele caricaturale difuzate despre Hitler şi nazism. Lumea nu trebue să cunoască adevăratele valori creştine şi umane ale naţionalismului, integral şi sănătos, toleranţa acestui naţionalism şi capacitatea sa de a ridica naţiunea din care face parte la marile valori culturale şi materiale.

În numele unui ultranaţionalsim de tip comunist, Jirinovski compromite prin anulare totală pe clasicii ruşi, Dostoievski, Tolstoi etc., pe Berdiaev şi pe recentul Soljeniţîn, care a condamnat atât expansionismul sovietic cât şi ideea imperialismului ţarist rusesc. De ce, dacă era nevoie de un naţionalist rus, nu s'a apelat la Soljeniţîn, dar a fost împins în prim plan Jirinovski? Poate răspunsul l-au anticipat Românii, când după Revoluţia Tineretului din 1989, primul ministru al ţării a fost uns Petre Roman.

Între ţarii ruşi şi Stalin şi între Elţin şi Jirinovski nu există nici o diferenţă faţă de expansionalismul rusesc. Singura diferenţă este de metodă. La festin, ţarul neîncoronat Elţin şi hitlerul rusesc Jirinovski vor fi împreună.

Cât priveşte istoria cunoscută de Jirinovski, după delirul avut despre Români, în curând s'ar putea să avem ocazia să aflăm că Americanii sunt nişte ţigani din Africa, veniţi pe teritoriile ruseşti din America, unde au creat Statele Unite ale Americii.

Va fi ziua când nici un preşedinte american nu va mai avea timp să zâmbească.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

OFENSIVA ADEVĂRULUI

-V-

Ion BOIERU

Urmare

Ţurcanu a fost arestat dintr'o greşeală "de neiertat" a lui Ştefan Caciuc. În Ţurcanu comuniştii au găsit omul care să fie unealta cea mai importantă a planului lor de aşa zisa "re-educare" a studenţimii legionare, care reprezenta o forţă extraordinară în societatea românească de atunci.

Bogdanovici a fost şi el un instrument în uneltirea comuniştilor, dar a fost şi un "naiv" şi nu şi-a dat seama de perversitatea şi obiectivele lor. El a fost torturat şi chinuit într'o formă îngrozitoare, ca să declare cât mai mult din cee ce ştia despre organizarea tineretului legionar din şcoli şi universităţi. Bogdanovivi era convins că "face un joc politic" - "probabil la rugămintea tatălui său - ca să se salveze fizic, pe sine însuşi şi pe camarazii săi".

Odată cu arestarea lui Ţurcanu, acţiunea moderată acceptată de Bogdanovici a devenit "perimată"; comuniştii nu aveau nevoie de "re-educare", ci de acumulare de informaţii privind organizaţiile legionare şi pe fiecare legionar în parte şi apoi, în ultimă instanţă, "distrugerea tineretului legionar". Ţurcanu a acceptat să opereze în această direcţie şi s'a pus în slujba partidului comunist, umărindu-i obiectivele ambiţiilor lui, de a urca pe treptele de sus ale politicii, pe care i le oferea partidul comunist. În acest joc periculos al lui Ţurcanu, partidul şi oculta au aplicat "cea mai sângeroasă violenţă".

Autorul, care a trecut prin circul tuturor metodelor de lucru, în calvarul "re-educării", vorbeşte mereu despre planul Moscovei, al ocultelor şi al conducerii centrale a partidului comunist. Nimic nu s'a întâmplat ocazional, totul a fost elaborat în cele mai mici detalii, deci există o responsabilitate directă şi care poate fi detectată, până la rădăcinile ei. De altfel, autorul era în situaţia de a intercepta existenţa unui plan, căci totul era aproape tehnologic aranjat. El şi-a dat seama de acest plan care a fost articulat de "experţi" şi de oameni aşezaţi în partea de sus a piramidei conducătoare, asta pentru a se asigura buna reuşită a dispoziţiilor care se dădeau, pentru atingerea scopurilor primare ale iniţiatorilor: uciderea celor mai strălucite elemente ale studenţimii legionare.

"În încheere,pentru a preciza cine au fost autorii şi cum a început reeducarea la Suceava,ţin să remarc,că,cei care au acceptat la Suceava,de bună voie reeducarea unii dintre ei au format Statul Major a lui Ţurcanu,la Piteşti şi Gherla şi care au executat demascările Toţi aceştia au fost legionari de periferie,care au crezut,că Mişcarea Legionară era o afacere,prin care ei ar putea să-şi atingă scopurile,în a parveni,inducând în eroare buna credinţă a celor cinstiţi. Pe toţi aceştia i-am cunoscut personal. Un lucru l-am constatat, că toţi aceşti tineri n'au avut timpul necesar,în condiţiile de ilegalitate,să-şi facă educaţia necesară,sau că,au fost necinstiţi,dela început,urmărind scopuri ascunse,pur personale. Dacă,în Biserica Creştină au fost "creştini",care au compromis biserica,crezând că-l înşeală şi pe Dumnezeu ,în obrăznicia lor,dece să ne mirăm,că în toate colectivităţile umane,indiferent de natura şi conţinutul lor,au fost şi membri trădători,dezertori,laşi,interesaţi să compromită colectivitatea,din care făceau parte. Şi cum,noi oamenii suntem ispitiţi.să vedem în semenul nostru,nu numai ce are el pozitiv,ci şi ce are el negativ,acuzăm colectivitatea,nu pe aceşti indivizi,care vor să o compromită. Un neam nu există şi nu dăinueşte prin fricoşi,laşi,dezertori şi trădători,ci prin martirii,eroii şi luptătorii lui, (Vasile Pârvan) aşa şi o colectivitate omenească nu dăinueşte prin acei ce s'au pus în slujba satanei,ci prin oamenii cinstiţi,din această colectivitate. Românul are o zicală: "Toate pădurile cu uscăturile lor". Tot aşa,zişii "legionari" au fost nişte unelte oarbe,pentru ineresele lor meschine,care au acceptat un joc cu satana şi care le-a fost fatal.

Am afirmat şi sunt convins,că înainte de a începe arestările planuite de comunişti,începând din Martie 1948,tot ceeace s'a întâmplat în închisori,cu reeducarea dela Suceava şi demascările dela Piteşti şi Gherla,precum şi toate cele petrecute în închisori,au fost impuse,dirijate şi controlate de oculta dela Moscova,prin agenţii ei din România,conjugată cu oculta internaţională,pentru înmormântarea Mişcării Legionare. După moartea lui Stalin aceste metode au încetat, iar prin relaxarea lui Hruşciov,comuniştii din România şi-au impus metodele lor,potrivit cu ei.

Celor care au aderat la O.D.C.C (Organizaţia Deţinuţilor cu Convingeri Comuniste),pentru a avea condiţii preferenţiale,faţă de ceilalţi deţinuţi,un blid de linte în plus,luat din tainul celorlalţi,li s'au promis că vor fi scoşi din închisoare,ba mai mult,comuniştii vor face din ei actvişti de partid,de neînlăturat. Câtă naivitate,lipsă de judecată şi câtă credulitate puerilă? Unii au făcut-o din oportunism,unii din credulitate şi naivitate,iar alţii, lipsiţi de discernământ. Toţi aceştia,însă, crezând în minciunile,celor care-i dirijau,până la urmă,au căzut victime,aceluiaşi sistem satanic.

Iată câteva nume de legionari,care au aderat de bună voie,la această acţiune şi care au avut un rol important în demascările dela Piteşti şi Gherla. Afară de Bogdanovici,iniţiatorul şi autorul reeducării dela Suceava, (Ţurcanu n'a avut niciun rol aici,lucru dovedit în Piteşti) Popa Alexandru,zis Tanu,Mărtinuş,Livinschi,Cantemir, Virgil Bordeianu şi câţiva elevi din Iaşi şi Bucovina. Toţi studenţii şi elevii legionari,serioşi,cu condamnări mari,nu au aderat la Suceava,la acest bâlciu,lucru demonstrat prin loturile acestor camarazi,aduşi dela Suceava la Piteşti.

Să-mi fie permis,ca după atâţia ani de închisoare şi după cele văzute,auzite şi trăite,de camarazii mei şi de mine,să pot afirma,cu toată certitudinea şi argumentele,că nu Bogdanovici sau Ţurcanu au fost aceea,care au iniţiat,început şi dus la împlinire,această reeducare şi demascare,când este bine cunoscut,că în regimurile comuniste nici o pasăre nu zboară,fără ca partidul să nu ştie,aceasta, datorită şi milioanelor de informatori şi turnători,care,de foarte multe ori,au fost mai periculoşi decât unii membri de partid,cu atât mai mult în închisori,unde era instaurat cel mai perfect secret,ci oculta dela Moscova,care a conceput acest diabolic plan. Planul astfel conceput şi definitivat,uneltele puteau fi:Bogdanovici,Ţurcanu,sau oricare alt nume:Ionescu,Popescu,Dunăreanu,etc.... Bogdanovici şi Ţurcanu au acceptat acest joc, care le-a şi fost fatal.

Odată planul reţinut,persoane,pentru a duce la îndeplinire acest plan,se puteau găsi atâţi cât voia partidul. Această problemă,secundară,nu mai intra în cadrul planului. Naivii pot crede altfel.

Judecând după fapte,nu voiu greşi,când voiu spune,că tot ceeace s'a întâmplat în închisori,cu reeducarea dela Suceava şi demascările dela Piteşti şi Gherla,au fost impuse,dirijate şi controlate de agenţii ruşi. Conducerea comunistă din România le-a acceptat,fiind străină de neamul nostru. Streini ca:Teohari Georgescu,alias Burah Tescovici,cu ajutoarele lui: Dulgheru,Jianu,general Nicolski,şeful Securităţii,cu ajutorul lui,colonel Zeller,au fost complicii acestui plan,precum şi Ana Pauker,Vasile Luca ,Dej cu colaboratorii lui. Unii dintre noi erau convinşi că Nicolski,agentul Rusiei,a lucrat,în mod secret,numai cu agenţii ruşi. Că în comunism,totul a fost planificat,urmărind un scop bine gândit şi pus la punct,de către acei ce aveau răspunderea să-l ducă la îndeplinire.Ceeace a făcut Bogdanovici şi Ţurcanu,nu au fost acţiuni spontane,personale,ci ei au fost instrumentele şi victimele unui plan,din înainte elaborat şi pus la punct

S'a vânturat printre deţinuţii legionari şi nelegionari,ideea că numai Ţurcanu si Bogdanovici au fost vinovaţi,pentrucă au acceptat să facă această reeducare şi demascare. Se ignora şi se trecea cu vederea,de cei necunoscători şi naivi,că planurile comuniste nu depind de persoane. Nu,Domnilor!planul trebuia îndeplinit,indiferent de persoana,care este folosită,pentru a duce planul la împlinire,în cele mai bune condiţii.

Planul conceput de oculta dela Moscova,conjugat cu oculta internaţională, privind tinerii legionari,din închisorile din România,s'a gândit,s'a definitivat şi s'a dus la îndeplinire,până în cele mai mici amănunte,de agenţii ruşi,în colaborare cu cei trei miniştri,amintiţi mai sus,prin subalternul lor,şeful Securităţii,general Nicolski şi ajutorul lui,colonel Zeller. Cine crede,că în comunism,persoana este aceea,care face şi gândeşte planul,este un necunoscător al bolşevismului,iar persoana care este însărcinată cu îndeplinirea planului,ia,doar ia act de plan,şi nicidecum de modul cum a fost gândit şi definitivat el. Când planul eşuiază,din diferite motive neprevăzute sau voite,de vină este persoana sau persoanele însărcinate cu execuţia lui, care nu au fost capabile să ducă planul la bun sfârşit şi nu oculta.

Ca să încheiu cu Suceava şi cu reeducarea de aici,fac următoarea afirmaţie,care era certitudinea tuturor tinerilor,legionari sau nelegionari,care au trecut prin aceste demascări,că indiferent de care ar fi fost persoana,Bogdanovici,Ţurcanu,Popa, Mărtinuş sau ori care alt deţinut,comuniştii,în planul lor,ar fi găsit persoana,pentru a-şi duce planul,la cea mai bună îndeplinire,pentrucă,trădători,laşi,oportunişti,se găseau pe toate drumurile.

Deviza comuniştilor:plan să avem,că executori găsim destui,o să avem,că de judecata lui suntem siguri,decât să scape un vinovat,mai bine să arestăm o mie. După ei,planul,aproi,este bun prin concepţie.

Pela sfârşitul lui Martie,1949,circula un svon,prin închisoarea dela Suceava,că vom fi transferaţi într'o altă închisoare,pe categorii de pregătire profesională,indiferent de apartenenţa politică. Dacă atunci,cineva dintre noi ar fi cunoscut,cum se făceau planurile secrete,în comunism,cine le face şi cu ce scop,ar fi prevăzut,dece comuniştii,prin această repartizare,îşi vor pune în aplicare,ceeace au avut de gând să facă,prin planul lor. Închisorile,care trebuiau să cuprindă aceste categorii de deţinuţi,au fost alese,ca să poată îndeplini perfect,planul şi scopul lui. Iată închisorile care au primit aceste categorii:

- La Aiud,închisoarea cea mai mare din ţară,au fost repartizaţi intelectualii.
- La Gherla,închisoare de categoria întâia,au fost repartizaţi muncitorii şi ţăranii.
- La Piteşti,închisoare de categoria a doua,au fost repartizaţi studenţii.
- La Târşoru,o localitate la Vest de Ploieşti,au fost repartizaţi elevii de şcoli secundare.
- La Mislea,localitate lângă Ploieşti,au fost repartizate femeile.
- La Jilava,închisoare de tranzit,cu scopuri speciale şi secrete.
- Suceava,Galaţi,Râmnicul Sărat,Dej,Sighet,etc...cu scopuri bine precizate,la dispoziţia Securităţii.

O închisoare aparte,a fost o cazarma,transformată în închisoare,din oraşul Făgăraş,pentru foşti politişti şi jandarmi.

Această repartizare a dăinuit până în 1955".

Continuare în numărul viitor

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE /LA VOIX ROUMAINE
pentru orice schimbare de adresa, anuntati redactia ziarului
cu cel putin 4 saptamâni înainte.

NOTE ŞI COMENTARII

SĂ NE ADUCEM AMINTE

Aproape că nu există zi în calendarul istoric românesc care să nu marcheze un fapt, mai mult sau mai puţin însemnat, din viaţa poporului nostru. De unele din aceste zile ne amintim mereu, an de an, fiind intrate în tradiţie. De altele, ne amintim mai rar.

28 Februarie este una dintre aceste zile de care ne amintim destul de rar. Deşi, la drept vorbind, ziua aceasta îşi are o deosebită însemnătate istorică pentru evoluţia istoriei româneşti.

Ziua de 28 Februarie marchează una dintre cele mai zguduitoare drame ale poporului român din Transilvania, căci în această zi, în anul 1785, o stăpânire nedreaptă care aruncase şi ţinuse neamul românesc sute de ani în şir, în robie şi neagră iobăgie, sfârteca pe roată trupurile celor ce se ridicaseră, dornici de libertate, împotriva asupririi şi asupritorilor.

După ce la 13 Februarie 1785, numai cu câteva zile înaintea execuţiei, Crişan îşi pune capăt zilelor, spânzurându-se în închisoarea dela Alba Iulia cu nojiţele dela opinci, cei doi fraţi de cruce şi de suferinţă, Horia şi Crişan, păşeau pe drumul muceniciei. Intrau în istorie. Doi martiri ai neamului de iobagi, care nu voiseră nimic altceva decât dreptate şi libertate pentru cei ce sufereau jugul sclaviei.

Cel dintâi care avea să îndure moartea de martir a fost Cloşca, Horia trebuia să stea şi să asculte geamătul de durere al fratelui său. Fusese condamnat să asculte frângerea osului românesc pe roata nedreptăţii. Şi mărturii istorice ne spun că Horia a trăit aceste clipe de groază senin, împăcat. Oribilul masacru nu l-a clintit şi nu l-a făcut să tremure. Groaznica moarte nu l-a înspăimântat. Încă din ziua în care a pornit răzmeriţa, Horia a fost conştient că se logodea cu moartea. Dar în sufletul şi'n inima lui de vizionar, Horia a mers pe drumul pe care trebuia să meargă. Căci el nu fusese unul din gloată. El era un predestinat. El a ştiut că orice biruinţă cere jertfe. Şi a fost gata întotdeauna să primească această jertă, căci ştia că numai astfel Neamul îşi va putea cere dreptul de a rămâne în istorie.

Faptul că fusese înfrânt, că visele lui de dreptate şi libertate pentru Românii din Transilvania se sfărâmaseră, nu l-a durut pe Horia atât cât l-a durut trădarea. Trădarea de frate care pentru arginţii puşi pe capul lui şi al ortacilor lui, a primit târgul de iudă şi i-a dat în mâinile călăilor.

Atât în închisoare, cât şi la procesul care s'a terminat cu condamnarea la moarte prin tragerea pe roată, Horia a fost acelaşi dârz şi aprig exponent al durerilor fără de margini ale unui neam fără noroc. Şi tot aşa a intrat în moarte. Mândru. Viforos.

Jertfa lui Horia, Cloşca şi Crişan n'a rămas fără ecou şi n'a fost zadarnică. Ea a trezit conştiinţa poporului din mijlocul căruia ei se ridicaseră şi a mărit dorul de libertate şi ura împotriva asupririi şi a nedreptului asupritor. Scriind cu sângele lor o pagină din istoria Neamului, ei au deschis prin jertfa lor un nou capitol în istoria românească. De aceea, ziua de 28 Februarie îşi are pentru poporul român, o deosebită însemnătate. Este ziua în care prin moarte se păşea spre înviere. SPRE ÎNVIEREA NEAMULUI ROMÂNESC!...

Este, credem, de datoria noastră a tuturor, astăzi, când Neamul trece din nou prin zile de groază şi durere, când libertatea i-a fost iarăşi furată şi când munţii Românieі ascund zeci, sute, mii de alţi Horia, Cloşca şi Crişan necunoscuţi încă, dar care haiducesc pentru acelaşi ideal: Dreptate şi Libertate pentru Neamul românesc, să ne aducem aminte de jertfa şi mucenicia celor dintâi eroi ai rezistenţei româneşti, care mureau sfârtecaţi pe roata dela Alba Iulia, în ziua de 28 Februarie 1785. Să ridicăm, deci, în această zi, în bisericile noastre, o rugăciune pioasă pentru memoria acestor martiri ai cauzei româneşti şi a tuturor celor care, ca şi ei, îndură astăzi acelaşi calvar, rugând pe bunul Dumnezeu să scurteze drumul de Golgotă pe care suie astăzi poporul nostru, pentru a vedea răsărind iarăşi soarele libertăţii deasupra Carpaţilor dela Nistru şi până la Tisa.

...

Scriam aceste rânduri pentru ziarul "America" în anul de graţie 1953, când "codrul frate cu Românul" adăpostea la sânul său cetele de partizani, iar ţara trecea prin cea mai neagră noapte năpustită asupra ei din Răsăritul roşu. Şi le credem valabile şi astăzi când cei ce au crezut şi mai cred încă în dominaţia învăţăturilor lui Karl Marx, dela Lenin, trecând prin Stalin şi până la Gorbaciov, Ruţcoi şi Hazbulatov, că acesta n'a fost decât un vis urât prin care a trecut omenirea, un vis în care au crezut şi murit şi Gheorghiu-Dej, şi Ceauşescu, şi-l visează şi Ion Ilici-Iliescu şi Nicolae Văcăroiu, cu întreaga bandă de descreieraţi.

"Nu învie morţii, e în zadar copile", cum ar spune poetul.

Nicolae NOVAC